

УРЯДОВИЙ ВІСНИК

АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА УКРАЇНЦІВ
У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Р. I.

СІЧЕНЬ 1949

Ч. 1.

ІВАН БУЧКО

Божою Милістю й Святого Апостольського Римського Престолу Благословенням Епископ тит. Кадоенський, Апостольський Візитатор Українців у краях Західньої Європи

Всечесному Духовенству й Вірним українцям скитальцям
мир о Господі й Архієрейське Благословення.

ВСЕЧЕСНІ ОТЦІ, ДОРОГІ БРАТТЯ Й СЕСТРИ!

Зарядження Божого Провидіння каже нам ще й цього року зустрічати Великий Господній Празник Святого Христового Рождества на холодній чужині, на вигнанні, здалека від Рідного Краю, від нашої любої Батьківщини — України. Змушені обставинами страшної війни покинули ми Рідний Край і затримались у гостинних краях Західньої Європи, у яких є

правдива свобода совісти, свобода слова й діяння, а стрічаючи сердешні спочування для нашої неволі з боку західних народів можемо вільно організувати наше церковне, суспільне й культурне життя. Носимо в наших серцях невмирущу тугу за нашою Батьківщиною, відчуваємо ще більше прив'язання до наших вікових християнських звичаїв і традицій, до нашої мови, нашої культури, наших змагань за свободу, тай вичікуємо кращих днів які — сподіємося — напевно прийдуть, а наше вигнання скінчиться і ми повернемо знова до нашої любої Батьківщини. Ми віримо, що вона не пропаде для нас, вона остане наша. Правління — уряди це речі проминаючі, вони змінюються, чи то революційним шляхом, чи під натиском іззовні — на це маємо безліч доказів з історії хоч би і не давньої, яку ми самі переживали. Ми знаємо, що не може бути тривале те, що насильне і противне людській природі, противне Божому Запові, Корячись перед допустом Божим (бо ж нічо не діється без Божої волі) і користаючи з гостинности Західньо-Европейських Націй будемо зустрічати велике свято Христового Рождества на чужині з тою вірою і надією, що Милосердний Господь зглянеться на наші злидні і на нашу тугу і схоче потішити нас тай надгородити нас за наші терпіння ще й у цьому життю, даючи нам змогу оглядати Його прославлення на нашій Рідній Землі, а завстидження і ганьбу тих, що намагались знищити Його Царство і закріпити своє безбожне царство насилля над людськими душами. Ми певні того, що наш побут на чужині не обійдеться без користи для нас самих і для нашого любого народу, бо ж наше вигнання це свідоцтво наявне для правди про московський большевизм — комунізм, що про нього дотепер західні народи не мали правдивого поняття ані не вважали його загрозою для правдивого християнства у цілому світі. Нині вже західні народи при стрічі зі сотнями тисяч скитальців-збігців з-під совітського ярма починають щораз краще розуміти, що й для них не виключена така сама небезпека втратити всяку свободу так як і ми втратили. Вони починають розуміти слова св. Апостола Павла (II Сол. 2, 7.) „тайна уже діється беззаконія“. Бо сатана, що колись вселювався в людське тіло, нині вселюється вже й у людського духа так, що людська воля і розум стають його піддані і то не в поодиноких людях, але й у цілих краях відразу там де переслідується християнську правду.

Наше примусове перебування поза межами Батьківщини це нове свідоцтво про невміруще бажання нашого народу жити свobodно у своїй власній державі від нікого незалежній. Але з усіх користей найважніша та, що, несучи терпеливо тяжкий хрест нашого вигнання в душі правдивого покаяння, ми маємо змогу переблагати Бога за наші провини відомі й невідомі та й прихилити і прискорити Боже милосердя до наших бажань і змагань.

Ось з такими думками, з такими почуваннями віри й надії зустрічаємо, Дорогі в Христі Браття і Сестри, наш черговий цьогорічний великий Празник Христового Рождества на чужині, заховуючи при цьому наші стародавні християнські звичаї. Знаю добре, що саме намагання заховати вірно ті звичаї може ще збільшити наш біль і смуток, бо воно не можливе без згадки про те, що ми спинились здалека від наших рідних і знайомих, від наших приятелів і друзів, від нашого колишнього оточення, а те все збільшить нашу тугу і здається глибше зранить наші серця. Та я не сумніваюсь, що Божа Дитина Ісус Христос, якого річницю Рождества святкувати будемо, потішить нас небесною благодатею. Він отре наші слези, Він влегшить нашу тугу, Він скаже нам, як колись говорив до апостолів своє солодке слово: „не сумуйте, не тривожтеся, я з вами.“

Він Господь наш Ісус Христос одинокий правдивий, незмінний наш Приятель, наш Спаситель, наш Бог, що любить нас безконечною, вічною любов'ю, що вибрав нас „прежде сложенія міра бити нам святим і непорочним в любові“ (Ефес. 1, 3.) Він все з нами, на кожному кроці готов спомагати нас своєю благодатею у всіх наших потребах. Він знає про наш біль і нашу тугу, про наші злидні, про нашу тривогу, Він тільки бажає, щоби ми з довір'ям звернулись до Нього, нахилилися і черпали як з джерела усі благодати, яких нам треба. Він наш, а ми Його, Він з нами, а ми з Ним з нашим Господом Ісусом Христом, з нашим Богом, „от ісполненія його ми вси пріяхом“ (Іоан 1, 16), без Нього нічого не можна б зрозуміти ані з речей людських, ані з речей Божих, без Нього історія світу і людства була б невиясненим хаосом, а з Ним для нас ясне те що було, що є і що буде. Тож годиться повторити зі св. Павлом (Євр. 13, 8): „Ісус Христос вчера і днесь, той же і вавіки“. Він допустив на нас тяжку пробу але Він не опускає нас. Він остає з нами, щоби ми ту пробу витривали якнайкраще для більшої слави свого Отця і для Його слави та

й для добра нашого. А якщо Христос з нами, нічо нам не страшно. З нами Бог, розумійте язици і покарайтесь, яко з нами Бог — співав колись св. пророк Ісаїя, передбачуючи вищим духом тую безмежну Божу любов у воплощенні Божого Сина. І нам каже Церква свята повторювати в день Христового Різдва тую пісню радості і звертатися до безбожників словами того ж пророка Ісаїї „аще бо паки возможете, паки побіждени будете, яко з нами Бог“. Оця велична пісня пророка Ісаїї має ще й тепер ту силу, як колись у Рідному Краю вливати потіху і радість у наші серця, бо скріпляє віру й переконання, що ми, хоч і на скитальщині, то ми неопущені, не самі бо з нами наш предобрий, премилосердний і всемогучий Бог.

Як Пастир ваш, скиталець такий як і ви, що так як ви не може вернутись до Рідного краю і тужить за ним так як ви, що співчуває з вами на кожному кроці і в кожній хвилі, бажаю вам усім мої Дорогі в Христі Браття і Сестри цієї потіхи з неба від нашого Божественного Спасителя і бажаю Його, щоби зі світлим Празником Його Різдва і з Новим Роком 1949 обдарував вас найбагатшими благами свого Пресвятого Серця, а зокрема потіхою і солодкою надією на краце.

II.

Пересилаючи Вам усім разом і кожному зосібна ті мої побажання і благословення, хочу при цій нагоді додати ще й деякі поучення, бо теперішні часи і обставини вимагають того, щоби промовити до вас усіх як Пастир ваш, що з волі Христового Намісника, Святого Отця Папи Римського несе тяжку відповідальність перед Богом і перед історією за вас усіх. Хоч і свідомий я моїх слабих сил на такий тягар і в таких страшних часах і в умовинах, які є нині, я прийняв на себе той обов'язок, покладаючи цілу надію на Божу любов безконечну і не перестаю благати Бога про світло з неба, щоби я міг послужити мійому любу народові в тому страшному лихолітті, а зокрема вам, Дорогі Браття і Сестри Скитальці, що знайшлись у чужих краях та ще у постійній тривозі за те, що буде з нами завтра. Треба щоби ви почули мій голос тепер, бо ваші Пастирі, наші Преосвященні Владика, що остались у Рідному Краю, запроторені по тюрмах, чи на примусових тяжких роботах, насилувані ворогом католицької Цевкви і правдивої християнської релігії, не мо-

жуть промовити до вас. Правда, їхні кайдани промовляють до нас усіх ще голосніше, як промовляли їхні проповіді і ми дякуємо Богові за те, що дав нам таких неустрашимих Владик, що не боялись ні мук ні навіть смерти, а остались вірні Святому Апостольському Римському Престолові, заохочуючи своїм приміром і духовенство і цілий нарід до такої самої вірності. Як колись св. Йосафат так і наші Преосвященні Владики правдиві і добрі пастирі, що по приміру Христа Спасителя нашого віддають свої душі за вівці—не завагались ні на хвилику ані не зрадили свого стада. „З Москви віри не прийємо—оце слова наших Владик—бо ми хочемо жити і умерти в тій вірі, яку Христос передав апостолам на чолі із св. Петром, якого і зробив першим видимим головою своєї Церкви дебто своїм першим Намісником на землі, а тую віру передали апостоли єпископам на чолі із наслідником св. Петра, кожночасним Папою Римським, що також є правдивий Христовий Намісник на землі. Тую правдиву віру приніс для українського народу Великий Рівноапостольний наш князь Володимир, в тій вірі ми хрестились і зростали, тільки в тій вірі хочемо вмерти. А московського патріярха ми були б готові узнати тільки під умовою, що він склонить голову перед Папою Римським і узнає його за свого зверхника, а Папа Римський приказав би нам для святого спокою нав'язати братній зв'язок з московською церквою. Але й тоді не треба було би забувати, що християнські традиції на півночі прийшли із Кнева, „матери всіх руських городів“.

Не такої відповіді сподівався ворог від наших Владик, тому закував їх у тяжкі кайдани неволі, запроторив по тюрмах здалека від їхніх вірних, бо написано—як каже Христос у Євангелії (Мар. 14, 27): „поражу пастиря і розсипляться вівці“. Але й тоді не вдалось ворогові примусити нарід до зради віри батьків. Ледви дехто слабкої віри дав себе збаламутити, а загал нашого католицького народу остався таки вірний св. католицькій Церкві і це приносить нам честь і славу перед Богом і перед світом.

III.

По приміру наших Владик-мучеників й Ісповідників хочу і я бути вірним моїм пастирським обов'язкам і виконувати їх якнайкраще на більшу Божу славу і на спасення ваших душ. У глибині мого серця горить беззастережна любов до Свя-

тої Христової Церкви і до Святого Апостольського Римського Престолу, Богом установленого на те, щоби зберігав і передавав усьому людству Христову науку без домішки якої-небудь похибки. А рівночасно горить у моїй душі вогонь любови до цілого нашого українського народу, зокрема до вас мої Браття і Сестри Скитальці, яких Боже Провидіння через Святого Вітця передало мені в пастирську опіку. Та любов така сильна, що я готовий на всі труднощі і перешкоди, на всі жертви, навіть на жертву життя, щоби тільки запевнити для вас духовну опіку, тай щоби наука Христова зберігалась між вами без блуду, щоби ви не зійшли на манівці тай щоби ви спасли ваші бессмертні душі на віки. При цьому буду змагати всіма силами, щоби вас усіх і в дочасних ваших потребах спомагати тай щоби боронити добрі слави і доброго імени українського народу перед світом.

ІУ.

Багато з нас напевно знає про те, що попри виконування стислих пастирських обов'язків супроти вас всіх треба було вкладати багато труду і праці у ті останні справи, зокрема на оборону і захист українських скитальців перед небезпеками, які постійно нам усім загрожували в перших роках нашої скитальщини, а при цьому щей на виеднування допомоги для заспокоєння наших дочасних потреб.

Якщо згадую про те на цьому місці, то не для іншої ціли як тільки для того, щоби у цьому Пастирському Письмі до вас бодай короткими словами згадати і підкреслити, що найбільших добродійств у цьому страшному часі уся наша українська скитальщина зазнала з боку Святого Апостольського Престолу в Римі. Вже з власного досвіду нині знаємо, що у Найдостойнішій Особі Святого Отця, Христового Намісника на землі, ми маємо правдивого найріднішого Батька, що цілим серцем боліє над нещасною долею своїх любих дітей всіх без виїмку, що заступається за ними цілим своїм авторитетом, що рад би сам перейняти на себе всі їхні терпіння, аби тільки захоронити і зберегти їх перед нещастям, щоби злагіднити їхні терпіння. Не стало би тут місця, а може й не було би вказане вже нині у цьому Пастирському Листі подрібно говорити про ті всі добродійства, яких ми дізнали від Святого Отця, першзавсе завдяки тій обставині, що з волі того ж самого Святого Вітця, саме під час найстрашнішого нашого ли-

холіття, мудрим Керманичем Священної Конгрегації для Східньої Церкви є найдостойніша людина великого ума і шляхотного серця, великий приятель і незрівняний наш Добродій, Його Емініція Високопреосвященний Кардинал Кир Євгеній Тіссеран, що немов переживає в своєму серцю трагедію нашої Церкви як свою власну і є навірнішим речником нашим перед Святим Отцем, а попри те й могутнім оборонцем нашим перед сильними цього світу. Його великій любові до нас маємо завдячувати помноження уже в повоєнному часі нашої української католицької єрархії в Канаді, Йому маємо завдячити створення нашої рідної Духовної Влади в Європі, Йому маємо завдячити можливість забезпечувати духовну опіку для наших скитальців по всіх краях світу. Від Апостольського Престолу через Достойні руки Його Емініції Високопреосвященного Кардинала Кир Євгенія іде до нас безнастанна матеріяльна, зокрема грошова поміч на всі безмежні потреби нашої скитальщини. Наші славні вояки української армії добре знають, кому мають завдячувати рятунок у найчорнішу годину небезпеки, яка загрожувала їм в перших роках їхньої неволі. Вони знають теж добре, що тільки завдяки щедрій допомозі і великій ласці цього найбільшого нашого Добродія табор українських вояків у Ріміні мав змогу zorganizувати зразкове шкільництво і розвивати різні культурно-освітні установи. Наші славні вчені і науковці завдяки щедрій допомозі Його Емініції навіть з власних фондів Його мають змогу продовжувати наукову працю і видаванвя наукових творів серед тяжких умовин скитальчого життя. Наша дорога студентська молодь завдяки особливій любові і щедрості Його Емініції користує обильно з фондів Святого Апостольського Престолу, майже у всіх краях Західньої Європи, зокрема в Бельгії і Голляндії. А невомимі інтервенції Його Емініції перед католицькою єрархією в Еспанії і Ірляндії виеднали для кількадесятьох університетських студентів стипендії на продовження і завершення вищих студій на тамошніх університетах і технічних школах. Може і не всі українські скитальці знають про те все, хоч напевно майже всі скористали з тих величезних добродійств, всі без різниці віроісповідань, отже навіть ті, що не мають щастя називати Святого Отця своїм Вітцем, але мусять назвати Його своїм правдивим Добродієм. Хто ж міг би вичислити всі ті добродійства, які остануться тайною батьківського серця Святішого Отця, а з яких всі без виімку користуємо. А все те, всі ті свої дари щедрою рукою роздає Святий Отець між нас, нічого іншого

не бажаючи, як тільки злагіднити нашу недолю вигнання тай щоб дати нам доказ своєї любови, щоби ми знали, що ми не самі, що Він з нами так як з нами Христос.

У.

За тую батьківську любов, що її дізнаємо з боку Святого Апостольського Престолу, належиться з нашого боку любов безмежна і вдячність найглибша. Нашу любов і вдячність покажемо, Дорогі Браття і Сестри, нашим непохитним прив'язанням до Св. Апостольського Римського Престолу, нашою вірністю для св. вселенської Церкви так, як того доказали наші неустрашимі Владики, наше духовенство, наші браття і сестри у Рідному Краю, відкидаючи просьби і грозьби ворожі, вибираючи радше муки і смерть як зраду прадідної католицької віри.

Здавалосяб, що тут на чужині немає для нас небезпеки спроневірення бо тут і не загрожує нам переслідування за Христову Правду, а однак треба, на жаль, сказати що саме на чужині існує для нас небезпека відчуження від своїх святих християнських передань, небезпека деякої знеохоти до своєї святої Церкви а навіть і небезпека спроневірення своїй Церкві.

Той сам ворог, що в Рідному Краю нищить насильно нашу Церкву і тут на чужині підходить підступно до нас як вовк в овечій шкірі і старається в нас перш завсе захитати довір'я до Божого милосердя та й пхнути нас у пропасть безнадійности й одчаю. Він тут на чужині має своїх наймитів і найману пресу і підступно зближається до нас з кличами патріотизму та старається нас обманути і видерти з наших сердець ті святі почування католицької віри, що їх ми принесли з собою в наших серцях, а на то місце намагається вщепити в нас недовір'я до Святого Апостольського Престолу та звернути нас на манівці, представляючи своє московське православ'я як віру наших батьків. Це ж ніхто інший тільки той сам ворог пускає в світ нікчемні клевети на Святого Вітця, на католицьку Церкву, на наших Преосвящених Владик і наше духовенство, називаючи їх усіх ворогами нашого рідного народу. Це той сам ворог при помочі своїх наймитів поширює в останніх часах між нашими вірними на терені Франції нікчемну брошуру, у якій фальшиво представляє історію нашої української Церкви і повторює злобні видумки про Українську Католицьку Церкву з XVI. і XVII. сто-

ліття немов би вона переслідувала наших нез'єдинених братів. Очевидно ціль тієї брошури це викликати в українських серцях неохоту, а якщо можливо, то й ненависть до Католицької Церкви.

З жалем треба ствердити, що й наші нез'єдинені Браття Українці, що знайшлись побіч нас на скитальщині, або ті що перебувають щасливо за океаном, у своїх письмах нерозважно повторюють московські напасти і видумки на Українську Католицьку Церкву і „думають, що службу Богу приносять“ (Іван XVI, II). Хоч у дійсности радше ворогові прислугу приносять, бо йому тільки і про те йде, щоби очорнити і поганьбити Укр. Католицьку Церкву і неохоту до неї викликати.

Коли переглядати українську релігійну пресу в наших нез'єдинених Братів з Америки чи Канади, а туо пресу вони так обильно прислали і присилають для наших українських скитальців в Європі, то аж дивно стає, що в ній стільки напастей на нашу Католицьку Церкву, зокрема на Св. Священномученика Йосафата, якого залюбки обкидується „болотом, черпанним з московського „православного“ багна. Чи справді не мають наші нез'єдинені Браття інших відповідніших засобів, щоби боронити своє православіє? Тай перед ким його боронять? Чи може загрожує йому небезпека переслідування з боку українців католиків? А припустім, що треба було б боронити українське православіє, то чи муситься уживати аж таких засобів, щоби обкидувати болотом і висмівати Святого, якого 6 мільйонів католиків цілого світу почитає як одного з найбільших синів української нації і зразок усіх християнських чеснот, а 400 мільйонів католиків цілого світу почитає його як святця і мученика за Христову Правду?

Знаю, мої Дорогі Браття і Сестри, що така преса дістається у ваші руки і могла би викликати серед вас, якщо не знаєте добре нашої історії, деякі сумніви відносно тих подій, про які ви мали дотепер кращі поняття. Тому й уважаю за мій святий пастирський обов'язок, візвати вас словами св. Апостола Павла, якими уминав своїх любих Коринтян (Перша Кор. XVI, 13.) „чувайте, стійте в вірі, поступайте відважно і крішіться, не дайте себе захитати в вірі, не дайте себе обманути“. Витривайте в вірі, в якій родилися, пам'ятаючи на обітницю Христову (Матей XXIУ, 13:) „претерпівий до конца, спасен будет“. Ані сподівана полекша у ваших злиднях, ані помножені терпіння на чужині не сміють вас захитати у вірі, в якій ви родилися. Ви будете завжди па-

м'ятати на слова св. Павла в листі до Римлян (Рім. УІІ. 18.): „бо терпіння теперішнього часу недостойні тої слави, яка в нас об'явиться“ і інших слів того ж апостола у листі до Солунян (ІІ Сол. ІІІ, 3): „а вірний є Бог, він утвердить нас і захищає від злого“.

УІ.

Розкинені по різних краях Західньої Європи ви, Браття і Сестри, не все маєте щастя знайтись у католицькому оточенні. У деяких краях, як Німеччина, Голляндія, Данія, Англія — ви навіть стрінулись з протестантською більшістю даних народів, а протестанти, як знаєте, не ставляться прихильно до Католицької Церкви. Вони і не розуміють, чому ми українці католики не йдемо радше за більшістю українців православних. Ви стрічаєтеся з різними протестантськими сектами і дістаєте навіть в руки даром сектанську пресу в українській мові, видавану в Америці чи Канаді. Я не сумніваюся, що ви, Браття і Сестри, доцінюєте належно вартість сектарської пропаганди, бо вона відразу дається пізнати як противна віковій побожності українського духа. А все ж кажу „чувайте“. Не беріть в руки не-католицької сектарської преси, яку насилають вам наші браття з Америки чи Канади, які загубили там свою віру прадідну, записались до різних сект найбільш дивоглядних, що не мають нічого спільного з правдивим християнством. Щоби вас легше обманювати, вони дають вам у руки навіть свої видання святого письма, проповідуючи при цьому таку свободу віри, щоб кожний міг собі пояснювати Святе Письмо так як хоче, не оглядаючися на непомилне учительство Католицької Церкви. Звідци і намножилося тих сект на цілі сотні, в самій Америці є їх около 500, а кожна незалежна від іншої і що іншого вчить. Ми, Дорогі Браття і Сестри, знаємо добре, що Христос дав своїй Церкві непомилне учительство, бо він оснував свою Церкву на скалі, цебто на Петрі, якому дав найвищу владу пастирську, якому запевнив і непомилність у збереженні науки своєї і привілей утверджувати братів у вірі, а тую саму владу має кожноточасний Петровий наслідник Папа Римський.

Знаю добре, Дорогі Браття і Сестри, що нераз приходять у вас хвилі одчаю, нема ніякого просвітку, а при цьому безнастанна тривога про завтрішній день та ще й безмежна туга за Рідним Краєм і за тими всіми рідними, що осталися за

т.зв. залізною заслоною. О тоді звичайно підходять до вас сектярські післанці зі своєю літературою і підсувають вам один чи другий уступ Святого Письма, що мав би вияснити вам теперішнє ваше тяжке положення і мав би бути ліком на зцілення ваших ран. Будьте мудрі у справах пояснення висловів Святого Письма, вдавайтеся до своїх Духовних Отців, яких прислала для вас ваша Духовна Влада.

І ще в одній справі мушу звернути увагу вашу Дорогі Браття і Сестри. Ви поселились по різних краях як звичайні робітники і як такі вступаєте до робітничих організацій т.зв, синдикатів, що мають за ціль боронити право робітників перед працедавцями. Такі синдикати звичайно бувають усякої політичної закраски. Нам християнам повинно бути ясно, що ми можемо вписуватися тільки до християнського синдикату, бо тільки там знайдемо правдиву оборону наших прав, які нам належаться як християнським робітникам.

Свідомий моєї тяжкої відповідальності Пастиря за спасення душ ваших запевняю вас усіх, що в моїх молитвах постійно благаю Милосердного Бога, щоби спомогав вас своїми обильними благодатями і осолоджував злидні вашого вигнання, щоби ви скористали з того Божого досвідчення, що тяжить на вас та й щоби не пропали на чужині. Божа поміч певна, але з нашого боку мусять бути заховані деякі умови. Чуємо не раз, що світ обурюється на цинічне твердження, що мирові трактати чи умови це нічого як тільки клаптик паперу. А однак мало хто обурюється на подоптання найважливішого трактату заключеного між Богом та людьми у десятиох Божих Заповідях. Той трактат допчеться офіційально і прилюдно. Якщо слухна є війна за порушення людського трактату, то хіба Бог має ще більше право до вжиття кари, щоби привернути респект до свого трактату виписаного в людських серцях. А якщо недоторкаємі є границі кожної держави і за порушення їх ведеться війна, то чи не будуть недоторкаємі безграничні Божі права понад всі нації? Господь Бог дає нам тепер дуже діткливу дуже строгу лекцію, щоби ми пізнали, хто є Він а хто ми. Дехто з нас може й тих, що стояли або й стоять у проводі народу думають, що можуть обійтися без Бога, що можемо безкарно топтати Його закон. Появляються між нами на скитальщині свіжі маніфести без згадки про Бога. Страшна лекція фактів, що так наглядно учить нас, що без християнського порядку ціла людська спільнота потопає, ціла цивілізація паде і нас сторо-

щить безпощадно, і та лекція не вистарчила. Здається треба повторити слова Папи Пія XI. „Стільки конференцій, промов, дискусій — але коли почув хто небудь слово про Бога, про Боже Провидіння? Заховуючись в такий жалюгідний спосіб людство (а наша спільнота зокрема) наражується на небезпеку, що Бог скаже: „робіть без мене!“ Здається не треба було б вже більшої кари Божої як таке слово. Бо що ж може сотворіння чи навіть світ зробити без Бога“.

То ж першим і найважливішим обов'язком нашим як у Рідному Краю так і на чужині мусить бути: зберегати і поступати згідно з Божими Заповідями. „Бога бійся і заповіді Його заховуй“ впоминає нас Святий Дух. Будьте вірні Богу і Церкві Його Святій, поза котрою немає спасення. Чуєте не раз від англійських протестантів, що Церква має бути національна. Можете вчитати навіть в українській пресі наших нез'єдинених братів, що українці католики підчиняються чужій Духовній Верховній Владі, яка не є контрольована українським народом. На такі невідповідальні вислови треба би тільки здвинути раменами і дивуватись, що людина має відвагу говорити про Церкву взагалі, не маючи поняття, що то є Христова Церква і які її цілі, означені самим Ісусом Христом. Та ж кожний християнин, що знає бодай початки катехизму, знає також, що релігія і Церква це що іншого як національність чи раса. Мішати одно з другим це вияв невідомости, а то й злоби. Христова Церква одна і єдина, яку оснував Христос на „камени“, є Соборна, Вселенська, зі своєї природи призначена для всіх людей, так само як правда є загальна і незмінна для всіх народів всіх країв і всіх часів. Але та Вселенська Церква поширена по цілому світі від нікого не жадає, щоби вирікся своєї батьківщини, щоби заперечив любов до батьківщини. На виворіть, вона, хоч каже любити всі народи і наказує ненавидіти когонебудь, каже любити перш за все свою власну батьківщину і бути готовим і на найбільшу жертву на випадок потреби боронити батьківщину і слухних її прав. Вона, Церква Христова продовж 20-ти століть виховала і привела до національної свідомости багато народів, які тільки завдяки шляхотним впливам Церкви ввійшли до найвищих ступнів розвитку культури і цивілізації, а нема ані одного випадку, щоби який нарід затратив свідомість національної приналежності тільки через те, що належав до правдивої Христової Церкви. Вона як Христос, хоче щоби всі народи, всі люди належали до одного Христового стада, до одної християнської родини, щоби творили одну

душу, одно серце, ісповідували одну віру, але ця єдність це єдність надприродного порядку, яка не противиться різничкуванню народів і рас. Вона не зважає на те, чи хто білий чи чорний, чи хто з Америки чи з Європи, чи хто говорить такою чи іншою мовою, чи хто з царського походження чи з бідної родини, всі для Неї однаково дорогі діти, всіх хоче для Христа позискати, всі душі привести до спасення. Які ми щасливі, що належимо до правдивої Христової Церкви, яку тепер ворог переслідує і хоче зломати вірність для Неї чи то сілою як у Рідному Краю, чи то підступом як на чужині! Ми ж знаємо добре, що Католицька Церква не жадає, щоб ми виреклися наших звичаїв, традицій, нашого обряду, вона радше пильнує, щоб ми те все заховували, щоби ми нічого не запропастили. Найкращий наглядний доказ на те, це недавно видані Апостольським Престолом в Римі наші літургічні книги, на прозьбу самих наших Високопреосвящених Владик. З тих книг якже докладно видно, що Апостольський Престол з найбільшою дбайливістю пильнує, щоби наші літургічні традиції заховувано в повній чистоті без домішок московських чи латинських, а так, як вони творились і переховувались в столиці України Києві. І з того титулу ми вдячні безмежно Святому Апостольському Престолові і Церкві Католицькій останемо вірні для Неї і попри заповіді Божі будемо і тут на чужині заховувати церковні заповіді. Будемо святкувати неділі і свята правдиво по християнськи, беручи участь у св. Літургії (Службі Божій), якщо нема нашого священника то й у відпраті латинського обряду, але тільки католицькій. Святість подружжя і достоїнство дівства буде для нас неоспоримим законом.

До вас, християнські подружжя, окреме слово звертаю як Пастир ваш і благаю, щоб ви жили правдиво по християнськи, пам'ятаючи, що нехристиянське уживання подружжя стягає Божу пімсту на нас і на цілий наш нарід. Виховуйте дітей у страсі Господньому, вашим добрим приміром перш за все. Якщо ви затратили вже на чужині гарний наш звичай відмовляти щоденні молитви спільно в родині, старайтесь наново той звичай впровадити, а благословення Господне особливе спічне на вас. З молитвою на устах ідіть до праці і кінчіть працю, з молитвою засідайте до стола і вставайте від стола.

Ощаджуйте зароблений гріш, не марнуйте його, а складайте хоч би і дрібними складками на чорну годину. Спомагайте тих, що не заробляють, що хорі, каліки, сироти, нездіб-

ні до праці, а Милосердний Господь стократ надгородить вас і в цьому життю, а зокрема у вічності. Підтримуйте свою пресу, але тільки свою католицьку, або таку, що шанує ваші християнські переконання і не ображує їх.

Своїх священиків, духовних отців, шануйте і з довірям відноситесь до них у всіх справах. А в пожиттю між собою заховайте згоду і любов братню та не затроюйте ще більше собі вашого побуту на чужині. Особливо взиваю вас, Мої Дороженькі Браття і Сестри, щоби ви викорінили з ваших сердець почування незгоди і ненависти, що є такою страшною язвою нашого народу продовж його вікової історії, а зокрема тепер на скитальщині. Ми християни, Христові ученики, а Христос виразно сказав, що тільки по тому можна буде пізнати Христових учнів, якщо будуть мати любов між собою. Це є найліпший і єдиний добре зрозумілий знак правдивого християнства. Колись погани подивлялися перших християн і говорили: дивись, як вони любляться між собою. І такий вияв християнства був найціннішим доказом на правдивість Христової науки. А нині такі вислови булиб радше докірливим глумом, бо з жалем треба ствердити, що любов, яку Христос проповідував і яку Дух Святий запалив в Церкві у Празник П'ятдесятниці у богатьох народів, майже вигасла. Вони ще в-правді (ті народи) не виреклися християнства. вони мають величаві храми навіть величаві Богослужби, але животнорна сила християнства заниділа. Один славний церковний писатель нинішніх днів каже, що ніякий гріх, ніякий злочин не є такий ворожий по суті для Церкви, як саме злочин браку любови і опирає той свій вислів на словах просто дивних св. Апостола Павла з першого листу до Коринтян 13. глава стих 1—4. З тих слів Св. Павла так ясно виходить, що браку любови не заступить ані ніякий штучний орудник, ані глибока думка богословів, ані висока християнська наука, бо „хоч би я говорив мовами всіх людей і ангелів, а не мав любови, то я так як мідь, що звенить і цимбал що бренть“. — Не зроблять того ані видіння, ані екстази, бо „хоч мав би я дар пророцтв і знав усі тайни то я ніщо“. — Так само мало значить запал сильної віри, нехай би вона й як чудово виявлялась на різних католицьких торжествах і маніфестаціях; навіть як була би така віра, що „гори переставляє“ — то я ніщо без любови. Що більше, навіть те, що на зверх так легко може заслуговувати на назву любови, а саме діла добродійности, геройської жертви і вони не вистарчають, бо „хоч би я роздав

усе моє майно і хоч би віддав моє тіло на спасення, а не мав любови — то воно на ніщо не придалося б мені“. Всі ті союзи прилюдної добродійности, всі товариства чи об'єднання з такими цілями не мають сили, якщо нема чистої, сильної любови ближнього. Яка ж то любов мусить бути? Відповідь дає той сам св. Апостол Павло кажучи, що та любов „терпелива, милосердна, не завидує, не надувається, не гордиться, не є непристойна, не шукає свого, не огірчується, не думає зле, не тішиться несправедливістю, а тішиться правдою, все любити, всемо вірити, всего надіється, все зносить“. І додає згаданий церковний писателє слова „якщо ті що шукають за правдивою Церквою не потребували би її шукати у книжках чи письмах, а між правдивими християнами, питаючи тільки де ті нові люди, люди нової любови — то легко знайшли б її. Треба просити Духа Святого, Духа Істини, щоби прийшов і вселився в нас і запалив в наших серцях вогонь Христової любови“. (Гляди: др. Карло Адам „Христос наш Брат“, стор. 180 і слідуєчі).

Немає сумніву, що причина нинішнього безладдя в світі, причина непевности про завтрашній день—це потоптання загальне Христового закону про братню любов. Сатана, ворог людського спасення був затривожений зразу приходом Сина Божого на цей світ і оснуванням його Царства Церкви як Царства Любови. Отже він видумав, як каже св. Кипріян, спосіб на те, щоб не допустити до об'єднання людства в одному Христовому Царстві Любови, в одній Христовій Церкві. Він видумав єреси і розколи, він зачав закладати свої єретичні церкви, він порушив ціле пекло, щоби при його помочі загасити любов, запалену Духом Святим в день П'ятдесятниці, а замість любови вщепив у людські серця ненависть людини до людини, народу до народу, щоби вкінці довести людство до безбожництва та й щоби піддати його безбожним провідникам-тиранам, що „скермовують шляхи людства до руїни у пропасти нещастя“, (Рим. 3, 15). Правда, він не може знищити Христового Царства—Церкви, бо Христос запевнює нас у святім Євангелію що „пекольні сили не одоліють її“, але він може тут і там виробити багато спустошення, насаджуючи своє царство сатани, царство ненависти у людських душах.

Ми називасмо себе і хочемо бути добрими християнами. То ж не забуваймо, що по словам Христовим нема нічого іншого як тільки любов, по якій можна пізнати, що ми Христові учні. Нехай же не буде між нами ненависти, незгоди,

сварів, нехай нас лучить одна братня християнська любов, бо ми діти одної Христової Церкви, до того ще й діти одної Матери України. Не хочу через те сказати, що не сміє бути між вами політичних партій чи груп, які різняться програмою своєї праці і своїми цілями. Цего не заборонює Христова Церква, жадає тільки, щоби суперництво між партіями чи групами відбувалося в рямцях і без образи Божого Закону про християнську любов ближнього.

УІІ.

А в цьому місці хочу звернутися з окремим словом до вас, Преподобні і Всечесні Отці і Браття, до нашого Духовенства, що враз із вірними знайшлося на скитальщині і ділить свою долю і недолю. Маючи для вас, Дорогі Отці і Браття, в моєму серцю особливі побажання і благослорення з нагоди Світлого Празника Христового Родження і близького вже Нового Року, відчуваю також обов'язок Пастиря і Настоятеля вашого, пригадати вам на деякі речі, щоби ми могли з якнайбільшим успіхом сповняти наші душпастирські обов'язки на чужині. Ви, Дорогі Отці і Браття, маєте можливість і частя продовжувати і на вигнанні душпастирську працю, яку ви покинули у Рідному Краю. Та ви знайшлися у зовсім інших умовах життя чи то по таборах збігців, чи поза таборами, до різних краях Західньої Європи. Поза тими всіми труднощами, що їх мають наші вірні, ви несете ще й тяжку відповідальність за повірені вам душі. Ви болієте над тими поганими наслідками, які має серед ваших вірних побут на чужині. Ви бачите, як тяжко налагодити правильне душпастирство для наших вірних, які поволеньки користаючи, а може надуживаючи свободи, затрачують християнські почування і страх Господній та й приймають від чужинців радше те, що зле в них бачать, а не те, що добре. Ви може часом і знеохочуєтеся вже до душпастирської праці між скитальцями в Європі, а до того серед тієї загально непевної світової ситуації, ви раді б на край світу йти, бо сподієтеся кращих умовин душпастирської праці. Благаю вас Дорогі Отці, щоби ви не дозволили загаснути у ваших серцях тій любові, яка належить від вас тим вірним, що повірені вашій душпастирській опіці. Не знеохочуйтеся невдачами, не забувайте, що успіхи не залежать від нашої праці, а від Божої благодаті, та й не по успіхах буде нас колись Бог судити, а по ревности і жертвенности нашої праці для Нього. Будьте добрими

пастирями, чувайте над усім тим, що діється серед вашого стада. До кожного з вас відзиваюсь словами св. Павла (II Тим. 4, 1): „заклинаю тебе перед Богом і Ісусом Христом, що буде судити живих і мертвих: проповідуй слово, наставляй в пору і не в пору, картай, грози“. Це певне, що від вашої ревної жертвенної душпастирської праці залежить в рішальній мірі, чи наша нещасна скитальщина збережеться, чи пропаде на чужині.

Якщо важний для нас усіх заповіт про зберігання передавання наших батьківських звичаїв, нашого святого обряду, то він, той заповіт особливо важний для вас Отців Духовних і Душпастирів. Взиваю вас першзавсе, щоб ви заховували наші літургічні приписи так, як того бажає Святий Апостольський Престол, згідно з нововиданими книгами. Заохочуйте своїх вірних, щоби жили повним літургічним життям, беручи правдиву участь у наших Богослужбах, так, як того вимагає наш Святий Обряд. Обновляйте і скріплюйте побожність до Пресвятої Евхаристії, заохочуючи вірних до частого, можливо й щоденного приймавання св. Причастя, оживляйте набожність до Божої Матери, що є і нашою Небесною Матінкою, напоминайте вірних, щоби по християнськи заховували свої свята, щоби не опускали Служби Божої. Особливо заохочуйте вірних, щоби відправляли спільно щоденні молитви. Остерігайте вірних, щоби були далеко від організацій чи товариств Церквою заказаних.

Возьміть в особливу опіку нашу українську молодь, організуйте кружки молоді і заохочуйте її, щоби самохіть змагала до пізнання і поглиблення святих Правд Віри та й щоби сповняла практики християнської побожності. Старайтеся по змозі зорганізувати по своїх громадах українські школи, бодай вечірні, щоби молодь мала змогу причуватися своєї української мови, своєї історії, щоби знала, чия вона, яких батьків, якої віри, якого обряду. У кожній вашій громаді нехай повстане кружок Католицької Акції (світського апостольства), що буде вам помічна у сповнюванні вашого важкого апостольського завдання. Зокрема опікуйтеся вбогими і хворими з терпеливістю і любов'ю. Нехай у кожній українській громаді повстане відділ організованої добродійности, що її тут на чужині будемо називати назвою грецького походження „харітас“. Старайтеся про зовнішню красу і велич при відправі наших Богослужб, проповідуйте від часу до часу про євангельські ради, щоби викликати в молодих душах бажання посвятитися релігійному життю, монашому чи священичному. Зав-

сїгди давайте добрий примір правдивого християнського життя і це буде ваша найкраща проповідь. Заохочуючи безнастанно вірних до щораз доскональшої християнської любови ближнього старайтеся щоби першзавсе між вами священиками царувала правдива християнська братня любов.

До ваших вірних відноситься заєдно зі щирою батьківською любов'ю тіштеся, якщо маєте змогу комунебудь що доброго зробити, порадити і потішити. До духовної влади, зокрема до Святого Апостольського Престолу відноситься зі синівською найглибшою пошаною і повним відданням, вдячністю і непохитним послухом.

При цьому вважаю за вказане звернути вашу увагу ще на одну не маловажну справу. З прикрістю мушу виявити, що від часу до часу доходять до мене скарги з боку вірних, що наші деякі українські священики на вигнавні забагато цікавляться політикою, ба навіть пристають до того чи іншого політичного угруповання, надуживаючи деколи і проповідниці, щоби виявити свої симпатії в ту чи іншу сторону. Через те дають вони противникам нагоду підносити закиди проти Церкви взагалі, немов би Церква мала також політичні чи партійні цілі у своїй діяльності.

Вже не раз і то прилюдно треба було заявити, що такі закиди проти Церкви є неслухні. Якщо який священик поступаючи нерозважно станув по боці чи навіть на услуги якої небудь політичної партії чи групи, то це ще не значить, що Церква пішла на ті самі услуги для політики. У наведеному розділі про християнську любов аж надто ясно сказано, що Церква не може мати іншої політики як тільки ту, яку мав Христос, а саме змагати до поширення і закріплення Христового Царства на землі згідно зі засадами святого Євангелія. Тої „політики“ має триматися і кожний український священик, для якого всяка політична партія чи група мусить бути байдужа, він не сміє ставати чи стояти на услугах якої небудь партії, ані виступати проти немилої йому партії чи групи з проповідниці, хіба тільки тоді, якщо вона має в своїй програмі цілі і засоби, противні Божим заповідям і християнським засадам, бо Христова Церква, а з нею священик, стоїть на сторожі чистоти Христових засад і боронить їх неустрашимо.

УІІІ.

Звертаючись окремим словом до Всечесного нашого Духовенства, запевнюючи його про мої особливі, найсердечніші святочні і новорічні побажання і благословення, мило мені запевнити про те саме і вас, Дорогі Питомці, обох духовних семінарій, що їх маємо на чужині, а саме у Римі і у Кюлемборґу у Голяндії. Для вас моє серце отворене, бо ви квіт і надія нашої Церкви, що переживає у Рідному Краю свою Голгофту. Ви малі щастя покликання до священства, одні ще в Рідному Краю, інші вже тут на чужині і маєте особливу Божу ласку продовжувати ваші богословські студії чи у Вічному Місті Римі, у папській семінарії ім. Святого Йосафата, чи в нашій духовній семінарії, що знайшла захист на гостинній голяндській землі. Це знак, що Милосерний Господь, хоч тяжко досвідчає у Рідному Краю нашу Церкву, то тут на чужині не дає їй пропасти і приготовляє „ділателей жатви“, щоби їх післати на своє жниво, де тільки знайдуться українські скитальці, а колись і до спустошеного і зруйнованого Рідного Краю, щоби відбудувати, поширити і закріпити Христове Царство в українських душах. Не знаєте ви, мої Дорогенькі, в яких умовах прийдеться вам працювати на Господній ниві, тут на скитальщині, чи колись у Батьківщині. Одно певне, що ті умовини будуть інші від тих, що ми з ними зросли у Рідному Краю перед війною, напевно будуть тяжчі. На ті умовини ви мусите приготовлятися вже в семінарії. Побуваючи на чужині, ви мусите бути готові на тяжку апостольську, повну посвяти працю серед нашого розсіяння, ви ані мріяти не можете про якінебудь життєві вигоди. Побіч богословського знання треба вам набувати ще й знання чужих мов тих країв, в яких прийдеться вам працювати. Було б також порадно старатись набути по приміру св. Павла знання практичного фаху, щоби в разі потреби ви могли і своєю працею забезпечити собі життя. Але найважливіша річ, це сталення характеру і засвоєння засад правдивої побожності. Зберігайте святе покликання, бо ворог нашого спасення змагає всіми можливими хитрими засобами, захитати вас в ньому і не допустити до того, щоби ви стали добрими священниками. Зростаєте в безмежній любові до Ісуса Христа і до Святого Апостольського Престолу, у любові до Батьківщини і до свого народу, для якого вже скоро маєте бути пастирями душ.

ІХ.

І для монашого славного нашого Духовенства ношу у мойму серцю найкращі побажання і благословення з тієї милої нагоди Празника Христового Рождества і Нового Року. До вас, Високопреподобні Отці і Браття Чину Св. Василя Великого, що остаєте в Європі і спомагаєте нашу скитальщину вашими святими молитвами, а подекуди вашою ревною душпастирською працею, звертаю на цьому місці мій привіт і найсердечніші побажання усього, що тільки найкращого має для вас вифлеємська Божа Дитинка.

До вас, Преподобні Браття Студити, що у малому числі врятувались перед ворожим переслідуванням і вперли на чужині зібратися у малу громадку, відзиваюсь з нагоди Христового Рождества словами Ісуса Христа, сказаними до Апостолів: „не бійтеся стадо маленьке“. Діло великого нашого Митрополита Андрея завдяки особливій опіці Апостольського Престолу не пропаде, а розвинеться і приготується до сповнення великого завдання, вимріяного тим великим нашим Подвижником, вашим Основником. Витривайте у вашому покликанні, благайте Господа про нові покликання серед нашої скитальщини.

Вкінці і до вас, Преподобні Сестри Служебниці Пречистої Диви Марії Непорочно Зачатої, окреме слово, привіт і побажання. На терені Франції ви виконуєте велику роботу серед нашої скитальщини, спомагаючи тих найбідніших, що потребують порятунку, а до того ще й пильнуєте бодай жмінку українських дітей у Парижі, що позбавлені свої Рідної Школи учаться від вас святих Правд Віри і молитви у своїй рідній мові, а в Вічному Місті Римі вашими святими молитвами і вашою жертвенною працею у нашій Папській Семінарії ім. св. Йосафата спомагаєте нашу скитальщину і збираєте безсмертні заслуги перед Богом, перед нашою Святою Церквою і перед Батьківщиною.

Усі мої побажання для вас усіх Всечесні Отці, Дорогі Браття і Сестри, складаю на руки нашої Небесної Неньки Непорочно Зачатої Пречистої Диви Марії з молитвою на устах; „Под твою милость прибігаєм Богородице Діво, молитв наших не презри во скорбіх но од бід ізбави нас єдина чистая і благословенная“. Вона Божа Мати могутня Цариця наша, Вона може то зробити, Вона наша Мати, хоче нашого добра

і зробить те! Покірно прибігаймо до Неї як до джерела, щоби зачерпнути води з того повного збірника, бо відчуваємо пустку в наших серцях. Просимо, щоби не погордила нашими нужденними молитвами, нашими побажаннями, а щоби вибавила нас з біди і нужди, бо ми всі Її діти, ми одне в Христі і Пречистій Діві Марії Матері нашій. Вона єдина наша Мати, Єдина, Чиста і Непорочна, Єдина Благословенна в женах наша законна Мати, що в таких тяжких болях під Хрестом породила нас до життя ласки. Вона ні на хвильку не забуває нас — своїх дітей, цікавиться нами, бажає щоби ми все були разом з Нею і тут і в вічності, Амінь.

Благодать і Мир і Благословення Всемогучого Бога Отця, любов Господа нашого Ісуса Христа і Причастя Святого Духа най буде з Вами всіма, Амінь.

Дано у Ноттінггам в Англії в день св. Апостола Андрея Первозванного, 30. ст.ст. листопада 1948. р.

† ІВАН, Епп.

* * *

Це Пастирське Послання прочитають Всч. О. О. Душпастирі у всіх церквах свого душпастирства на торжественній Літургії в часі Різдяних Свят.

1. Реколекції для священників і вірних.

Подаємо до відома Всч. Отцям, що впродовж перших місяців ц. р. в усіх Ген. Вікаріятах відбудуться духовні вправи (реколекції) для священників. Час і місце будуть своєчасно подані до відома. Взяти участь у цих реколекціях повинно якнайбільше число священників, а зокрема зобов'язані ті Отці, що в останніх трьох роках не відбули духовних вправ, обов'язкових для священників.

Доручаємо також і для вірних влаштувати цього року великопісні реколекції. Всч. О.О. Душпастирі подбають уже від тепер про провідника реколекцій для свого душпастирства. Якщо ж це неможливо, нехай самі зяздалегідь приготують реколекційні науки, щоб і без допомоги запрошеного священника могли своїм вірним дати реколекції. Труднощі, які могли б насуватися чи то з недостачі часу чи відповідної вправи в цьому ділі дадуться побороти при нашій добрій волі, охоті й пильності. Та в першу чергу гаряча молитва й ревність за спасення душ дадуть нам потрібну силу до виконання цього спасенного для добра нам доручених душ діла.—Устійнений реченець намічених реколекцій завчасу подати до відома дотичного Ген. Вікаріяту.—З огляду на недостачу наших реколекційних проповідників і місіонарів (монахів) в Європі, дуже поручаємо таку розв'язку, щоб О.О. Душпастирі сусіди взаємно один у другого виголошували реколекційні науки.

2. Богослуження для шкільної молоді.

В свідомості й переконанні про дуже важне й високе значення молитви в духовному житті взагалі, а зокрема вірючи в велику вагу молитви й св. Безкровної Жертви як виховного чинника для формування світогляду й релігійного росту душ молоді, поручаємо Всч. О. О. Катихитам по змозі ввести звичай правити Службу Божу для шкільної молоді, також і на будні, і то принаймні двічі в тижні. Через побожну, активну участь молоді в наших церковних відправах, а зокрема через чинну участь у св. Літургії притягнемо й зв'яжемо наших учнів (учениць) куди сильніше з Церквою, як тільки теоретичними поученнями.

Тим самим і привчимо нашу молодь уже від ранніх літ

виконувати релігійні практики такі спасенні для дальшого життя, а зокрема як завдаток на вічне життя. Йде й про те, щоб наша молодь уже змалку жила в Церкві, нашими рідними Богослуженнями й з нашими чудовими обрядами. Це надзвичайно важне для нас передусім сьогодні, коли наша молодь живе і виховується в чужому середовищі, далеко від Рідної Землі, а тимсамим позбавлена цієї незаступної атмосфери, й тих чинників які діють тільки на власному ґрунті й серед свого народу. Та це завдання виконають Веч. О. О. Катихити тільки тоді, коли привчать молодь брати активну участь у св. Літургії через спів чи рецитовання тих частин, які належать до вірних. Чим більше розуміння й почуття власної співучасті в Богослуженнях, тим більша радість і привязаність до св. Літургії родиться в дітей. Також поручаємо привчати хлопців до послуги при Службі Божій в дальматиках, ушитих до їх росту. Услугувати в таких дальматиках повинні юнаки так на рецитованій як і на співаній Службі Божій.

Щоб досягнути ці великі духовні користі з частішої й чиннішої участі нашої дітвори й молоді в св. Літургії й інших Богослуженнях, Веч. О. О. Катихити не тільки заохотять до речення їм молоді до участі, але й повчать про безконечну вартість св. Служби Божої як Безкровної Жертви й як співучасті в св. Причасті, вияснять обряди й їх символіку, покажуть наглядно, як зразково заховуватися і введуть їх практично в наші церковні Богослужби. Зокрема подбають О. О. Катихити самі або через учителя співу, щоб молодь правильно й гарно вивчила співати учнівську св. Літургію, а передусім за самоілюстраційним напівом, як основним і повсякчасним типом.

Інші позалітургічні пісні повинна молодь теж знати, щоб їх співати перед Службою Божою чи по ній, як також при нагоді церковних походів, процесій, з'їздів чи зустрічей молоді різних шкіл.

В недалекому часі буде скликана конференція Вс. О. О. Катихитів, на якій в рямцях релігійно-педагогічних, дидактичних і катихитичних доповідей і нарад буде передискутована й вирішена справа устійнення пісень і молитов, які повинні бути всією молоддю за одним текстом чи мелодією вивчені, щоб при всяких нагодах, коли зустрічається молодь різних шкіл, могли бути докладно й однаково за тимсамим узором прорецитовані чи проспівані.

Та заки це буде вирішене, поручаємо вже тепер вивчати молодь пісень і молитов, а зокрема доручаємо спільне відмовляння молоддю наших прегарних т. зв. повсякденних молитов.

Ч.: 3161/I/48.

3. Душпастирювання в переходових таборах.

Всч. О.О. Душпастирям переходових таборів звертаємо увагу на їх велике завдання в цих особливих душпастирських станицях. Душпастирі таких таборів не сміють обмежуватися до самих тільки Богослужень. Їх обов'язком є: дати вірним часту нагоду до прийняття св. Тайн зокрема перед виїздом у далеку дорогу; завзивати витривати в вірності Св. Катол. Церкві; роздати молитовники, релігійного змісту книжки, образці та інші пам'ятки, які у далекій чужині можуть стати єдиною розрадою в хвилях осамітнення чи зневіри. Душпастирі таких таборів, повинні у проповіді й розмовах спрямовувати думки своїх вірних до Бога, заохочувати їх до ревности і витривалости в службі для нашого Творця, пригадувати їм безмірне Боже милосердя над людьми взагалі, а над скорбними людьми зокрема; вкінці попросити кожний транспорт окремим Богослуженням з проповіддю.

Ч. 3169/48.

4. Заклик до духовенства, що остається без зайняття (у Німеччині).

Підчас коли в американській окупаційній смузі Німеччини є надмір наших священників, з яких багато або не працює зовсім у душпастирстві або має тільки половинні зайняття, наші вірні в англійській та у французькій зонах відчувають діймаючий брак душпастирської опіки. Є табори з сотнями вірних, в яких немає нашого душпастиря, та в висліді наші скитальці примушені користати з душпастирської опіки латинських духовників.

Закликаємо Всч. Отців, щоб щоскорше голосилися до душпастирської обслуги вірних у британській і французькій смугах, подаючи відповідну заяву до Генерального Вікаріату в Мюнхені. Хоч переїзд з американської зони в інші і правне оформлення на місці натрапляє на деякі труднощі, всеж та-

ки ці труднощі при добрій волі можна побороти. Ревний за добро душ священик прийме всякі прикроці в свідомості, що його жертва принесе велику користь для нас усіх, а Церковна Влада з свого боку зробить, що в її силі, щоби даному священикові допомогти оформити себе на новому місці.

Ч.: 3176/І/48.

5. Зміна місця праці.

Пригадуємо Всч. Отцям, що ніякий священик не може змінити самовільно ні місця душпастирської праці, ні роду праці. На всяку зміну місця праці і роду праці (пр. зміна душпастирської на катихитичну) треба згоди своєї Церковної Влади.

Ч.: 3187/Г.В/48.

6. В справі релігійно-обрядової частини у національних торжествах.

Щоб оминати шкідливої плутанини понять у такій важливій справі як різниця між українською Католицькою Церквою й т. зв. православними тобто нез'єдиненими з Апостольським Престолом Церквами, зокрема з УАПЦерквою, а надусе, щоби оминати згіршення, що його могли би потерпіти вірні з нагоди національних торжеств, в яких передбачена Богослужба для католиків і некатоликів, пригадуємо оці норми:

1) З правила місцем відправи Богослужб є церква. Треба прямувати до того, щоби не тільки Служби Божі, святочні чи заупокійні, але теж Молебні, Паіахиди і всякі посвячення з нагоди національних торжеств чи для окремих громадських установ та організацій, відбувалися — наскільки сама природа речі на це дозволяє — в церкві.

2) Якщо аранжери торжества передбачують рівночасно або наступне одне по одному на тому самому місці Богослуження, відправлюване католицьким і нез'єдиненим священиком, тоді католицькому священикові не вільно взагалі відправляти якунебудь Богослужбу. Католицькому священикові вільно відправляти Богослуження тільки тоді, коли передбачене тільки католицьке Богослуження.

3) Посвячення прапорів світських установ та організацій належить по змозі виминати, обмежуючись до посвячень прапорів, відзнак і т. п. церковних братств та католицьких товариств.

4) Католицький священник не сміє брати участі в Богослуженнях нез'єдинених, чи то в характері представника якоїсь установи, чи то приватно, з огляду на небезпеку згіршення для вірних.

5) Зрештою у відношенні до нез'єдинених в релігійній діяльності треба придержуватися постанов церковних канонів. Про це треба теж поучити вірних.

6) Від деякого часу щораз частіше поширюється і в пресі і в розмовах і в публичних виступах фалшивий і небезпечний висказ „Українські Церкви обох обрядів“ і це розуміють завсіди про Українську Католицьку Церкву й УАПЦ. Кожний не тільки священник, але й світська людина, що хоч трохи ор'єнтується в релігійних справах, повинен знати, що обряд Української Католицької Церкви й УАПЦ є такий самий, а різниця саме є у вірі тобто в віровизнанні. На цю справу належить звертати вірним увагу у проповідях, щоб вони не освоювались з хибним поняттям, начебто серед українців та сама віра, а різниця тільки в обрядах.

Ч.: 3192/УІ/48.

7. Потреба Церковних Братств і Католицьких Товариств.

Релігійне життя парохії мусить бути так уладжене, щоб обіймало різні релігійні потреби парохії як цілоти та її вірних як одиниць.

Тому душпастир повинен дбати про те, щоб у його парохії існували відповідні духовим потребам його вірних Братства. До членства й праці в цих Братствах повинен заохотити своїх парохіян і стати їх духовим провідником. На оснування їх треба просити Преосв. Ординаріят про ерекційну грамоту, заподаючи точну назву Братства, число членів з розподілом їх на чоловіків і жінок. Не можна забувати й про католицькі товариства в парохії. Нинішній час такий, що священник не може обмежуватись тільки до проповідальниці. Священникові мусять прийти з допомогою Братства і католицькі товариства. Без світських апостолів, без помочі наших вірних, що організуються в гурти для охорони Божих справ праця священника, хоч яка ревна, не досягне туди й не дасть таких вислідів, яких треба б сподіватись. Тому кожний душпастир подбає, щоб оснувати в своїй парохії церковні Братства і католицькі товариства відповідні до потреб свого

терену й своїх вірних. Кожний Отець Душпастир є зобов'язаний у найкоротшому часі по прочитанні цього зарядження приготувати оснування Братства Преч. Діви Марії Матери Божої Неустанної Помочі. Видані вже окремо статuti цього Братства дістануть Всч. Отці Душпастирі за відповідну ціну від свого Генер. Вікаріяту.

Ч.: 3487/Г. В/48.

8. Прохання про диспензи.

Звертаємо увагу Всч. О. О. Душпастирів, що для отримання диспензи від перепони *mixta religio i disparitas cultus* треба вносити прохання до Апостольської Столиці через Ординаріят Преосвященного Апостольського Візитатора.

Перед одержанням диспензи треба здержатися з голошенням оповідей.

Ч.: 3359/д. с./48.

9. Узнання за померших.

При проханнях, вношених до Церковного Суду в справі узнання за помершого одного зі супругів, треба обов'язково долучити:

а) короткий опис (хід) випадку смерті, місцевість, дату й обставини;

б) прізвища свідків, їх зізнання і теперішню адресу;

в) заяву, чи вже переведено доказ смерті в цивільному суді (подати осідок суду, число і дату присуду).

Ч.: 3352/ХІІІ/48.

10. Надсилання витинків з чужої преси.

В останніх місяцях заіснували випадки, що в деяких навіть католицьких чужинецьких часописах появилися статті або дописи з фалшивими інформаціями про Укр. Католицьку Церкву. Щоб мати змогу спростовувати мильні чи доцільно фабриковані фалшиві звідомлення, доручаємо Всч. Отцям, витинки з чужої преси з такими дописами присилати негайно до Ординаріяту, з зазначенням назви часопису, числа, дати й адреси видавництва чи редакції.

11. Предкладання касових звітів.

Всеч. Отцям Душпастирям доручаємо присилати до Ординаріату найдалі до 10. кожного місяця касовий звіт церковної каси за попередній місяць **разом з готівкою в квоті 25% (четверта частина) ціломісячного доходу з кожної церкви чи каплиці даного душпастирства.** Звіт треба вготовляти за таким взірцем :

Душпастирство
ЛЯНДСГУТ

Деканат
МЮНХЕН

Касовий звіт
за місяць вересень 1948.

Ч.п.	Дня	Предмет	Прихід Н. М.	число квнт	Розхід Н. М.	Примітка
150	1	нед. XI. по С. (з таці)	47.92			
151	2	жертва П. Перегінця	30.—			
152	4	½ кг. кадила		48	15.—	
153	8	нед. XII. по С. (з таці)	52.—			
154	9	Апост. Візит. (25% ціло- місячного доходу)		49	60.11	
155	16	нед. XIII. по С. (з таці)	67.20			
156	24	нед. XIV. по С. (з таці)	73.30			
157	25	церковна обслуга		50	40.—	
158	25	пошта за вересень		51	1.20	
159	26	церковне світло		52	90.—	
			270.42		206.31	
Сальдо 31. VIII 1948			54.27			
Сальдо 30. IX. 1948					118.38	
			324.69		324.69	

Душпастирство українців Католиків
Ляндсгут, дня 4. жовтня 1948

(власноручний підпис душпастиря, чітко ім'я та прізвище)

(о. Петро Н. . . .)
душпастир

Ч. 3225/XIV/48.

12. Намірення Служб Божих.

Пригадуємо Всч. Отцям, що одержують намірення Служб Божих до відслуження, про обов'язок присилати посвідку відправлених намірень з точним поданням днів відслуження.

Хто із священиків не пропозит докладного списка відслужених Служб Божих, не одержит нових при наступному розподілі.

Ч.: 3260/VII/48.

13. Коляда.

Як у минулому, так і цього року доручаємо Всч. Отцям перевести „Збіркову Коляду“ з нагоди празника Рождества Христового на цілі Ординаріату. При пересиланні її треба на відвороті поштового переказу зазначити „Коляда в сумі . . . на цілі Ординаріату“.

У звязку з цим подаємо до відома, що теж Центральне Представництво Української Еміграції, за згодою Духовних Властей, переведе збірку з нагоди Різдва Христового на „Рідну Школу і Науку“.

Ч.: 3373/I/48.

14. Хроніка душпастирства.

З огляду на те, що теперішній стан нашого еміграційного перебування перехідний, а наші вірні невдовзі опиняться в різних частинах світу, треба подбати, щоб сліди нашого перебування на скитальщині не затерлися. Тому доручаємо всім Всч. О. О. Душпастирям провадити хроніку свого душпастирства на еміграції. В хроніці треба подати початок душпастирства, приблизну дату його заснування, статистичні дані в різних періодах його розвитку (пр. квартално та після прибуття зі зліквідованих малих таборів), важніші релігійні та національні торжества в хронологічному порядку, що за час існування душпастирства відбулися, важніші події, що торкаються Укр. Кат. Церкви й Українського народу; школи на терені душпастирства, кількість учнів; організації і товариства, характер їх діяльності, а зокрема відношення до Католицької Церкви; прізвища душпастирів та інших свя-

щеників на цьому терені; інші Церкви на терені душпастирства (пр. католицькі інших національностей, нез'єднані, завваги про їх діяльність; моральний стан укр. католиків, інших; кількість нешлюбних дітей, щомісячне зіставлення кілько і куди виїхало укр. католиків й українців некатоликів, а навіть приналежних до інших національностей (по змозі).

Впр. ОО. Деканам доручаємо при пересиланні звітів з деканальних візитацій і соборчиків зазначити в них, чи поодинокі О. О. Душпастирі виконали повище доручення; якщо ні, упімнути дотичного душпастиря, та доручити йому письменно оправдатися.

Ч.: 3155/V/48

15. Евіденція матеріального стану духовенства.

Кожний з Всч. Отців подасть негайно до свого. Генер. Вікаріату письменно зголошення, чи побирає місячну платню, від кого, її висоту і з якого титулу. Хто з Всч. Отців не побирає ніяких місячних платень чи допомог, обов'язаний теж письменно про це повідомити, покликуючись на це доручення.

Ч.: 3219/XVI/48.

16. Оголошення в справі виїзду до США.

Американська Католицька Місія (N. C. W. C.) запросила до співпраці всіх Всч. Отців Душпастирів в ділі приготування еміграції до Америки, що має відбутися за найновішим законом. В найближчих днях Американська Католицька Місія розішле всім таборовим Отцям Душпастирям вказівки і друки до виповнення тим, що заміряють емігрувати до США. Після одержання вищезгаданих друків Всч. Отці Душпастирі повідомлять своїх вірних в неділю перед проповіддю, щоби всі, що хочуть емігрувати до США зголосилися в парохіяльній канцелярії для одержання і виповнення згаданих друків. Американська Католицька Місія зареєструвала уже 4.000 емігрантів до США і звертає увагу, щоби ці, що вже раз зареєструвалися, не реєструвалися вдруге, бо це не тільки не pomoже, але може бути їм шкідливе. На друках т. зв. аплікаціях III., в замітці призначеній для опінії пароха, Всч. Отці Душпастирі виповнять цю замітку в своїй канцелярії без присутности сторін і не даючи сторонам до рук тих ап-

лікацій, відшлють їх безпосередно до Католицької Американської Місії, відповідно до району (area) IPO, в якому мешкають. Нижче подаємо адреси станиць N. C. W. C. в американській смузі:

War Relief Services-National Catholic Welfare Conference:

- 1) Frankfurt Main, Reuterweg 2.
- 2) Bremen, Contrascarpe 15.
- 3) Stuttgart, Heilbronnerstraße 157.
- 4) München-Pasing, Am Stadtpark 20.
- 5) Mr. Henry C. Ravazzin, Augsburg, Resettlement Center, Infantry Caserne IRO Area 5.
- 6) Mr. Joseph S. Ladika, Amberg, IRO Area 4.
- 7) IRO Resettlement Center, Schweinfurt, IRO Area 3, (ARO 800).

В англійській і французькій смугах—до тамошніх станиць N. C. W. C.

Зазначуємо, що користати з цієї нагоди еміграції до Америки можуть тільки ті, що перебувають у Німеччині від дня 22. грудня 1945. Це головна умова прийняття до еміграції за найновішим законом.

Найновіший еміграційний закон, що дозволяє на масову еміграцію до США, це публічний закон 774. Цей закон не виключає стандартних заряджень еміграційних ані не звільняє від квоти. Кожний, що подає прохання про візу, мусить стрінутися зі звичайними домаганнями еміграційного закону. Найважливіше те, що більше не треба ні особистих ні корпоративних афідавітів. Все, що треба, це запевнення мешкання й праці в США. Ці обидва запевнення присилають з Америки до Американської Католицької Місії. Треба однак розрізнити, що такі запевнення праці є двоякі, а саме: 1) з поданням імени й прізвища скитальця, яке присилають родина або приятелі, що мешкають в Америці, або 2) з запевненням мешкання й праці, без подання імени й прізвища. З цього другого будуть користати ті скитальці, що не мають в США нікого, хто міг би їм виставити потрібне, законом приписане, запотребування.

Вся. Отці Душпастирі доложать зі свого боку всіх зусиль, щоб аплікації були якнайточніше і найвірніше виконані. Є каригідне подавати неправдиве звання, щоб тільки дістатися до Америки. В А. відоме, що деякі скитальці, щоб дістатися до Америки, зміняли навіть те, що для людини найсвятіше, себто релігію. Якщо скитальці будуть таке робити із своїм званням, то сприятливі умовини еміграційної акції

стрінуться в Америці з загальним невдоволенням, а через те і доля скитальців буде позбавлена всякої надії відістатися з Німеччини за море.

Всч. Отці Душпастирі повідомлять вірних, щоб ті з них, які мають стемпльовані нотарем в Америці запотребування до праці, або посідачі афідавітів негайно написали до тих, що виповнили ці посвідки або афідавіти, щоб вони негайно звернулися до своїх Отців Парохів в Америці і виповнили відповідні друки для прискорення еміграції власників вищезгаданих посвідок чи афідавітів. Треба знати, що в кожній епархії в Америці є еміграційний офіцер N. C. W. C., який реферує справи еміграційні у всіх парохіях даної епархії. Після виповнення і предложення приписаного формуляра, американська парохія відсилає ці формулярі до Головної Управи N. C. W. C. в Нью-Йорку, а ця відсилає до Вашингтону до ДП-Комісії. По провіренні ДП-Комісією, ці виповнені друки пересилається до Американської Католицької Місії в Німеччині, яка на місцях провадить в цій справі урядування. Щодо вибору кандидатів для еміграції, то їх вибирає тільки Комісія ДП (американська комісія) і окрім неї ніхто більше не є уповноважений до тої акції. Американська Католицька Місія тільки рекомендує кандидатів до еміграції, а децизію видає американська комісія для ДП. Якщо вона апробує даний внесок, тоді петент переходить через SIS, лікаря і після полагодження всіх формальностей, переходить його справа до консуляту для одержання візи. Всч. і Впр. Отці Душпастирі поручать всім, що мають намір емігрувати до США, щоб вони заздалегідь постаралися за потрібні залучники до свого подання, а саме: 1) два примірники метрики вінчання; 2) два примірники свідоцтва моральності, виставлені німецькою поліцією, або таборовою; 3) дві посвідки замешкання, виставлені німецькою поліцією, або поліцією таборовою; 4) шість фотографій на яснім тлі.

З а у в а г а: Формулярі належить виповняти машиновим письмом або друкованими буквами. Дані, що відносяться до батьків і дітей до 21. року, виповняти на одному примірнику. Особи понад 21. р. виповняють осібно формулярі. Точку 11. виповняється в цей спосіб, що треба подати місце уродження голови родини. Точку 14. виповнити в цей спосіб: а) число карти ДП або Certificate of I.R.O. Eligibility; б) свідоцтва, дилъоми відносно точки 12. 13.

Кандидати на еміграцію не мають чого приходити до канцелярії Американської Католицької Місії (N. C. W. C.), бо це зовсім зайве. Усі справи відносно еміграції будуть поладжуватися по таборах. Кожний, що хоче виїхати до Америки, мусить виповнити формуляр III і цей формуляр є призначений тільки для католиків.

Відносно священників, то їх виїзд до ЗДПА є можливий тільки тоді, коли вони одержать від свого Єпископа екскардинацію, а від Єпископа-Екскарха США — інкардинацію.

Американській Католицькій Місії не вільно допомагати в еміграції особам, зв'язаним подружжям вузлом як і через вовні обставини чи задля якихсь інших причин тепер розділені і не мешкають разом в Німеччині.

Всч. Отці Душпастирі доложать зі свого боку всіх старань і зусиль, щоб вив'язатись якнайкраще з свого обов'язку допомогти своїм вірним емігрувати до ЗДПА на основі запрошення до цієї почесної співпраці Американською Католицькою Місією (N. C. W. C.).

Ч.: 2097/У/48.

17. Оснування Союзу церковної добродійности українців католиків „Харітас“.

Одим подаємо до відома Всч. Отців, що на основі грамоти даної в Римі, дня 21. липня 1918. Ч: прот. 2861/VII оснуйтемо „Союз церковної добродійности українців католиків — „ХАРІТАС“. Офіційна латинська назва: „Assotiatio beneficentiae ecclesiasticae Ucrainorum catholicorum Caritas“. Осідок централі „Харітас“ у Німеччії є у Мюнхен-Пазінґ, Плянеґґерштрассе 22., а в інших краях в осідку Ген. Вікаріяту. Загальний статут Союзу „Харітас“ та правильники для деканальної і парохіяльної станиці „Харітас“, що видруковані в цьому числі „Урядового Вістника“, достатньо вияснюють відношення „Харітас“ до всіх існуючих чи майбутніх харитативних організацій.

Всечесне Духовенство обов'язане доложити всіх зусиль, щоб охопити парохіяльними станицями „Харітас“ весь наш душпастирський терен діяльности, та якнайскорше виповнити прогалину, що так боляче давалася відчувати в нашій Церкві за останні роки на еміграції.

18. Чвертьрічні звіти з душпастирської діяльності.

Доручаємо Всч. Отцям Душпастирям предкладати кожного чвертьріччя звіт з душпастирської діяльності, а саме такий звіт, щоб давав вірний образ релігійно-морального стану даного душпастирства і докладні точні дані.

Крім звідомлення про діяльність душпастиря та евент. інших священників про осяги вкладеної праці чи її труднощі треба в кожному звіті подати число українців католиків, як також приблизне число вірних інших віровизнань. Важне теж зазначити, кілько вірних живе в таборі і назви місцевостей, у яких живуть наші вірні (чи інші українці) на терені даного душпастирства.

Також треба подати, скільки вірних і куди виїхали; скільки й звідки прибули нові; яка фреквенція вірних на Службі Божій, окремо в неділі й окремо в свята; чи й скільки є на терені душпастирства т. зв. диких подруж і яких зусиль доложив О. Душпастир, щоб це згіршаюче явище усунути.

Також чи на терені душпастирства діє протикатолицька агітація та яка; чи заподіяла вона шкоду нашим вірним; як ставляться іновірці, зокрема нез'єдинені до Української Католицької Церкви та що їх найбільше відчужує від ідеї Церковного З'єдинення.

У звіті треба теж заподати, які Братства існують при церкві, які наші школи є на терені душпастирства; чи забезпечене в них навчання релігії; які світські організації розвивають діяльність і як вони ставляться до Католицької Церкви; врешті скільки є на терені душпастирства постійних відборців католицьких періодичних видань, як напр. „Христос наша Сила“, чи інших, а також на скільки поширювані католицькі релігійні книжки.

Душпастирські звіти пересилати через О. Декана, який ствердивши, що звіт містить у собі всі вимагані дані, перешле його до свого Генерального Вікаріяту.

19. СТАТУТ

Союзу церковної добродійности українців католиків „Харітас“

1. Назва, мета, осідок.

§ 1. Союз церковної добродійности українців католиків „ХАРИТАС“ є об'єднанням усіх українських харитативних сил і уладжень на терені юрисдикції Апостольського Візитатора для українців католиків у Західній Європі т. зн. парохій, братств, організацій, заведень, як і поодиноких осіб, для одноцілого, впорядкованого і плянового співдіяння в ділі всієї української католицької добродійности та чинної любови ближнього. Спираючися на авторитет Церкви, Союз „Харітас“ ставить собі за мету:

а) систематичний розвій усіх виявів любови ближнього для злагоднення тілесної і духової нужди;

б) розгортання, скріплення та поглиблення ідеї християнської любови ближнього та християнського милосердя;

в) піддержку всіх споріднених змагань;

г) заступництво українського діла християнської любови перед публічно-правними органами, перед католицькими організаціями „Харітас“ інших народів, та перед некатолицькими і міжконфесійними харитативними організаціями.

§ 2. Організація прагне осягнути цю ціль:

а) шляхом уладження і вдержування ділового осередку, як центалі праці та інформації;

б) шляхом зорганізування і доцільного пов'язання поодиноких клітин організації „Харітас“ на терені юрисдикції Апостольського Візитатора для українців католиків у Західній Європі;

в) шляхом систематичного поширювання ідеї „Харітас“-у й побуджування до харитативного діла словом, письмом та імпрезами;

г) улажуванням днів і конференцій „Харітас“ для деканатів поодиноких окупаційних зон Німеччини, чи других країв з терену юрисдикції Апостольського Візитатора;

г) улажуванням курсів з усіх ділянок добродійности та творенням фахових організацій;

д) шляхом переводження на цілому терені щорічних церковних допомогових акцій в користь потребуючих заведень і родин;

е) покликуванням до життя світського апостоляту, як допомоги душпастирству в ділі активної любови ближнього;

є) щирим піддержуванням і здоровим об'єднуванням усіх рівнозначних католицьких прямиувань.

Усі в організації „ХАРІТАС“ об'єднані організації, товариства, заведення задержують вповні свою самоуправу і самостійність.

§ 3. Організація має назву: „Союз церковної добродійности українців католиків „ХАРІТАС“. Осідком централі організації є осідок Ординаріату Апостольського Візитатора для українців католиків Західної Європи. Діловий рік організації покривається з календарним роком.

2. Членство Союзу „Харітас“.

§ 4. Членство союзу складається: 1) із звичайних членів; 2) членів фундаторів; 3) почесних членів.

§ 5. Звичайними членами можуть бути: харитативні товариства, католицькі душпастирства і поодинокі українці католики, що покінчили 21. рік життя і яких прийме в члени директор союзу „Харітас“ або одна із парохіяльних станиць „Харітас.“

Висота членського внеску звичайного члена виносить:

- а) для організацій і товариств = 60.— нім. марок річно,
- б) для поодиноких осіб = 12.— нім. марок річно.

§ 6. Членом фундатором може стати член союзу, що вплатить на цілі організації „Харітас“ одноразово 500. нім. марок. Він одержує окрему грамоту, а його прізвище вписується в золоту книгу союзу „Харітас“.

§ 7. Почесним членом „Харітас“ може бути іменований кожний член союзу за особливі заслуги, положені для його розвитку. Почесне членство надають загальні збори організації на пропозицію директора союзу.

§ 8. Зміна висоти членського внеску не є зміною статуту. Її можуть перевести в міру потреби кожні загальні збори організації.

§ 9. Звігайні члени, члени фундатори, почесні члени і представники корпоративних членів — мають на загальних зборах один голос.

3. Внутрішня будова й органи союзу „Харітас“.

§ 10. Український католицький харитативний союз „Харітас“ стоїть стало і безпосередно під владою та опікою Їх Ексцеленції Єпископа Апостольського Візитатора для українців у Західній Європі, що є постійно Почесним Президентом союзу.

§ 11. Органами союзу „Харітас“ є: 1) Головна Управа. 2) Головна Рада. 3) Загальні Збори.

§ 12. Головна Управа складається з голови, його заступника, і щонайменше сімох членів управи. Зпосеред них вибирається секретаря і скарбника та їх заступників. Членами Головної Управи повинні бути вибрані по можливості найви значніші діячі найсильніших клітин союзу. Вибір голови, якого завжди належить добирати зпосеред членів Церковної Ради Апостольського Візитатора та вибір його заступника мусять бути затверджені Преосвященим Єпископом, Апостольським Візитатором. Усіх членів Головної Управи вибирає Головна Рада на протяг трьох літ. У випадку вибуття або довготривалого відірвання від праці будьякого члена, Головна Рада переводить доповняючі вибори.

§ 13. Агенди українського католицького союзу „Харітас“ веде постійно головний директор іменований Преосвященим Єпископом. Головний директор, „Харітас“ з уряду входить у склад Головної Управи.

§ 14. Голова та його заступник заступають союз назовні й є управлені складати і приймати за союз правно-обов'язуючі заяви. Судові та нотаріяльні акти підписує голова і секретар, у випадку його перешкодження заступник голови і секретар або один член Головної Управи.

§ 15. Головна Управа має право й обов'язок заряджувати усе потрібне до осягнення цілей союзу. Вона є уповажена займатися усіми справами, оскільки статут не передбачає чогось іншого. Зокрема Головна Управа: а) завідує майном організації, б) контролює бюро централі, в) стежить за виконанням завдань союзу, зокрема пропозицій і постанов Головної Ради і Загальних Зборів.

Рахунки замикається щорічно з упливом календарного року, а замкнення рахунків передається Головній Раді для пропозиції їх Загальним Зборам.

§ 16. Головна Рада складається з: а) членів Головної Управи, б) представників усіх об'єднаних харитативно працюючих фахових організацій „Харітас“-у, г) провідників деканальних станиць „Харітас“-у, або їх заступників, д) поодиноких визначних членів — особливо діяльних.

Тих останніх [д] вибирають Загальні Збори, на внесення Головної Управи, на протяз трьох літ; інші входять у склад Головної Ради на основі виконання своїх функцій в організації. Президію Головної Ради, т. зн. голову, заступника голови і секретаря вибирає Головна Рада, при чому голову і заступника Головної Ради затверджує Преосвященний Єпископ.

§ 17. Головна Рада являється українським католицьким представництвом діла християнської любови. Їй складає звіт зі своєї діяльності Головна Управа. Зокрема до обов'язків Головної Ради належать:

- а) вибір голови, заступника голови і членів Головної Управи;
- б) вибір президії Головної Ради, а саме: голови, заступника голови і секретаря Головної Ради;
- в) уділювання абсолюторії Головній Управі і директорові „Харітас“-у;
- г) виношення постанов про важні справи і нові підприємства союзу „Харітас“;
- г) всебічний розвиток українського католицького союзу „Харітас“.

Вибори переводяться при помочі тайного голосування. Головна Рада збирається на пленарне засідання щонайменше раз у рік, з правила перед загальними зборами. Члени Головної Ради мають бути про це письменно повідомлені щонайменше на два тижні перед устійненим реченцем. На жадання щонайменше одної третини членів Головної Ради мусить голова Головної Ради скликати надзвичайне засідання Головної Ради. Голова Головної Ради є управнений допустити гостей на засідання Головної Ради, однак без права голосування.

§ 18. Загальні збори відбуваються щорічно в зв'язку зі звичайним пленарним засіданням Головної Ради. Повідомлення про загальні збори разом з поданням порядку дня має бути

опубліковане в усій українській католицькій пресі, щонайменше на два тижні перед устійненим реченцем. Реченець і порядок дня загальних зборів устійнює Головна Управа. Вона теж дає звіт загальним зборам зі своєї діяльності. Внесення призначені на загальні збори мусять бути зголошені голові Головної Управи письменно на вісім днів перед реченцем. Загальні Збори устійнюють висоту членського внеску і доповнюють склад Головної Ради по думці § 16.д).

§ 19. Усі органи союзу „Харітас“ виносять свої постанови звичайною більшістю голосів, без уваги на число приявних. Усі постанови мусять бути запротоколовані головою і секретарем.

§ 20, Директор „Харітас„-у може в міру потреби організувати в терені деканальні та парохіяльні станиці. Він іменує провідників деканальних станиць, як теж, на основі пропозицій провідника деканальної станиці, провідників парохіяльних станиць. Так провідники деканальних станиць як і парохіяльних станиць, добирають собі співробітників, принаровлюючися до постанов статуту і правильника,

§ 21. Парохіяльна станиця „Харітас“-у є основною клітиною в організаційній структурі союзу, виконним органом задумів директора і Головної Управи. Обсяг її діяльності нормує окремий правильник зложений директором „Харітас“-у; діяльність парохіяльної станиці контролює деканальна станиця і директор. Деканальна станиця є продовженням рамени дирекції в терені. Її діяльність має контрольно-організаційний характер. Вона діє на основі окремого правильника й інструкцій директора, якому безпосередно підлягає.

4. Зміна статуту. Розв'язання організації.

§ 22. Зміна статуту й розв'язання організації можуть бути вирішені тільки загальними зборами, особливо для цієї мети скликаними, якщо за цим голосують три четверті приявних. В випадку розв'язання союзу „Харітас“, майно організації переходить до диспозиції сталого почесного Президента, це є Преосвященного Єпископа на інші харитативні цілі. Члени союзу не можуть мати претенсій до майна союзу.

Тимчасовий правильник для деканальних станиць.

I. Обсяг і характер праці деканальної станиці.

Деканальна станиця є в організаційній схемі союзу—посереднім званом, якого основним завданням є організаційно-контрольна діяльність. Стрижневими моментами в праці деканальної станиці—це:

1) Розбудова організації.

Деканальна станиця покликана до життя на терені своєї діяльності парохіяльні станиці. Завершенням праці в цьому напрямі—це охоплення цілого терену деканату парохіяльними клітинами.

2) Піднесення організації на належний рівень.

Деканальна станиця пильно слідкує за розвитком парохіяльних станиць, за їх діяльністю та змістом їх праці. В кожному випадку послаблення праці спішить деканальна станиця з помічю аж до повного оздоровлення хворіючої клітини.

3) Координація праці парохіяльних станиць.

Деканальна станиця спрямовує діяльність парохіяльних станиць у відповідне русло; досвідом здобутим кращими клітинами піддержує слабші; організує заспокоєння спільних потреб парохіяльних клітин; улаштуванням деканальних конференцій і нарад зв'язує поодинокі клітини у спільному змаганні.

4) Пронизання організації духом „Харітас“-у.

Дух християнської любови ближнього—це те, що оживляє наше діло. Тому деканальна станиця дбає про те, щоб для всіх парохіяльних станиць підготувати шляхом вишкільв потрібних активістів та передовиків у ділі християнської любови.

5) Заступництво справ організації.

Деканальна станиця, як заступник союзу на терені деканату, репрезентує його і заступає його справи перед спорідненими харитативними організаціями та перед адміністративними властями.

II. Загальне правне становище.

Організація „Харітас“, отже і деканальна станиця,^г стоїть на становищі Божого закону і церковного доручення. Вона діє як слуга релігії та Єпископа бере участь у долі й недолі Церкви. „Харітас“ служить кожній людській нужді, але не як слуга світських чи політичних чинників. „Харітас“ є в усіх потребах українського суспільства союзником тому, хто ці потреби хоче заспокоїти.

III. Управа деканальної станиці.

Провідника деканальної станиці іменує директор „Харітас“-у. Провідник деканальної станиці добирає собі співробітників до праці, а саме:

а) двох заступників провідника деканальної станиці, б) секретаря, в) організаційного референта, а в міру потреби й інших членів управи.

Спосіб доповнення управи деканальної станиці вирішує її провідник. Це може статися або шляхом номінації, або шляхом виборів на зборах вірних (у перехідній стадії організації), чи пізніше на зборах членів.

IV. Контроля діяльності деканальної станиці.

Діяльність деканальної станиці контролює директор „Харітас“-у, чи пак його відпоручник.

V. Звітування.

Деканальна станиця обов'язана складати централі щомісячно звітлення з діяльності станиці і кожного чверть річчя предкладати сумаричний звіт із діяльності парохіяльних станиць на терені деканату.

Тимчасовий правильник для парохіяльних станиць „Харітас“.

I. Зміст праці парохіяльної станиці.

Діло церковної добродійности полягає передусім на виконванні вірними заповіді любови ближнього, від серця до серця, рукою до потреби. Ці зобов'язання сумління до взаємної пошани, любови і помочі дають суспільним законам

внутрішнє життя та їх овочі. Християни католики не повинні ждати аж держава і закон до чогось їх приневолять, що вже їм раніше наказувало сумління. Тільки для того, що багато сумлінь є мертвих—потрібні закони. Парохіяльна станиця мусить безупину в сумліннях викликувати, скріпляти та поглиблювати почуття обов'язку любови ближнього. Те, що парохіяльна станиця діє від людини до людини, не треба і не можна схопити ніякою статистикою. Найліпшою станицею є та, що має багато милосерних людей. Девізою кожної станиці повинні бути слова Ісуса Христа: „щоб любов, що ти нею полюбив мене, в них була а я в них“.

(Ів. ХУІІ, 26).

II. Обсяг, характер, засоби праці парохіяльної станиці.

Парохіяльна станиця є основною, підставовою, діловою клітиною союзу, як теж виконним органом задумів головного директора та Головної Управи.

Станиця веде свою працю, нормовану постановами статуту та вказівками правильника—самостійно, власними засобами, навіть тоді, коли не дістає ніяких засобів, дотацій чи допомоги від централі.

Її працю контролює: а) місцева контрольна комісія, б) деканальна станиця, в) головний директор „Харітас“ чи пак його відпоручник. Для виконання своїх завдань—станиця:

1. веде акцію приєднання членів, щоби охопити своїми впливами якнайбільше число вірних;

2. змагає до піднесення своїх членів на вищий ступінь християнської свідомости та досконалости шляхом уряджування сходинок, конференцій, доповідей та реколекцій;

3. відбуває спільні молитви і молебні, св. Сповідь та св. Причастя у всіх потребах ближніх;

4. допомагає чинно, де тільки виникає потреба помочі, та з тією метою збирає членські внески, добровільні датки, жертви, переводить збіркові акції грошей, харчів, одежі, книжок, і т. д.

5. співпрацює зі спорідненими місцевими католицькими організаціями і товариствами.

III. Прийняття членів, членські внески.

Парохіяльна станиця має право приймати звичайних членів та членів фундаторів. Відомості про новоприйнятих чле-

нів, а саме: ім'я та прізвище, дата і місце народження, зайняття, точна адреса—мусить станиця пересилати централі, яка веде загальну картотеку. Незалежно від цього, парохіяльна станиця веде у себе книгу членів, де вписані всі ті самі рубрики.

50% зібраних членських внесків задержує парохіяльна станиця на свої потреби, а 50% пересилає до централі.

ІУ. Завдання й обов'язки членів.

Завданням і обов'язком членів є:

- 1) плекання здорової побожності як вихідної точки,
- 2) викресування братніх почувань, уважливості та готовості до помочі,
- 3) щоденне виконання загальних братніх обов'язків любови там, де ближній потребує допомоги,
- 4) виконання кожночасних завдань „Харітас“-у відповідно до потреб парохії і довкілля,
- 5) спільна молитва у всіх потребах ближніх,
- 6) радісне давання своєї особистої та річевої жертви.

У. Управа парохіяльних станиць і контрольна комісія.

Провідника парохіяльної станиці йменує на основі пропозиції провідника деканальної станиці, — директор „Харітас“-у. Провідником парохіяльної станиці повинен бути зправила священник, тільки в виїмкових випадках найвизначніша чеснотами любови ближнього одиниця з-посеред світських вірних.

Провідник парохіяльної станиці добирає собі до помочі в праці ще кількох співробітників, а саме: 1) заступника провідника, 2) секретаря, 3) скарбника, 4) господаря (магазинера), та в міру потреби й інших членів.

Спосіб доповнення парохіяльної станиці вирішує провідник станиці: він може перевести його шляхом номінації або шляхом виборів на зборах вірних в перехідній стадії організації, чи на пізніших зборах членів.

Збори членів вибирають теж контрольну комісію на протяз одного року. Час тривання співробітництва членів управи парохіяльної станиці нормує кожночасний провідник станиці. Він може, як що цього вимагає добро станиці, змінити поодиноких членів управи, заміняючи їх іншими.

УІ. Звітування.

Парохіяльна станиця обов'язана пересилати централі кожного чвертьріччя точне звідомлення зі своєї діяльності, за вказівками централі.

Ч.: 3033/У/48.

20. Жертви духовенства на вдовичий фонд.

подається до відома Всч. Отців, що акція допомоги вдовам і сиротам по священниках продовжується. Кожний з нас розуміє якнайкраще, що значить опинитися на еміграції без засобів до життя. Тому теж звертаємося до нашого жертволюбивого Духовенства, піти назустріч нашому закликові, добровільно себе оподаткувати (в Німеччині 10.—м. м. місячно, на інших теренах рівноважна тійже сума) і в цей спосіб ділом доказати любов ближнього та отерти сльозу прибитій горем родині нашого брата по званні. Гроші пересилати найдалше до дня 5. кожного нового місяця грошовим переказом на адресу Генер. Вікаріяту зі заміткою на обороті „вдовичо-сиротинський фонд“.

Ч.: 3039/У/48.

21. Відомості для картотеки вдів і сиріт по священниках.

З уваги на пекучу потребу охоплення допомогою акцією вдів і сиріт по священниках (сироти розуміються незабезпечені до 18. року життя) — всі таборіві душпастирства перешлють відворотно до централі „Харітас“ свого Генер. Вікаріяту такі дані:

1) Ім'я та прізвище вдови чи сироти (з боку зазначити: вдова чи сирота).

2) Ім'я і прізвище батька та ім'я й дівоче прізвище матері.

3) Дата і місце уродження, повіт, область, епархія.

4) Ім'я та прізвище помершого священника (чоловіка згл. батька), де був та в яким характері зайнятий в душпастирстві (нпр. парох, завідатель, сотрудник, катихит і т. д. в Галичі, повіт Станиславів, А-Епархія Львівська).

5) Дата і місце його смерті.

6) Точна адреса вдови чи сироти, з поданням у німецькій мові: назви місцевости, вулиці і числа дому, повіту, якщо-ж живе в таборі ІРО — назва табору, б'юроку і кімнати.

Матеріяли до картотеки мусять обіймати не тільки вдови і сироти, що мешкають у таборах, але теж і поза ними. Кожну зміну у своїх адресах, вдови і сироти повинні негайно зголошувати порученим письмом. Виїзд за море чи куди інде з терену Німеччини кожний душпастир зголосить урядово.

Католицька Акція Українців у Західній Європі

Мюнхен, дня 18. серпня 1948

22. ОБІЖНИК Ч. 1.

До

Високопреподобних Отців Деканів,
Всечесніших Отців Парохів і до
Місцевих Відділів Католицької Акції.

Оцим повідомляємо, що представники центральних католицьких установ (Українського Католицького Академічного Об'єднання „Обнова“, Т-ва Українських Студентів Католиків „Обнова“, Т-ва Абсолювентів Богословії і Централі Марійських Дружин) на свому зібранні 23. червня ц. р. вибрали, згідно з статутом, Президію Головної Управи Католицької Акції, а саме головою Президії д-ра Петра Ісаїва і секретарем д-ра Богдана Лончину, яких затвердив на тих становищах Апостольський Візитатор Українців у Західній Європі. Одночасно Апостольський Візитатор замінував церковним асистентом Головної Управи Католицької Акції Впр. о. В. Мельника, який згідно з статутом є теж членом Президії Головної Управи К. А. Після того оформилася Рада Головної Управи К. А., до якої увійшли по 2 представники від централі кожного католицького товариства, що є членом Католицької Акції, а крім того Рада Головної Управи на свому засіданні дня 5.УП. кооптувала двох інших членів Ради на референта для соціальних справ і на референта для видавничо-пресових справ.

Президія враз з Радою Головної Управи К. А. розпочала вже свою працю, встановлюючи плян найближчої діяльності та нав'язуючи контакт з усіма потрібними установами й особами.

Повідомляючи про це згідне з статутом дефінітивне оформлення усіх керівних органів Католицької Акції українців у Західній Європі, прохаємо все наше Духокенство і всі місцеві Відділи Католицької Акції якнайтісніше співпрацювати з нами і розвинути відповідну діяльність для здійснення всіх завдань і цілей Католицької Акції.

Передусім прохаємо якнайскоріше **заснувати в кожній парохії Місцевий Відділ Католицької Акції**—цю основну клітину нашої установи, без якої централя не може діяти, бо вона є її підбудовою.

До Місцевих Відділів Католицької Акції слід притягнути якнайактивніших і якнайревніших громадян католиків та подбати, щоб вони справді були діючими, а не мертвими установами, щоб вони стали справді „воюючою Церквою“, воюючою за високі християнські ідеали, за їх здійснення у нашо-му як громадянському так і приватному щоденному житті.

Сьогодні, коли більше як половина людей стала новітніми поганями, коли тільки ледве 30—40% вірних ходить до церкви, коли в усьому світі, а зокрема у наших таборах так дуже занепала християнська мораль і поширилося зіпсуття та безвірство під впливом різних погубних агітацій, праця самого священика вже не вистачає. Сьогодні мусять усі вірні, в яких ще жевріє на дні душі правдива християнська віра, співпрацювати з священиком, бути його помічниками, бути **світськими апостолами**, як це було в первісних християнських часах і проповідувати під керівництвом священика Слово Боже та дбати про засади християнської моралі, де впливи священика вже не сягають,—в усіх товариствах і організаціях, при варстаті праці, в приватних домах, в приватних розмовах тощо. Тільки з допомогою світських вірних можна сьогодні успішно поборювати всі погубні течії та витворювати здорову поставу серед громадянства щодо всіх ненормальних учинків та погубних поглядів і напрямків.

Якраз притягнення світських вірних до оборони християнської віри й моралі та ширення її між сучасним уже напівпоганським довіллям має за мету Католицька Акція, організування якої гаряче доручали духовенству і вірним при кожній нагоді всі три останні Святіші Отці, починаючи від

Папи Венедикта ХУ. Думаємо, що заклики, а навіть, можна б сказати, накази Святіших Отців, зокрема теперішнього Папи Пія ХІІ. не залишаться без відгуку і серед нашого Духовенства і вірних та що в найближчих днях повстане у нас у кожній парохії Місцевий Відділ Католицької Акції.

Організаційна форма місцевих відділів Католицької Акції подана в статуті Католицької Акції українців у Німеччині у Віснику Апостольської Візитатури ч. 10 за жовтень 1947, стор. 119/27. Одначе дещо пригадаємо і тут. Управа Місцевого Відділу Кат. Акції складається з голови і секретаря, яких вибирають представники (по 2) місцевих католицьких товариств. Де таких товариств ще нема, там сам парох підшукує відповідних людей і іменує голову й секретаря. До Управи входить завжди місцевий парох як асистент місцевого Відділу Кат. Акції, який має право спротивитися постановам, що їх не вважає за корисні для християнської справи. Крім того до Управи входять по два представники місцевих католицьких товариств. Де таких немає, там діють згадані три члени Управи (голова, секретар і асистент), що у випадку потреби можуть кооптувати собі відповідних референтів.

Компетенції Управи Місцевого Відділу подані загально у згаданому статуті, одначе тут вкажемо на **найпильніші й найконечніші їх завдання**. Місцевий Відділ повинен заснувати католицькі та релігійні товариства, як для старших, так і для молоді і керувати їх працею, улаштувати католицьку читальню, де сходилися б кожного вечора люди і хтось один з членів мав би дижур та читав і навітлював у християнському дусі біжучу пресу; давати прилюдні доповіді, що поглиблювали б християнський світогляд та підносили б етику й мораль; брати участь у доповідях, улаштовуваних іншими товариствами і протиставлятися незгідним з християнськими поглядами, якщо такі траплялись би, улаштовувати академії в честь святих чи заслужених для християнства історичних постатей; через своїх членів і прихильників витворювати таку опінію у приватних розмовах, при праці чи на дозвіллі, яка осуджувала б неморальні вчинки, події чи погляди на терені даної місцевости; впливати на людей, щоб усі точно ходили до церкви і в часі Богослужб не улаштовували ніяких сходинок чи зібрань; **поширювати католицьку пресу і літературу, вести харитативну (добродійну) діяльність**, і то не тільки матеріяльно допомагати потребуючим, але й намагатись і вживати заходів, щоб працюючі і робітники ді-

ставали справедливу заплату, щоб безробітні одержували працю; можна теж організувати малі підприємства, напр. крамниці, які з одного боку давали б декому працю, а з другого боку давали б людям добрий і дешевий товар за справедливу ціну, врешті збирати фонди для ведення католицької акції і відсилати їх через свої Генеральні Вікаріати до головної Управи К. А.

Збирання хоч би найменших фондів—це важна річ. Грошей треба нам конче на видання відповідних книжочок та часопису, що стануть одним з важніших засобів нашої діяльності. Потрібні фонди можемо зібрати від наших клітин, передусім від вірних. Тому прохаємо Високопреподобних і Всечесніших Отців зайнятися цією справою. Хоч з грішми тяжко, а проте, як ми переконалися, при добрій волі можна все таки їх зібрати. Прохаємо виголосити проповідь в найближчу неділю про вагу участі світських вірних у ширенні Божого Слова, нагадуючи первісні християнські часи і вказуючи, як багато вони тоді жертвували для спільної Божої справи. Після того просимо запросити вірних жертвувати бодай невеличкий даток на цілі Католицької Акції.

Зібрані гроші прохаємо зараз вислати на адресу Ординаріату з зазначенням, що гроші призначені для Католицької Акції.

Одночасно просимо повідомити нас на ту саму адресу, чи засновано у вашій парохії Місцевий Відділ Католическої Акції, чи ні, а якщо ні, то які зустрічаєте в тому напрямі труднощі, щоб ми могли дати дальші вказівки.

Сподіваємося, що Високопреподобні і Всечесні Отці та всі притягнені нами до цієї справи вірні виявлять якнайбільше зусиль і вживуть якнайенергічніших заходів, щоб здійснити скромні прохання цього нашого обіжника і причинитися бодай трохи для закріплення і зміцнення християнського духа серед нашої еміграції.

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Д-р Петро Ісайв в. р. Голова Президії

*о. Василь Мельник в. р.
Церковний Асистент*

*Д-р Богдан Лончина в. р.
Секретар Президії*

Католицька Акція Українців у Західній Європі
Мюнхен, дня 20. листопада 1948.

23. ОБІЖНИК Ч. 2.

До

Високопреподобних Отців Деканів,
Всечесніших Отців Парохів і до
Місцевих Відділів Католицької Акції.

Недавно вислали ми до всіх душпастирств у Німеччині наш обіжник ч. 1 з 18.УІІ.1948 (див. вище), в якому прохали якнайскоріше заснувати Місцеві Відділи Католицької Акції і збирати датки на фонд Кат. Акції, при чому дали ми в тих напрямках ближчі вказівки. Деяка частина парохій поставилася з повним розумінням до наших вказівок, пішла назустріч нашим проханням і заснувала у себе Місцеві Відділи К. А. як також прислала деякі датки на фонд К. А. За те висловлюємо їм тут щиро подяку за їх труд для Божої справи, для ширення Царства Божого на землі.

Натомість дуже багато душпастирств зовсім ще не відгукнулися досі на наш заклик. До тих усіх Всч. Отців звертаємося ще раз ось тут з проханням здійснити вказівки нашого попереднього обіжника і якнайскоріше заснувати в своїй парохії місцевий Відділ К. А. Це тим більше конечно, що вже друкуємо першу книжечку Християнської Бібліотеки, саме „Релігія і життя“ о. В. Мельника, яку хочемо розіслати до всіх парохій для розпродажі і для використання до доповідей. В кожній парохії треба якраз нам мати свою клітину, яка поширювала б християнські книжки та пресу.

Щомісяця появлятиметься одна книжечка нашої бібліотеки в ціні від 0.50 н. м. до 1.20 н. м. як також від початку січня появлятиметься християнський тижневик, поставлений на високому рівні, що даватиме не тільки всі відомості з політики, громадського життя і культури, але і насвітлюватиме їх у християнському дусі та міститиме статті, що зміцнюватимуть християнський світогляд і християнську мораль у читачів. У зв'язку з тим прохаємо до тижня від одержання цього обіжника написати просто на нашу адресу (М. П. Плянеггер стр. 22), скільки примірників першої книжки Христ. Бібліотеки та скільки чисел тижневика вислати для Вашої парохії. (Ціна тижневика буде 30 фен., з того 5 фен. для кольпортера).

Водночас поручаємо і католицькі журнали: „Обнова“, „Вісник Укр. Кат. Місії у Франції“, „Українець у Франції“, „Християнський Вуглекоп“, „Голос Христа Чоловіколюбця“, та „Життя і Слово“.

Х Р О Н І К А

I.

ГЕН. ВІКАРІЙ І ЦЕРКОВНА РАДА (КОНСИСТОРІЯ) В РИМІ.

1) Впр. о. Миськів Павло, Радник Преосв. Апост. Візитатора, Протоконсултор Ч. С. В. В., Генеральний Вікарій на Італію (імен. 8.XII.1946. р.).

2) Впр. о. Когут Микола, Радник Преосв. Апост. Візитатора, Генеральний Консултор Ч. С. В. В. (імен. 16.IX.1947. р.).

3) Впр. о. Др. Милянник Юрій, Радник Преосв. Апост. Візитатора, Секретар Апост. Візитатора (імен. 8.XII.1946. р.).

4) Впр. о. Др. Прашко Іван, Радник Преосв. Апост. Візитатора (імен. 16.IX.1947. р.).

II.

ГЕН. ВІКАРІЙ І ЦЕРКОВНА РАДА В НІМЕЧЧИНІ.

Після переведення візитації душпастирських станиць у Німеччині в місяцях квітні і травні 1948 р., Преосв. Апостольський Візитатор перевів реорганізацію церковної адміністрації на території Німеччини, покликуючи до життя Церковну Раду (Консисторію) як дорадче тіло, яка на своїх засіданнях скликуваних з правила один раз впродовж кожного місяця під проводом Преосв. Апостольського Візитатора згл. Генерального Вікарія має вирішувати всі справи зв'язані з управою нашої Церкви в Німеччині. Такі Церковні Ради існують і по інших областях (краях) Зах. Європи.

Другим Генеральним Вікарієм іменований Впр. о. Петро Голинський.

ЦЕРКОВНА РАДА ПРЕОСВ. АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА.

1. Заступник Преосв. Єпископа Впр. о. Николай Вояковський, Перший Генер. Вікарій, Радник Преосв. Апост. Візитатора.

2. Впр. о. Петро Голинський, Другий Генер. Вікарій, Радник Преосв. Апост. Візитатора, референт, Протопресвітер Амер. Зони.

3) Впр. о. Михайло Левенець, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт, Канцлер.

4) Впр. о. Юрій Боднар, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт, Протопресвітер Франц. Зони.

5) Впр. о. Д-р Филимон Побігушка, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт, Протопресвітер Англ. Зони.

6) Впр. о. Евстахій Гайдукевич, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт.

7) Впр. о. Володимир Пилипець, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт.

8) Впр. о. Омелян Мартинович, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт.

9) Впр. о. Андрій Стасюк, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт.

10) Впр. о. Василь Мельник, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт.

11. Впр. о. Григорій Канда, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт.

12) Впр. о. Василь Чопей, Радник Преосв. Апостольського Візитатора, Референт (виїхав).

ЦЕРКОВНИЙ СУД

Впр. о. Петро Голинський, Предсідник.

Впр. о. Михайло Левенець, Просинодальний Суддя.

Впр. о. Андрій Стасюк, Просинодальний Суддя.

Впр. о. Володимир Пилипець, Просинодальний Суддя.

Впр. о. Степан Мохнацький, Просинодальний Суддя.

Впр. о. Евстахій Гайдукевич, Промотор Справедливости і Оборонець Подружжя Зв'язи.

Всч. о. Петро Даревич, Нотар.

Всч. о. Богдан Остапович, Нотар.

III.

1. Деканами іменовані:

Впр. о. Веселовський Евстахій — вюрцбургський декан — ч. 1175/I/48 з 25.III.48. і завідатель франкфуртського деканату — ч. 2693/I/48 з 14.IX.48.

Впр. о. Канда Григорій — ротенбурзький декан — ч. 2271/I/48 з 12.VIII.48.

Впр. о. Стасюк Андрій — мюнхенський містодекан — ч. 3011/I/48 з 20.X.48.

2. Душпастирями іменовані:

Всч. о. Будз Николай — Корбах — ч. 1151/I/48 з 23.3.48.

Всч. о. Городиський Михайло — переходовий табор в Швайнфурті — ч. 2968/I/48 з 19.X.48.

Всч. о. Дихдала Евген — Корнберг б. Бебри — ч. 3011/I/48 з 20.X.48.

Всч. о. Іванчук Симеон — душп. цивільної служби в Білфельді — ч. 2240/I/48 з 13.8.48.

Всч. о. Канда Григорій — Пфорцгайм — ч. 2210/I/48 з 20.VII.48.

Всч. о. Княгиницький Ярослав — Ельванген — ч. 1935/I/49 з 18.VI.48.

Всч. о. Кульчицький Діонізій — Унтерлісс — ч. 2422/I/48 з 14.VIII.48.

Всч. о. Левицький Теодор — Фалькенберг — ч. 1749/I/48 з 5.VI.48.

Всч. о. Малащук Іван — душп. сиротинця в Прієн — ч. 2837/I/48 з 1.X.48.

Всч. о. Маселко Володимир — Грон — ч. 2709/I/48 з 15.IX.48.

Всч. о. Мокрицький Ювеналій ЧСТС — Віттерсгайм-Меппен — ч. 2683/I/48 з 14.IX.48.

Всч. о. Олійник Евген — Фаллінгбостель — ч. 1506/I/48 з 6.V.48.

Всч. о. Полянський Ярослав — Гамбург — ч. 1767/I/48 з 4.V.48.

Всч. о. Притуляк Николай — Гайденау — ч. 1793/I/48 з 5.VI.48.

Всч. о. Рабій Роман — округа Ляндсгуту — ч. 2649/I/48 з 14.IX.48.

Всч. о. Салук Лука — Ганав — ч. 3074/I/48 з 12.XI.48.

Всч. о. Тарнавський Володимир — душп. перехового табору Мюнхен-Фрайман-Функкасерне — ч. 3114/I/48 з 16.XI.48.

Всч. о. Трешневський Александер — Мюнсінген — доїжд-жаючий душп. ч. 2943/I/48 з 16.X.48.

Всч. о. Шиманський Павло—Меммінген, Кемптен і околиця—ч 1224/І/48 з 1.4.48.

Всч. о. Блавацький Іван—Розенгайм—лічниця ч. 2654/І/48 з 29.ІХ.48.

Всч. о. Трешневський Олександр — Новий Ульм ч. 1743/І/48 з 11.УІ.48.

Катихитами іменовані:

Всч. о. Барановський Петро—гімназія в Ашафенбургу—ч. 1382/І/48 з 11.УІ.48.

Всч. о. Дурбак Тарас — нар. школа в Берхтесгадені — ч. 3146/І/48 з 12.ХІ.48.

Всч. о. Золотий Захар — гімназія в Берхтесгадені — ч. 1152/І/48 з 23.ІІІ.48.

Всч. о. Ліщинський Лев—нар. школа в Стефанскірхені—ч. 2332/І/48 з 15.ІХ.48.

Всч. о. Пелехатий Петро — Еттлінген — ч. 2474/І/48 з 20.УІІІ.48.

Всч. Рабій Роман—нар. школа в Ляндсгуті—ч. 3027/І/48 з 23.Х.48.

Всч. о. Сохоцький Ізидор—гімназія в Діллінгені—ч. 1668/І/48 з 5.УІ.48.

о. Томашівський Іван — нар. школа в Райне—ч. 1538/І/48 з 8.У.48.

ІУ.

1. Директором Укр. Католического Доброд. Союзу „Харітас“ іменованій Впр. о. Радник Володимир Пилипець.

2. Президія Католицької Акції:

ВП. д-р Ісаїв Петро—Президент Католицької Акції—ч. 2030/ГВ/48 з 28.УІ.48.

ВП. д-р Лончина Богдан—Секретар Католицької Акції—ч. 2030/ГВ/48 з 28.УІ.48.

Впр. о. Радник Мельник Василь—Асистент Католицької Акції—ч. 2076/ГВ/48.

У.

ВИЇХАЛИ В ЗАМОРСЬКІ КРАЇ ВІД 1.І—15.ХІ.1948.

1. о. Возняк Володимир	до США
2. о. Бойко Григорій	до Канади
3. о. Закревський Роман	„
4. о. Олійник Євген	„

5. о. Романишин Петро	До Канади
6. о. Тарнавецький Стефан	„
7. о. Федунік Ярослав	„
8. о. Черкавський Іван	„
9. о. Чинченко Іван	„
10. о. Чопей Василь	„
11. о. Шевчук Дмитро	„
12. о. Щеснюк Олександр	„
13. о. Куніцький Николай	до Парагваю
14. о. Сірко Ярослав	до Аргентини
15. о. д-р Хрущ Павло	до Венеції

УІ. АНАТЕМА

Ч.: 2907 (в) Ц. С./48.

Подається до відома Всеч. Духовенства жалюгідний факт, що бувший священник Матірної Епархії Станіславівської і душпастир у Ляндсгуті (Баварія), Микола Угорчак, уродж. в Тисьмениці 1901 р., а рукоположений 1928 р., відступив від Святої Католицької Церкви і через це стягнув на себе кару екскомуніки по думці Кодексу Кан. Права, канон. 2314, § 1, точка 1. враз із неславою та іншими в тому каноні § 1. та 2. передбаченими карами. Обов'язком священників і вірних є перепинити з відступником будьякі зв'язки.

Цей факт тим прикріший, що в часі, коли в обороні католицької віри на Рідній Землі наші Єпископи, священники й вірні кладуть у жертву своє життя, найшовся на скитальщині священник, який, занедбуючись у внутрішньому духовному житті і піддержуючи недозволені зв'язки під впливом низької земської пристрасти, докотився до апазії.

В цій справі проголосив наш Церковний Суд декларативний присуд дня 7. жовтня 1948. р.

З Ординаріату Апостольського Візитатора
Українців у Західній Європі.

Рим, дня 1. січня 1949. р.

о. Михайло Левенець
Канцлер

† Іван Епп.
Апостольський Візитатор.

ПОМЕРЛИ:

1. **О. Володимир Григорович**, душпастир у Мюльгаймі (Мюльгайм-Баден) у французькій окупаційній зоні Німеччини, помер дня 23. серпня 1948 в Мюльгаймі у 41. році життя.

Покійний—священник Матірної Епархії Перемиської ур. 1911.1907 Судовій Вишні. Гімназію і богословські науки закінчив у Перемишлі. Тут одержав св. Тайну Священства у 1932. р. з рук Преосвященного Кир Йосафата. Займав душпастирські місця: у Ришковій Волі б. Ярослава, в Радощицях б. Сянока, в Явірці б. Ліска, а від 1936—1944 буб парохом у Загочевю і Балигородським деканом. У Німеччині душпастирював з початку в Остдорфі (Віртембергія), в останнє у Мюльгаймі.

2. **О. Николай Потелицький**, душпастир в таборі українських скитальців у Гайденав (Гайденав б. Тостед, Крс. Гарбург—Д. П. Кемп. 253 А/с), у британській окупаційній смузі Німеччини, помер дня 24. VII. 1948. в Гайденав у 58. році життя.

Покійний о. Потелицький—ур. 24.11. 1891 в Рогатині. Наляжав до Львівської АЕпархії. Богословські науки закінчив у Львові у 1920. році і того ж року прийняв св. Тайну Священства з рук Митрополита Кир Андрея. Душпастирював у Бережанах, у Виспі Стрілиського деканату, у Клещівні Нарайвського деканату. Опісля перейшов до Станиславівської Епархії, де був парохом у Дрищеві Устецького деканату в р.р. 1931-44. Від початку 1944 до місяця липня був завідателем парохії Путятичі Рогатинського деканату у Львівській А—Епархії. На еміграції душпастирював в Штокерав в Австрії, опісля в Нідерштравбінг у Баварії, а від 1946 р. у Гайденав.

3. **О. Евген Кушлик**, душпастир у таборі українських скитальців у Ляндсгуті в Баварії в Американській окупаційній смузі Німеччини, помер дня 12. листопада 1948. в 60. році життя, в лічниці у Фрайзінгу. Похоронений у Ляндсгуті.

Покійний о. Кушлик, священник Перемиської Матірної Епархії походив з Кулачківців, Коломийського повіту. Богословські науки закінчив у Перемишлі і тут прийняв св. Тайну Рукоположення в 1913. р. від Преосвященного Кир Константина. Працював короткий час як сотрудник у Мединичах, опісля як заступник катихита гімназії в Самборі, як катихит прив. гімназії в Яворові, як душпастир наших виселенців у

таборі в Гмінд. Від 1916. р. виконував обов'язки полевого духовника при корпусі Українських Січових Стрільців, а від 1918. р. до 1920. р. був полемим духовником Української Галицької Армії, з якою відбув усі її воєнні походи. У 1921. році був завідателем парохії Нове Місто, а від 1922—1944 парохом у Пяновичах, Самбірського деканату і Містодеканом. Від 1945 р. душпастирював короткий час в Австрії, опісля в америк. зоні в Баварії. Від 1947. р. був душпастирем у Ляндсгуті.

Їх душі поручаємо молитвам Всеч. Духовенства.

Вічна їм пам'ять!

КОРОТКИЙ ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

Січень 1949.

2.I. (20.XII. ст.ст.). Неділя перед Христовим Різдом: Св. Отців і 28. рядова. Гл. 3. Утр. Еван. 6. Ап. і Еван. на Літ. Неділі Св. Отців і Нед. рядової 2'. (не 28!), цебто Ап. зач. 328 і 233; Еванг. Мт. зач. 1. і Лк. зач. 71.

6.I. (24.XII. ст.ст.). Навечеря Христового Різдва.
Царські Часи. Літургія св. Василя Вел. з Вечірнею. Ап. і Ев. Навечеря Хр. Різ.

7.I. (25.XII. ст.ст.). Різдво Господа Нашого Ісуса Христа.
Литія на Повеч. Вел. Літ. св. Івана Золот. Антиф. Празн.

8.I. (26.XII. ст.ст.). Собор Пресв. Богородиці.

9.I. (27.XII. ст.ст.). Неділя по Христовім Різді і 29. рядова. Св. Первом Стефана. Гл. 4. Утр. Ев. 7. Ап. і Еванг. Нед. по Різді і 29. ряд., цебто Ап. зач. 200 і 257. Еванг. Мт. зач. 4. і Лк. зач. 85 (і евент. Ап. і Ев. св. Стефана: Ап. зач. 17; Еванг. Мт. зач. 87).

13.I. (31.XII. ст.ст.). Віддання Празника Христового Різдва.

14.I. (1.I. ст.ст.). Обрізання Г. Н. Ісуса Христа. Св. Василя Вел.

16.I. (3.I. ст.ст.). Неділя перед Просвіченням і 30. рядова.

Гл. 5. Утр. Еванг. 8. Ап. і Еванг. Нед. перед Просв. і 31. ряд.

18.I. (5.I. ст.ст.). Навечеря Богоявлення Г. Н. І. Х.

Царські часи. Літ. св. Василя Вел. з Веч. Велике Водосвяття.

19.I. (6.I. ст.ст.). Богоявлення Г. Н. І. Х.

Литія на Повеч. Вел. Літ. св. Івана Золот. Велике Водосвяття.

23.I. (10.I. ст.ст.). Неділя по Просвіч.

Гл. 6. Утр. Ев. 9. Ап. і Ев. тільки Нед. по Просв.

27.I. (14.I. ст.ст.) Віддання Празника Богоявлення Г. Н. І. Х.

30.I. (17.I. ст.ст.). Неділя 31. по Зісл. св. Духа.

Гл. 7. Утр. Ев. 10.

Лютий 1949.

- 6.ІІ. (24.І. ст.ст.). Неділя про Закхя Гл. 8. Утр. Ев. 11.
12.ІІ. (30.І. ст.ст.). Трьох Святителів: Св. Василя Вел., Григорія Бого-
слова і Івана Золотоустого.
13.ІІ. (31.І. ст.ст.). Неділя про Митаря і Фарисея. Гл. 1. Утр. Ев. 1.
15.ІІ. (2.ІІ. ст.ст.). Стрітєння Господа Нашого Ісуса Христа.
20.ІІ. (7.ІІ. ст.ст.). Неділя про Блудного Сина. Гл. 2. Утр. Ев. 2.
На Утр. по Полісєлю: На ріках Вавилонських.
26.ІІ. (13.ІІ. ст.ст.). Субота Мясопусна.
27.ІІ. (14.ІІ. ст.ст.). Неділя Мясопусна. Гл. 3. Утр. Ев. 3.

Березень 1949.

- 6.ІІІ. (21.ІІ. ст.ст.). Неділя Сиропусна.
Гл. 4. Утр. Ев. 4.
13.ІІІ. (28.ІІ. ст.ст.). Перша Неділя Великого Посту.
Гл. 5. Утр. Ев. 5.
20.ІІІ. (7.ІІІ. ст.ст.). Друга Неділя Великого Посту.
Гл. 6. Утр. Ев. 6.
27.ІІІ. (14.ІІІ. ст.ст.). Третя Неділя Великого Посту: Хрестопоклінна.
Гл. 7. Утр. Ев. 7.
На Утр. винесєня й поклонєння Чесному Хресту.
-

УРЯДОВИЙ ВІСНИК

АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА УКРАЇНЦІВ
У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Р. I.

КВІТЕНЬ 1949

Ч. 2.

ІВАН БУЧКО

Божою Милістю й Святого Апостольського Римського Престолу Благословенням Єпископ тит. Кадоенський, Апостольський Візитатор Українців у краях Західньої Європи

Всечесному Духовенству й Вірним українцям скитальцям мир о Господі й Архієрейське Благословення.

ВСЕЧЕСНІ ОТЦІ, ДОРОГІ БРАТТЯ Й СЕСТРИ!

Немає сумніву, що наш Божественний Спаситель якщоб і нині з'явився між своїми вірними на землі, стрінув би в кожному стані і кожному віці грішників, до яких мусів би сказати ті самісенські слова, що ними колись зачав на землі проповідувати: „Покайтеся, бо наблизилося царство небесне“

(Мт. 5, 17). Свята Мати-Церква, по приміру Божественного Спасителя, безнастанно пригадує нам, що треба нам каятися, а зокрема в тому освяченому часі Великого Посту Чотиродесятниці, каже нам роздумувати над страданнями і смертю Ісуса Христа, як над ціною нашого відкуплення, бо така роздума заохотить нас до покайних змагань, до примирення з Богом і до поступу на дорозі християнської досконалости. Бажанням Святої Церкви є, щоб ми в тому освяченому часі застановилися кожний над станом своєї душі і перевірили наше відношення до Бога, Пана і Творця нашого, до Вічності. Звичайно люде не люблять застановлятися над станом своєї власної душі. Людина радше лізе в душу ближнього свого, нишпорить там і дошукується різних хиб і залюбки про ті хиби говорить з кимнебудь, а це звичайно не може обійтися без тяжких провин проти заповіді любови ближнього, що, подібно як заповідь любови Бога, є найважливішою заповіддю нашої християнської віри. Багато краше було б застановитись кожному над станом своєї власної душі і побачити, скільки там недосконалостей, скільки гріхів, а то й злочинів проти Божого Закону. Тоді напевно відпала б нам охота займатись чужими справами, бо кожний, пізнаючи сумний стан своєї душі, мусів би упокоритись, оскаржити себе перед Богом за свої провини, жалувати своїх гріхів, мусів би вкінці звернутись до Божого Милосердя і робити те все, що треба, щоб вернутися до стану благодати та й переблагати Божу Справедливість, яка завжди готова простити. Оце і є покайня, якого ми так усі потребуємо, до якого нас заохочує Свята Церква, якого очікує від нас Господь Бог, щоб ми навернулися зі стану гріха до стану ласки, з остиглости до ревности, щоб ми змінили наші серця і наше життя, щоб ми відвернулися від сотворіння, до якого були прив'язані, а навернулися до Бога, і вчинками покайня надолужили за лихі минулі вчинки і, злучені з Богом, поступали у християнських чеснотах.

Ми залюбки застановляємося над станом нашого маєтку, нашого здоров'я, зокрема над нашим теперішнім оплаканим станом вигнанців-скитальців, і продумуємо над усіми засобами, щоб якнебудь поправити наше жалюгідне положення, щоб дістатись в яке безпечне місце захисту для себе і своїх найближчих бодай на тих кілька літ нашого земського життя. Ми не жаліємо труду, ми готові на всілякі упокорення і пониження, щоб діпняти нашу земську ціль. Що то не робимо ми, щоб відзискати втрачене здоров'я нашого тіла? А ма-

ло хто подумає над тим, що варто було б, якщо не більше, то бодай дещо труду присвятити для душі, яка так часто хворіє і то смертельною недугою, від якої залежить наша вічність, щаслива або нещаслива.

Тому ж у цьому Великому Пості, що його ми вже зачали, завдаймо собі, Дорогі Браття і Сестри, дещо труду для наших душ, застановімся кожний над станом своєї душі і вступім на дорогу правдивого покаяння. Святі Отці і Учителі Церкви не вагаються казати рішуче, що „життя людини мусить бути завжди триваюча покута, бо все треба оплакувати свої гріхи, все треба боятись нових упадків і оминати їх, все треба старатись про християнські чесноти, треба переблагати Божу Справедливість, треба просити Божого Милосердя“ (Тертуліян). А початок покаяння це власне застанова над своєю душею й пригадка прецінної завваги Ісуса Христа: „Що поможе чоловікові, коли б і світ увесь набув, а занастив душу свою?“ (Матей 16, 26). Тільки через брак застанови ми не здаємо собі справи з ціни душі і не звертаємо уваги на її потреби й небезпеки, а всі свої зусилля посвячуємо на земські здобутки, що переминають. А тим часом уже здоровий розум, до того ще й вірою просвічений, каже, що навіть у випадку втрати всього, що маємо, ми все ще все зискали, якщо душу врятували, але що ж нам з того було б, що цілий світ до нас належав би, а душа була б втрачена? Втрата маєтку, слави, а навіть життя це ще нічого, бо всю ту втрату можна б направити, зрештою вся ця втрата рішає тільки на коротку мету. Натомість втрата душі має правдиве значення, бо у тій втраті міститься всяке нещастя; це вічна втрата, що ніколи не дасться направити. На кожному кроці, у кожній хвилині життя ми глибоко відчуваємо, що ми на те й родились, щоб оути щасливими. Це наше найжагучіше бажання, що виповнює всю нашу діяльність, це постійний неспокій нашого серця, щоб щастя досягнути і втримати, щоб бути завжди щасливим, завжди жити. І мимо того, що життя наше коротке, ми робимо пляни такі, щоб не зійти з цього світу без сліду ніякого. Та з другого боку знаємо навіть з досвіду, що ніякі багатства, ніяка земська розкіш того нашого бажання не заспокоїть, бо ми хочемо такого щастя, що тривало б вічно, без якогось страху про втрату. Нажаль немає на землі такого щастя. Премудрий Соломон, що закоштував у своєму житті всіх розкошей, доступних для людини, багатства, слави, вигоди, що їх тільки вимряти можна б, сказав вкінці знаменні слова: „Суєта

суєт і все суєта“. І слушно, бо зі смертю все те треба покинути.

Наша християнська віра вчить, що те щастя, для нас приготовлене у другому, вічному житті. Кожний чоловік може його осягнути, але під умовою, що буде Божу волю творити, Божі заповіді заховувати, обов'язки супроти Бога сповняти. Кожний чоловік посяде те щастя вічне, якщо умре в стані ласки, інакше він пропаде навіки. То ж варто застановитись над тим, чи і як ми готові на ту хвилю рішальну, що від неї буде залежати сповнення нашого бажання вічного щастя, або вічне прокляття. Якщо наша совість не дасть нам задовольняючої відповіді, вона не дасть нам також спокою, а буде безнастанно пригадувати нам, що крайня пора вже кається і змагати до примирення з Богом всілякими покайнними вчинками, щоб забезпечити себе перед втратою того щастя, що його так жагуче прагнемо.

Святе Євангеліє оповідає, що св. Іван Христитель, проповідуючи над Йорданом, пригадував народові саме ту найважливішу справу, конечність покаяння: „Покайтеся, принесіть плоди, достойні покаяння“, а нарід, слухаючи його проповіді, каявся, ісповідував свої гріхи, приймав хрещення покаяння, помирювався з Богом та просив ради, що робити на майбутнє цебто які вчинки покаяння творити.

Напевно і нам під час цього Великого Посту, при застанові кожного над своєю душею, прийде на думку таке питання, що нам робити, які ж то плоди, достойні покаяння, маємо принести ми, скитальці, що все втратили, навіть Батьківщину, що стогнемо під тяжким хрестом нашого вигнання, що його вложив Господь на наші рамена, що йдемо шляхом тернистим у непевне майбутнє. Нема, здається, другого народу, що його досвідчав би Господь такими терпіннями, як наш український нарід, усіх нас разом і кожного зокрема і там у Рідному Краю, і тут на скитальщині. Чи ж треба нам ще більшої покути, як та, що її Боже Провидіння наложило нам усім без вийнятку?

Послухаймо, що відповів св. Іван Христитель тим усім каєникам, що питали його: „Що нам робити?“ Святе Євангеліє (Лука 3, 10 — 14) передає нам докладно відповіді св. Івана Хрестителя, які він давав різним кругам людей, що питали його про раду: „А він, відповідаючи, казав їм: Хто має дві одежі, нехай дасть одну тому, що не має ніякої; і хто має поживу, нехай таксамо робить. Прийшли й ми-

тарі і казали до нього: Учителю, що нам робити? А він сказав їм: Не домагайтесь нічого понад те, що вам призначене. Питали його й вояки, кажучи: А нам що робити? І сказав їм: Нікого не кривдьте, ані не оскаржуйте, та й вдовольняйте своєю платою.“ Як бачимо з оповідання св. Євангелія, то св. Іван Хреститель нічого надзвичайного не вимагає від каянників; каже творити діла любови ближнього супроти тих, що є в потребі, каже бути справедливими для всіх, заборонює кривдити когонебудь на маєтку, чи на славі, заборонює оскаржувати других і каже задовольнятися тим, що маємо. Якщо цей великий проповідник покаяння, св. Іван Хреститель, з'явився б нині серед нас скитальців, він, співчуваючи з нами у нашій недолі, напевно не домагався б від нас якихсь надзвичайних діл покаяння, він повторив би, може іншими словами, ті самі ради, що їх дав каянникам тому близько дві тисячі літ.

Таксамо і св. Церква, вимагаючи від нас покаяння, зокрема у цьому освяченому часі Великого Посту, не жадає від нас нічого надзвичайного. Вона хоче тільки, щоб ми повернули з дороги гріха, щоб ми збридили собі гріх, бо гріх є бунтом проти Бога. Вона каже заховувати Божі заповіді, каже творити діла милосердя, каже направити заподіяну кривду, не посуджувати нікого, не нарікати, а бути вдоволеними з того стану, в якому ми знайшлися з допущу Божого. Це правда, що Боже Провидіння не пощадило нас під час останньої війни і далі по війні досвідчує нас тяжкими допущами, хрестиками, терпіннями. Терпіння як це море розлилось по всіх просторах нашої Батьківщини, а ми скитаємося на чужині і зносимо всілякі невгоди, поневірку й нужду. Скільки ж то з нас стратило своє здоров'я, майно і славу, і нема просвітку ніякого на краще майбутнє. Знає про те все св. Мати-Церква, а одначе не звільняє нас від покаяння, а просто ще більше заохочує нас, щоб ми не нарікали на Боже Провидіння, щоб ми терпеливо зносили всі ті недостатки, ту поневірку, всі ті хрестики й терпіння, що спали на нас не припадково, але з допущу Божого Провидіння, одним словом— вимагає від нас духа покаяння. В дусі покаяння треба нам, Браття і Сестри, нести той тяжкий хрест нашої скитальщини на чужині і ту безліч хрестиків, що їх потягає за собою наша скитальщина.

Розважаючи кожний над станом своєї душі, мусимо собі сказати, що ми всі грішники—ак каже Псалом 50: „Во грісіх

роди мя мати моя“. А св. Іван Апостол додає (І. Іван 1, 8) „Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, і нема правди в нас“.

Ми вправді стались Божими дітьми через св. Хрещення, але скільки ж то разів втратили ми Божу Благодать через наші гріхи, втратили право до неба і заслужили на вічну кару в пеклі. Це правда, що наш Божественний Спаситель, якому Отець Небесний віддав всю владу на землі й на небі, такий добрий, такий молосерний для грішників, як це знаємо зі св. Євангелія, як то Він любив грішників, прощав їм їхні гріхи, приставав з ними так, що фарисеї у своїй злобі називали Христа приятелем митарів і грішників. Це правда, що Ісус Христос завітав до дому грішника Закхея-митара і сказав: „Сьогодні спасіння прийшло на цей дім“ (Лука 19, 9). Це правда, що Христос простив усі тяжкі гріхи явно-грішниці Магдалині, і до книжників і фарисеїв, що хотіли її вкаменувати, сказав: „Хто з вас без гріха, нехай перший кине на неї каменем“. Це правда, що й розбійникові на хресті простив Ісус Христос його тяжкі гріхи і обіцяв вічне щастя в раю, царстві небесному. І нам напевно простить так само наші гріхи, але під умовою, що ми схочемо так каятися, як каялися тамті грішники. А чи вміємо ми так каятися, як каявся Закхей, що на привітання Ісуса Христа у своєму домі сказав: „Ось половину мого майна, Господи, даю убогим; а якщо я кого скривдив, в четверо зверну“ (Лука 19, 8). Чи вміємо так каятися, як явногрішниця Магдалина, що від хвилі, коли почула солодкі Ісусові слова: „І я тебе не осуджую, іди і більше не гріши“ (Іван 8, 11), не то що ніколи не вернулася до гріхів своїх, але сталася вірною ученицею Христовою, що й під хрестом витривала при Ньому. Чи вміємо ми так каятися як каявся і жалував за свої гріхи розбійник на хресті? Ось такого духа покаяння треба нам, Браття і Сестри, щоб переблагати Божу справедливість і доступити Божого Милосердя ще тут на землі, бо той самий Христос Спаситель наш, що такий молосерний для грішників, буде колись нашим справедливим Суддею. То ж треба нам у цьому Великому Пості застановитися над тим, як ми дотепер каялися за наші гріхи, чи направили заподіяну кривду вже не в четверо, як це зробив Закхей, але бодай у такій самій мірі, як ми кому пошкодили на мастку, чи на славі. Треба раз назавжди вкінці зірвати зв'язки з гріхом і з нагодами до гріха — так як це зробила явногрішниця Магдалина. Треба жалувати з цілого серця, що ми Божу заповідь потоптали і Бога образи-

ли, та й треба просити Божого Милосердя, так як благав розкаяний розбійник на хресті.

Деякі світові люде, що є християнами радше з імени, чи з метрики, відважуються не раз сказати, що вони заповіді Божі заховують, нікому нічого злого не роблять, живють чесно, ніяка влада їх досі ніколи не карала, може й дещо доброго колинебудь зробили, за що ж тоді Господь Бог шле на них стільки горя і терпіння — питають вони. Якщо ці люде були б правдиві християни, то вони вміли б дивитись на терпіння в душі християнської віри, яка вчить, що навіть у тому випадку треба коритись Божій волі і приймати терпіння не тільки як кару за гріхи, але й як допуст Божий, а ще краще як найщасливішу нагоду показати Богові нашу любов. Учителі життя духовного слушно кажуть, що Божественний Спаситель наш Ісус Христос міг своїми безконечними заслугами вислужити нам звільнення від усяких хрестиків і терпінь, але з любови до нас не зробив того, щоб не позбавити нас нагоди дати Богу доказ нашої любови й вірности не на словах, але на ділі. Бо щож варта любов невипробована труднощами?

Зрештою такий уже усталений плян Божого Провидіння, що хрест це орудник нашого спасіння, а хрестна дорога це одинока дорога до спасення душі, одинока дорога до неба. Від хвилі, в якій гріх мав місце у світі, хрест це кара за гріх, це покута конечна, без хреста нема примирення з Богом, нема спасення для людей. Таке вже зарядження Божого Провидіння для всіх без винятку, бо навіть для воплощеного Божого Сина винятку не було. Тому й той воплощений Син Божий Ісус Христос проголосив для всіх християн без різниці таку програму (Лука 9, 23): „Коли хто хоче йти в слід за мною, нехай відречеться себе і бере свій хрест щодня і йде в слід за мною“. Він перший несе тяжкий хрест через ціле своє життя. Добровільно, з любови до Отця свого Небесного прийняв Він той хрест з рук Його, щоб Отцю Небесному повернути славу, пограбовану людьми, бо вони не хотіли волі Божої чинити і добровільно несе той хрест і в тяжких муках конає на хресті, щоб людей спасти. І від нас усіх домагається, щоб кожний з нас двигав свій хрест, бо тільки під тою умовою маємо право назвати себе християнами, цебто Христовими учнями, інакже ми не варті тої назви.

Що ж це за хрест, що його несення домагається так рішуче Ісус Христос? Це першзавсе наші християнські обо-

в'язки супроти Бога й ближнього, які так часто вимагають насилля на нашій зіпсутій людській природі, бо так дуже противляться нашому себелюбству. Але звичайно ми під назвою хреста розуміємо ті досвіди, чи допусти і проби Божого Провидіння, що нас тяжко дотикають і справляють біль і смуток. Вже наша природа носить зі собою зародки тих хрестиків: різні слабості, хвороби, опісля різні недостатки, біда й нужда, тяжка праця, залежність від других. Інші хрестики випливають зі самого стану, який ми самі собі вибрали (нпр. подружжя), а інші спадають на нас випадково, або через людську несправедливість, чи диявольську злобу. Терпимо на здоров'ї на славі, на маєтку, на спокою, самі, або терплять нам дорогі особи, а це й на нас відбивається. На кожному кроці жадається від нас якоїсь жертви. Всі мусимо терпіти, всі мусимо нести хрест, ніхто з людей не може оминати хреста, кожний є хрестоносець, бо „нема кутика без хрестика“. Раз ті хрести, чи хрестики, походять з нашої власної вини, другий раз невинно спадають на нас, раз ми їх передбачуємо, але ніяк не можемо оминати, ані не маємо змоги звільнитись від них, а завжди приходять проти нашої волі. Що то чоловік не робить, щоб виминути хрест, або облекшити собі його тягар, але звичайно це не багато помагає. Одна тільки релігія, віра дає правдиву поміч у несенні хреста. А навіть здоровий розум каже зносити терпіння відважно й терпеливо, бо нарікання, нетерпеливість, гнів, проклін не тільки не зменшують, але радше побільшують терпіння, бо ними обтяжуємо нашу совість перед Богом. Християнська віра вчить, щоб ми приймали хрестики з Божих рук і піддавались Божій волі, бо нічого не діється без Божої волі. Знає Господь Бог про все те, що нас дотикає. Він же ж і волосся на голові кожного з нас порахував, а й воробець не впаде зі стріхи без Його призову. Знає Милосердний Господь, що кожний хрестик пригнітає нас, а все ж зсилає нам ті хрестики з любови до нас, щоб випробувати й нашу любов та й щоб збільшити наші заслуги на вічну славу в небі. То ж радше з любов'ю і вдячністю треба приймати хрестик з Божих рук, а якщо вже не можемо з любов'ю і вдячністю, то приймаймо бодай з відданням на Божу волю для свого вічного спасення. Коби то ми вміли при нагоді всілякої втрати якогонебудь земського добра повторювати за Праведним Йовом: „Бог дав, Бог взяв, хай буде ім'я Його благословенне“. А були й такі святі Божі угодники, що

тужили, прагнули хрестиків і терпінь. Св. Тереса казала, що життя без терпіння було б незносиме, а св. Іван від Хреста на питання Ісуса Христа, якої бажав би собі нагороди за свої терпіння, відповів таки просто: „Нічого більше, як тільки терпіння і пониження“. Серед усіх страдань своїх тяжких святі Божі угодники тішилися, що їм ліпше не поводить-ся, як терплячому Спасителеві. Вони радше вважали себе нещасливими, якщо не могли терпіти з Ним.

Скільки ж то нагоди маємо ми в часі нашої скитальщи-ни на чужині потішати себе тою думкою, що й нам не ліпше поводить-ся, як маленькому Ісусові, що мусів разом зі своєю Пречистою Матір'ю і св. Йосифом покинути рідну землю і скитатись на чужій землі в Єгипті. Але ми дуже часто та-кож нерозважно говоримо, що саме той хрестик, що спав те-пер на наші рамена, то таки найтяжчий, та й що краще бу-ло б, якщо ми самі вибрали б собі кожний для себе свій, оскільки вже раз хреста не можна обійтись. Неодин каже: „Як-що б інший хрестик, я радо терпів би“. Та це омана. Хрест завжди хрестом, і завжди не подобається, проти кожного з них ми таксамо були б, якщо б тільки взяли його на наші ра-мена. Раз ми не могли б ршитись на якийнебудь хрестик, або вибрали б зле, а тоді жалували б і нарікали, що зле вибрали, бо ми завжди нетерпеливі. Чи ж не краще оставити це Гос-поду Богу, бо Він найліпше знає, якого нам хрестика треба згідно з нашими силами. Від нас самих залежить, щоб менше терпіти під тягарем хреста. Не бунтуймося, не нарікаймо, приймаймо з любов'ю, несім у душі покаяння за наші й чужі гріхи, а тоді й тягар тих хрестів буде лекший, переблагаємо Бо-жу Справедливість, доступно Божого Милосердя, помножи-мо наші заслуги на вічність. А найкращим засобом до улек-шення тягару хреста є вдивлятися у Розп'ятого Спасителя. Його хрест тяжчий за всі наші хрести й цілого світу. Він не-се хрест і конає на ньому в нашому імені, як наш заступник, і то добровільно, тільки з любови до нас самих. Він сам без гріха, не потребував терпіти, Він міг відкинути хрест. Але що тоді було б з нами? Надармо ми носили б і найтяжчі хрести через ціле наше життя, ніодин гріх не був би відпу-щений, а небо було б для нас замкнене. Ісус Христос це наш зразок, ми маємо бути подібні до Христа, того мужа боліз-ни, якого, по словам пророка Ісаїї, Бог покорив і побив. „Чи не мусів терпіти Христос, щоб так увійти в славу свою?“—ска-зав Ісус (Лука 24, 26) до своїх учеників з Еммаус, що не розуміли пляну Божого про страдання свого Божественного

Учителя. І ми теж часто думаємо, що мали б увійти в славу небесну і навіть не засмакувати чаші страдань нашого Спасителя. Авже ж, ми повинні бути вдячні Христові Спасителю за Його любов до нас і відплатити Йому нашою любов'ю та кращої нагоди до того не знайдемо ніколи, як тільки йдучи Його слідами по хрестній дорозі з нашим хрестом на раменах, пам'ятаючи, що Він, Христос, перший несе найтяжчий хрест за нас, і хоч паде під його тягарем, не кидася його, бо хоче на ньому серед найтяжчих мук сконати, щоб тільки ми не пропали, а жили з Ним навіки.

Обовязок вдячності нашому Спасителю за діло Відкуплення і за те, що так ніжно запрошує нас до себе, наче найліпший батько або найщиріший приятель—отой обовязок вдячності велить нам нести наші життєві тягарі терпеливо і без нарікання вслід за Христом і по Його хрестній дорозі та жертвувати всі болі, нещастя і прикрости нашого скитального побуту Божій Справедливості як покуту і задоситьучинення за наші власні провини перед Небом, за провини наших братів й усього грішного світу. Освячений час Великого Посту велить нам глибше застановитися над собою самим, упорядкувати наше відношення до Бога, до людей, і до світу та жадає від нас більше молитви, жертв і покутних діл як звичайно. Всі ці наші молитви, жертви й діла покаювання треба нам лучити з молитвою і жертвою цілої Церкви, що є містичним тілом Христа, і доповняти в нашому тілі за Церкву те, чого недостає терпінням Христа (Кол. 1, 24.). Церква це містичне тіло Христа, наче живий організм, в якому кожний християнин має бути живим членом, що з цілістю живе, співпрацює, співвідчуває, співрадіє і співтерпить. Христові Намісники останніх часів раз у раз закликають вірних усього світу до молитов і жертв задоситьучинення за гріхи усіх людей. Християнин, в якого серці жевріє любов до Бога й до ближніх, старатисьме надолужити Божій Справедливості власними молитвами і жертвами не тільки за свої власні гріхи але теж за гріхи ближніх—так як це робили численні Святі, що готові були по взору нашого Найдорожчого Спасителя взяти на себе кари за гріхи усіх людей свого часу. Тай теперішній Святий Отець Пій XII. з нагоди ювілею свого священства закликає священників і вірних до молитов св. Причастя і жертв на винагородження Божій Справедливості за злочини безбожництва і ненависти до Бога. Тимто правдиво побожний християнин нинішнього часу, який працює над досконаленням себе, не сміє в своїх молитвах та

всіх ділах побожності думати тільки про свою власну душу; він має обов'язок дбати про рятунок душ ближніх й усього людства і жертвувати в тому наміренні власні молитви і добрі вчинки як покуту і надолуження. Правда побожність мусить з конечности узгляднити вимоги навчальної Церкви і бажання Христових Намісників, а їх бажанням є: включити в нашу побожність покуту й надолуження Божій Справедливості за гріхи других людей.

До моливов і жертв в душі покути і надолуження в часі цьогорічного Великого Посту заохочую Вас, Дорогі Отці й Вас, Милі Браття і Сестри в Христі, бо дати жертву покути і надолуження Божій Справедливості за те все, що від ряду літ діється на нашій рідній землі, обов'язані передусім ми і від цих наших молитов і жертв залежить доля наша власна і наших братів в куди більшій мірі, якби це на думку світових людей могло здаватися.

Благодать і Мир і Благословення Всемогучого Бога Отця, любов Господа нашого Ісуса Христа і Причастя Святого Духа най буде з вами всіма, амінь.

Дано в Мюнхені в Німеччині в день св. Великомученика Теодора Тирона, 17. ст. ст. лютого 1949. р.

† ІВАН, Еп.

* * *

Це Пастирське Послання прочитають Веч. О. О. Душпастирі у всіх церквах свого душпастирства на торжественній Літургії в найблищу неділю Великого Посту.

1. Святкування 50-літнього ювілею священства Святішого Отця Папи Пія XII.

Дня 3 квітня ц. р. припадає 50-літній ювілей священства теперішнього Святішого Отця Папи Пія XII.

Весь католицький світ відзначає цей ювілей великими торжествами для вияву любови й беззастережного віддання Святішому Отцеві в цих часах, небувалих досі ворожих нападів, звернених проти Апостольського Престолу в Римі, а зокрема проти самої Особи Христового Намісника.

З нагоди цього ювілею Святіший Отець видав окреме Пастирське Доручення до всіх Преосв. Єпископів світа, в якому велить дозволити усім священикам на відправу двох св. Літургій в неділю дня 3 квітня ц. р.: одної за св. Церкву а другої по наміренні Святого Вітця за відпущення людських гріхів і на винагородження Божій Справедливості за небувалі злочини безбожництва й ненависти до Бога. Водночас прохає Святіший Отець завітати вірних, щоби в тому наміренні приступали тогож дня до св. Причастя та жертвували також свої молитви.

Згідно з повищим дорученням Святого Вітця поручається також всім нашим священикам в усіх краях Західньої Європи, в неділю дня 3. квітня ц. р. відслужити дві св. Літургії: першу в наміренні Святішого Отця з нагоди Його ювілею, а другу з особливим наміренням за відпущення гріхів та винагородження Божій Справедливості за злочини безбожництва і ненависти до Бога в теперішньому часі. У проповіді, якої темою повинна бути Церква—містичне тіло Христа, треба вказати вірним на тісний зв'язок усіх членів цього містичного тіла—Церкви, що носила завжди в історії Христові рани на собі, що в тому лежить між іншим признак її Божого післанництва та що всі вірні як члени цього містичного тіла повинні радіти її radoщами і сумувати її смутками.

Уже заздалегідь у попередню неділю треба вірних приготувити на це рідке свято та заохотити їх, щоби на заклик Святішого Отця жертвували за Його Найдостойнішу Особу та в назначеному Ним наміренні св. Причастя та окремі мо-

литви. Де на це дозволяють сприятливі обставини, повинні Всечесніші Отці подбати, щоби громадські установи та католицькі організації улаштували з цієї нагоди окремі торжества. Треба зміряти до того, щоби ці ювілейні торжества так у церкві, як і поза церквою можливо найбільше причинилися до скріплення почуття послуху й привязання наших вірних до Святого Апостольського Престолу та до особи Святішого Отця Пія XII., який у нашому теперішньому лихолітті виявив стільки зрозуміння для наших страждань і якому тисячі наших скитальців завдячують не тільки полегшу в їхній недолі, але просто рятунок від неминучої загибелі.

Ч. 850/49

2. **Обов'язок зберігати піст.**

Священна Конгрегація для Східної Церкви проголосила ось такий:

д е к р е т

про обов'язок зберігати закон відносно здержности і посту.

Тому, що вже майже всюди до деякої міри змінилися на краще умовини, які в зв'язку зі світовими подіями від місяця грудня 1941 зложились на потребу злагіднення закону про здержність і піст, рішено напередодні Милостивого Святого (Ювілейного) Року на бажання численних Преосвящених Ординаріїв, бодай частинно цей закон знова привернути.

У зв'язку з цим Святіший Отець Наш Пій з Божого Провидіння Папа XII рішив ласкаво, щодо всіх вірних Східного Обряду, також щодо тих, які належать до Монаших Чинів і Релігійних Згромаджень, обмежити уділену колись Ординаріям власть відносно розрешування від вищезгаданого закону про піст в тому значенні, що з першим днем найблищого Великого Посту Чотиродесятниці на майбутнє, доки не буде іншого зарядження, треба зберігати закон про здержність і піст „настільки і в такій мірі як його заховують поодинокі обряди“ у наступні дні:

I) Здержність від мяса і молочних страв в кожную п'ятницю.

II) Здержність від мяса й молочних страв і піст (одноразове насичення):

- 1) У перший день Великого Посту.
- 2) У Велику П'ятницю.
- 3) У Навечеря Різдва Г. Н. Ісуса Христа, згл. для вірних візантійського обряду також в Навечеря Богоявлення.
- 4) В Навечеря Успення Пресвятої Богородиці.

Водночас Святіший Отець уповажнює Преосвящених Ординаріїв, дозволити в днях, коли обов'язує здержність і піст, на їду яєць і молочних страв—рано й вечером.

Місцеві Ординарії, які користуються цим новим розпорядком відносно нормування закону про здержність і піст, нехай не занедбують нагадувати вірних, а надівсе духовних осіб, монахів та монахинь, щоби в цих надзвичайно тяжких часах радо додавали від себе добровільні діла християнської досконалости та вчинки любови ближнього головно супроти вбогих і хорих та щоби молилися в наміренні св. Отця.

Дано в Римі, в Палаті Священної Конгрегації для Східної Церкви, дня 28. місяця січня року Божого 1949.

*Евген Кардинал Тіссеран.
Валерій Валері, Асесор.*

Поручається проголосити вірним повищій декрет та пояснити їм поняття здержности й посту з тим, що обов'язок здержности й посту в Навечеря Успення Пресвятої Богородиці в точці 4. Декрету не обов'язує вірних нашого обряду, тому що в нас його ніколи не зберігалось.

Ч. 441/49.

3. Реколекції для священників у Німеччині.

Повідомляємо Впр. і Всч. Отців, що реколекції для наших священників відбудуться в днях 11—15 квітня ц. р. у реколекційному домі в Мюнхен-Фюрстенрід, Шльос Фюрстенрід. Доїзд з Карльспляцу трамваєм ч. 6. до Вальдфрідгоф (кінцевий перестанок); тут треба пересісти на автобус до Фюрстенрід, звідки 10 хвилин ходу до замку.

Реколекції починаються в понеділок дня 11. квітня, год. 8. вечера, кінчаються в п'ятницю дня 15. квітня після спільного св. Причастя.

Оплата за три і південне удержання виносить 12 нім. марок. У виїмково оправданих випадках Канцелярія Апо-

стольського Візитатора постарається прийти потребуючим священникам з допомогою на таку важну ціль як духовні справи.

Ззивається Всч. Отців взяти масову участь у цих реколекціях. Строгий обов'язок зголоситись є передусім за тими священниками, що дотепер на скитальщині не відбули з будь-яких причин духовних вправ у Духовній Семінарії на Гірпбергу. Воно правда, що наші священники на еміграції борються з важкими матеріальними труднощами і недостатками, та з другого боку є незаперечний факт, що до найбільш дошкульних потреб треба зарахувати онову душі священника в добре відбутих духовних вправах. Зголошення до участі в реколекціях поручається надіслати до кінця місяця березня ц. р.

Ч. 459/49

4. Реколекції для священників в Бельгії.

Повідомляється, що реколекції для священників у Бельгії відбудуться в місяці липні ц. р. в монастирі Отців Бенедиктинів східного обряду в Шевтонь (Chevetogne, via Ciney, Namur). Отці Професори Духовної Семінарії в Кулемборзі можуть відбути реколекції або спільно з питомцями, або окремо в реколекційному домі О. О. Редемптористів в Амерсфорт (Amersfoort)

Ч. 191/49

5. Соборчик священників у Франції.

Повідомляється, що п'ятий соборчик нашого духовенства у Франції відбудеться в четвер 14. квітня 1949 р. в Парижі о год. 9-тій ранку.

Привяність усіх Всч. Отців обов'язкова.

Ч. 247/49.

6. Деканальні сходи́ни і соборчики

Умовини нашого душпастирювання під цю пору далеко не ті, що були перед кількома десятками років, а навіть перед кількома роками на нашій рідній землі. Тому теперішні

деканальні сходи й соборчики духовенства повинні бути не тільки нагодою до зустрічі священників з метою обговорення злободенних справ, але передусім з метою кріпити себе на душі та спільно обмірковувати засоби й методи модерного душпастирювання. Наші вірні на скитальщині, у таборах і поза ними переживають тяжку моральну кризу. Дикі подружжя, сектантська агітація, матеріальна нужда й інші невідрадні явища становлять дуже поважну загрозу для їхніх душ, головно якщо до цього додати безвиглядне майбутнє, що перед ним стоїть уся наша еміграція. Боротись успішно проти тієї загрози можливо релігійно-моральними засобами й тому саме священники повинні спільно обмірковувати всі засоби ведення такої боротьби планоно і послідовно. Нагодою до цього є саме деканальні соборчики та з'їзди духовенства. Не сміємо теж забувати, що наші вірні незабаром роз'їдуться по світі; треба щоб вони виїхали утвержені в правдах христ. віри і в засадах христ. моральности та в почутті синівського привязання до Католицької Церкви і до свого прадідного обряду. Врешті такі проблеми, як нпр. синдикалізм, корпоративізм, солідаризм, соціяльна справедливість, християнський соціяльний лад, християнський та поганський гуманізм, комунізм, соціялізм, історичний, доктринальний чи практичний матеріялізм і т. п. це не лише філософічні поняття, але це вирази, за якими криються великі рухи і сили життя. А нам, священникам треба їх пізнати. Треба до глибини зрозуміти змісл того, що сьогодні діється довкруги нас. Без такого зрозуміння, ми залишимося відірваними від дійсности наших днів, та не вичуємо потреб сьогочасного життя.

Тому теж поручаємо всім Високопреподобним О. О. Деканам подбати про те, щоб на кожних деканальних сходинах крім основного реферату (з догматики, моральної чи пасторальної) на богословські теми, був виголошений другий реферат на актуальні душпастирські теми.

В порядку кожного деканального соборчика треба взяти до уваги:

1. Службу Богу, св. Сповідь і св. Причастя кондеканальних священників,
- 2) реферат на богословську тему,
- 3) реферат на новочасну душпастирську, згл. суспільну тему.

Впр. О. О. Декани обов'язані за 14 днів по відбутому соборчику прислати до цьогож самого Ординаріату точний звіт враз із рефератами, що були на ньому прочитані.

Два тижні перед кожним деканальним соборчиком, треба надіслати до Ординаріату Ап. Візитатора точну його програму.

Ч: 194/48

7. Право двоєння (бінування) Служб Божих.

Всі Веч. О. О. Душпастирі можуть користати з права правити в неділі і врочисті свята (де прецепто) по дві Служби Божі, наскільки цього вимагає добро душ даної громади згл. коли заходить потреба служити св. Літургію в двох окремих місцевостях. В таких випадках треба строго придержуватись приписів кан. права щодо двоєння (бінування) Сл. Божих.

Ч. 823/49

8. Устав Служення.

Свящ. Конгрегація для Східньої Церкви, за апробатою Його Еміненції Кардинала Євгенія Тіссерана, Кард. Секретара цієї ж Конгр. з дня 17. травня 1944 видала „Устав служення за українським типом“ (*Ordo celebrationis iuxta recensionem ruthe-nam*). Ціллю цього устава є ввести в життя, чи радше привернути, українські традиційні обрядові форми та завести однообразність у відправі Богослужень в усіх наших церквах не тільки в наших єпархіях на Рідній Землі, але взагалі всюди на цілому світі, де тільки українці Богу служать у свому обряді. Над укладенням цього Уставу, як теж і літургічних книг працювала (й далі працює) Папська Літургічна Комісія, складена з найкращих знавців византійської літургіки й наших українських передань і особливостей (які здебільша збережені в різних виданнях літургічних книг).

Апостольський Престіл довершив діла, до якого змагали й над яким працювали наші Митрополити й Архієреї властиво від початків помирення Української Церкви зі св. Апост. Престолом у Римі, а з окрема в літах між першою й другою світовими війнами. Працювали наші Владики й самі особисто й збірно на Єпископських Конференціях, установлюючи прицьому Єпархіяльні й Міжєпархіяльні Літургічні Комісії. — Тому-то

мусимо бути гаряче вдячні Апост. Престолові за довершення такого великого й важного для нашої Церкви діла. З хвилиною, коли маємо цей Устав, не можуть наші священники з різних Єпархій покликатися на недостачу точних приписів служення чи на партикулярні приписи якої Єпархії чи Церковної Провінції, бо маємо вже докладний Устав служення, який в Богослуженнях об'єднує нас усіх українців, де ми не жили б, з якої волости нашої Батьківщини ми не походили б, куди ми не виїхали б. Сьогодні маємо вже один обрядовий тип, одну обрядову форму розроблену до найменших подробиць і то форму свою рідну, українську, за переданнями наших великих Святих Владик, за взором Митр. Веляміна Рутського й св. свцм. Йосафа та, за бажаннями нашого великого Митр. Андрея Шептицького. Наші властивості, звичаї й вироблені в нас форми в цьому Уставі збережено вповні.

Можемо й мусимо радіти, що як в інших, так і в цій дуже важній, а навіть під деякими оглядами основній справі дійшло до об'єднання, до однообразности, до суцільности, до завершення змагань стільки наших поколінь. Наші побожні, привязані до свого обряду, предки й наші славні Єпархи тишилися б, коли б ще за свого життя були дожили цієї хвилини. Наші Архієреї, мученики за св. віру, ісповідники та борці за св. Католицьку Церкву саме в нашому обряді, за святе право бути католиком у східному обряді, за право існування й розвитку саме нашої Української Католицької Церкви благословляють це величне й святе діло. — Цей важний етап в історії нашої Церкви набирає тимбільшого символічного значення, якщо зважимо, що ми тут на вигнанні гармонізуємось, закріплюємось не тільки в своїй св. вірі але теж і в зовнішніх виявах нашого Богочитання цебто в дорогому нам усім нашому, рідному обряді.

З огляду на повище сказане, доручаємо всьому Всч. Духовенству, негайно точно вивчити приписи „Уставу Служення“, ввійти в їх духа й значення, та якнай докладніше й найсовісніше їх заховувати в усіх Богослуженнях, а зокрема й передусім у св. Літургії.

Одночасно не відправляти.

Щоб привернути нашим Богослуженням належне їм почальне й гідне місце в нашому Богочитанні (культі), щоб піднести їх святість і велич, їх відправу виконувати поважно, гідно й із захованням усіх обрядових приписів, а зокрема, щоб

уваги й скуплення наших вірних не розсівати, а навпаки зосереджувати на одному в даний момент центральному Богослуженні, а втім згідно з духом і приписами „Уставу Служення,“ доручаємо Всч. Духовенству:

1. Не відправляти в одній і цій самій церкві (каплиці) по кілька Богослужень рівночасно (нпр. Утреня і Служба Божа; Панахида й Служба Божа і т.п.), а зокрема й у ніякому разі не відправляти більше Служб Божих рівночасно. Розуміється, що для добра наших вірних може, а навіть часто мусить бути передусім у неділі й свята більше св. Літургій. Та ніколи добро вірних не вимагає, щоб вони служились рівночасно. Служби Божі повинні слідувати по собі чи то безпосередно чи в означених порах.

2. Всі Богослуження, а в першу чергу Служби Божі відправляти тільки при головному престолі.

3. Держатися засади: стільки Служб Божих, скільки вимагає цього потреба вірних, (а не стільки Служб Божих, скільки є священиків). Тому, якщо потреба вірних вимагає навіть на будні більше Служб Божих, визначити сталі пори їх служення й усі священики солітургізують на цій чи іншій Службі Божій.

4. Щоб могли докладно заховати обрядові приписи „Уставу Служення“, треба конечно уладити храм за вказівками цього Уставу (числа: 1-10). нпр. трапеза в формі квадрату без ступнів на середині святилища, іконостас і ін. (гл. тамже). Якщо в цілості не дасться цього перевести, заступити принаймні іконостас й інші уладження провізорично іконами, переділками й под., які зазначували б іконостас і ін. й давали б змогу точно зберігати уставові приписи.

Крім цього треба ще окремої трапези предложення для відправи Проскомидії. Ця трапеза має бути по лівому боці вітара. Не сумніваємося, що Отці дбайливі за гідність і повагу наших Богослужень, ревні за красу та докладне зберігання нашого обряду не тільки подбають, щоб доцільно виконати ці доручення, а навіть викажуть вміло свою ініціативу й підприємчивість, якщо йде нпр. про естетичне влаштування й виконання того всього, що служить піднесенню Божої слави в наших храмах.

На випадок відправи святої Літургії в лат. церкві треба старатись, щоби уставляти провізоричну трапезу предложення, а якщо такої немає, тоді Проскомидію відправляють-

ся на лівому краю вітара й там св. Дари остаються аж до „великого входу“, і шойно тоді переноситься їх на середину вітара.

Ч.: 34/49.

9. Третя Божа Заповідь і друга Церк. Запов.

З прикрістю стверджуємо, що не всі наші вірні виконують як слід свої обов'язки дотично другої церковної заповіді: В неділі і свята вислухати св. Службу Божу. Запримічується це не лише серед простолюддя і робітників, але навіть і серед частини нашої провідної верстви. В сьогоднішніх часах втворився поміж нами спеціальний тип новітньої людини, що половинно святкує неділю: заховує недільний спокій, навіть його домагається, але з цілоденного відпочинку не хоче жертвувати Богові навіть короткого часу, щоб вислухати Служби Божої. Шукає правди, справедливости й світла, але від Світла й Правди Вічної—відвертається. Готов здобутися навіть на велику жертву для Батьківщини й Народу, а забуває, що без Бога й зберігання Його заповідей, хочби найбільша жертва не принесе бажаного успіху. Чимало вірних постійно спізняються на Сл. Богу хоч без труднощів можуть прийти на час, начеб цей їхній обов'язок був чимсь маловажним, якоюсь надзвичайною жертвою для Бога, за яку мало що не жадають признання і похвали.

Доручається Вс. Отцям Душпастирям звернути увагу на це невідрадне явище та у проповідях і при інших нагодах повчити вірних про строгий обов'язок в неділі і свята вислухати цілу Сл. Божу та духовну науку.

Ч.: 126/49.

10. Оснування Братств Матері Божої Неустанної Помочі.

До тут. розпорядку ч.: 3192/48, уміщеного в Урядовім Віснику ч. 1., точка 7. повідомляється додатково, що Свящ. Конгрегація для Східної Церкви декретом з дня 1.УІ.1948 Прот. ч. 322/29 іменувала Головним Провідником Братства Матері Божої Неустанної Помочі Протоігумена Чина О.О. Ре-

демптористів у Канаді Впр. Отця Д-ра Максима Германюка. (Адреса: Впр. о. М. Германюк Ч. Н. І. Catharine Street, Yorkton, Sask., Canada).

Ч.: 221/49.

11. До Всч. О. О. Катихитів гімназій у справі підготовки кандидатів до Духовної Семінарії.

Всч. О. О. Катихити гімназій обов'язані оточити особливішою опікою тих учеників найвищих клас, що виявляють покликання до духовного стану і мають намір по скінченні гімназії вступити до Духовної Семінарії та посвятитись студіям св. Богословії. Їх треба постійно утверджувати у покликанні, допомогти їм побороти сумніви й усякі перешкоди, розбуджувати в них апостольський запал та духа посвяти, заохотити до витривання та до плекання внутрішнього життя побожності.

Після закінчення іспиту зрілості Всч. О. О. Катихити обов'язані надіслати до свого Генерального Вікаріяту списки абсолювентів гімназії, подаючи дані про їхні спосібності, прикмети згл. хибі й оскільки кожний з них заслуговує на прийняття до Духовної Семінарії.

Справу нових покликань до духовного стану треба уважати незвичайно важною, бо від цього залежатиме не тільки доля нашої Українсько-католицької Церкви в недалекому майбутньому, але теж—коли на справу глядіти з вищої точки бачення — доля всього народу. Нарід, що не спромігбися видати з-посеред себе вибраних на окрему службу Богу одиниць, священників чи монахів, стягнув би на свою країну проклятія пустиння.

За розбудження нових покликань до духовного і монашого стану відповідатимуть перед Богом і перед народом передовсім священники, як душпастирі так і катихити й тому цю справу поручається глибшій застанові та особливій печальності всіх Всч. Отців.

Ч.: 7/49.

12. В справі прийняття наших учеників до католицьких гімназій у Бельгії.

Пильні і спосібні хлопці, що маюсь намір вступити до гімназії та гімназійні учні нижчих клас, що не мають вигляду

на покінчення середньої школи в Німеччині, найдуть безплатне прийняття до католицьких гімназій у Бельгії.

Вс. Отці Душпастирі заохотять батьків бідних але спосібних учнів, щоб післали їх до Бельгії. За ближчими інформаціями в цій справі треба звертатися до Всесв. і Впр. Отця Генерального Вікарія в Бельгії: адресу подавсья в Хроніці.

Ч.: 117/49.

13. В справі приєднування наших робітників до християнських синдикатів у Бельгії.

Всч. Отці Душпастирі в Бельгії обов'язані звернути пильну увагу на те, до яких синдикатів вписуються наші робітники: до християнських чи соціалістичних. Перед останніми треба наших людей остерегти, бо в тих синдикатах у Бельгії, не так як в деяких інших краях, панує ворожий католицькій Церкві дух. При цій нагоді повідомляється, що представником християнських синдикатів для українських робітників є п. Ярослав Пришляк (адреса: Bruxelles, Rue de l'Industrie 23).

Всеч. Отці повинні теж подбати, щоб при наших організаціях СУМ-у закладано окремі секції К. Р. М. (Jeunesse Ouvriere Catholique). — Католицька Робітнича Молодь).

Ч.: 111/49.

14. В справі жертв на релігійні цілі некатоліків.

На терені Бельгії починають заходити висланники некатолицьких церков переважно визнавці нез'єдиненої УАПЦеркви до наших католицьких родин за збірками на будову власних молитовниць та на інші свої власні віроісповідні цілі. Роблять це з правила в неприязності нашого Отця Душпастиря, апелюють до братніх та патріотичних почувань і в той спосіб здобувають потрібні фонди.

Поручається Всч. Отцям звернути увагу вірних на те, що інша річ є давати пожертви на добродійні цілі — милостині для некатоліків, помагати їм в нужді та матеріальних потребах, до чого кожного із нас зобов'язує християнська любов ближнього, що не знає ніяких різниць — а зовсім друге діло підпомагати некатоліків (нез'єдинених, протестантів, сектантів

і загалом чужовірців) в їхньому релігійному заблудженні, причинитися до будови їхніх молитовниць, звеличення відправ і т. п. Навпаки ми маємо обов'язок допомогти кожному заблудженому у вірі ближньому, пізнати правду і приєднатися до правдивої Христової Церкви, якою є тільки Католицька Церква.

Ч. 814/49

15. Уділювання диспензи від оповідей і освяченого часу.

Всечеснішим Отцям Деканам уділюється оцим властью давати розрешення від голошення двох оповідей та від освяченого часу.

З цієї властью можуть Всечесніші Отці Декани користати тільки в наглих і оправданих випадках, коли дотичні женихи стоять перед виїздом за море, а їхній О. Душпастир немає можливости вчас віднести в цій справі до Генерального Вікаріату. Даючи розрешення на письмі О. О. Декани завжди додають застереження: „оскільки не заходить ніяка інша супружа перепона“.

Про дані розрешення звідомлять О. О. Декани Генеральний Вікаріат у своїх чвертьрічних звітах.

Ч. 340/49.

16. Перепона мішаного віроісповідання.

Під заборонаю мішаного подружжя треба розуміти заборону Церкви заключати супружжя католикам з некатоліками.

Тому, що на скитальщині доволі часто доводиться нам стрічатися в душпастирській праці з тією перепоною, пригадуємо Всч. Отцям відносні інструкції Папи Григорія XVI з 22.5.1841, як також Львівського Собору з 1891 (тит. 11, гл. 7. § 4) та інструкції про мішані подружжя, видані Свящ. Конгрегацією Уряду 12.XII.1888 до Патріархів, Єпископів і Архiepіскопів східних обрядів.

Згідно з тими інструкціями треба при намірених мішаних подружжях поступати як слідує:

1. Якщо некатоліцька сторона годиться приступити до Католицької Церкви, тоді душпастир після належного обучен-

ня не католицької сторони в правдах віри вносить прохання до Ординаріату Апостольського Візитатора про дозвіл прийняти дотичну особу до Католицької Церкви.

В проханні обов'язково мусить бути подане визнання віри петента (нез'єдинений, протестант). По одержанні дозволу зложить петент акт визнання віри в присутності душпастиря і 2-ох свідків. Текст визнання віри підписує петент і обидва свідки в 2-ох примірниках, з яких один залишається в архіві душпастирства, а другий відсилається до архіву Ординаріату. Текст визнання віри як нижче для протестантів і сектантів взірець **а**, для нез'єдинених взірець **б**. Після зложення і підписання акту визнання віри, сторона приступить до св. Тайни Покаяння і Євхаристії, а шойно тоді допускається її до вінчання як кожного католика.

II. а) Якщо не католицька сторона не хоче приступити до злуки з Католическою Церквою, тоді Душпастир повинен впливати на те, щоб католицька сторона відступила від наміченого мішаного подружжя.

б) Якщо це окажется неможливим, треба внести через свій Ординаріат до Апостольського Престолу прохання про диспензу від перепони мішаного віровизнання, наводячи в проханні дійсні канонічні причини.

До прохання належить долучити:

1. Письмове зобов'язання підписане нареченими і двома свідками, що їхні діти будуть охрещені й виховувані в католицькій вірі, та що не католицька сторона не буде перешкаджати католицькій стороні у виконуваних її релігійних практик. Католицька сторона мусить зобов'язатися, не лиш заховувати чистоту католицької релігії, але теж старатися акаатолицького подруга приєднати до католицької Церкви.

Взірець а

Визнання віри

Святішого Отця Папи Урбана VIII.

Я ..... сильно вірую і визнаю все і кожне зокрема, що міститься в Символі віри, яким послуговується свята вселенська Римська Церква, а саме:

Вірую в одного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого і невидимого. І в одного Господа Ісуса Христа, Сина Божого Єдинородного від Отця зродженого

перед всіма віками: світло від світла, Бога правдивого від Бога правдивого, зродженого не сотвореного, односущного з Отцем, через котрого все сталося. Що для нас людей і для нашого спасіння зійшов з небес, прийняв тіло від св. Духа, й Марії Діви і став чоловіком. Що був розпятий за нас при Понтії Пилаті, страдав і був похоронений. І, як було писано, воскрес третього дня. І вознісся на небеса і сидить праворуч Отця. І вдруге прийде у славі судити живих і мертвих і Його царству не буде кінця. І в Святого Духа Господа животворчого, що від Отця і Сина походить, котрому з Отцем і Сином той сам поклін і та сама слава, котрий говорив через пророків. І в одну, святу, соборну й апостольську Церкву. Визнаю одно хрещення на відпущення гріхів. Очікую воскресення мертвих. І життя будучого віку. Амінь.

Також почитаю і приймаю Вселенські Собори, а саме:

ПЕРШИЙ НІКЕЙСЬКИЙ (325 р.) і визнаю все те, що в ньому проти Арія, осудженої пам'яті, вирішено: що Господь Ісус Христос є Божим Сином, зродженим від Отця, єдинородним, що є зі существа Отця, зродженим, не сотвореним, одного существа з Отцем, і що на тому Соборі правильно були осуджені ось такі безбожні вискази: що Сина Божого колись не було, або що був сотворений з чогось, чого не було, чи з якогось іншого существа чи суті, або що Він змінний або перемінливий.

ПЕРШИЙ ЦАРГОРОДСЬКИЙ (381 р.), другий з черги: і визнаю, що на ньому проти Македонія, осудженої пам'яті, було вирішено: що св. Дух не є слугою, але Господом, не сотворінням, але Богом, та що має з Отцем і Сином одно Божество.

ПЕРШИЙ ЕФЕЗЬКИЙ (431 р.), третій з черги: і визнаю, що на ньому проти Несторія, осудженої пам'яті, було вирішено: що божество і чоловіцтво через невимовну і непонятну злуку в одній особі Божого Сина дало нам одного Ісуса Христа і тому Пресвята Діва є правдивою Богородицею.

ХАЛКЕДОНСЬКИЙ (451 р.) четвертий з черги: і визнаю, що на ньому проти Евтихія і Діоскура, обох осудженої пам'яті (монофізитів), було вирішено: що один і той самий Божий Син, Господь наш Ісус Христос, є совершенний у божестві і совершенний у чоловіцтві, є правдивим Богом і правдивим чоловіком з розумною душею і тілом, по божеству одного существа з Отцем, а по чоловіцтву одного существа з нами, у

всьому до нас подібний, крім гріха; що Він є зроджений від Отця по божеству перед віками, а в останньому часі для нас і для нашого спасіння народжений з Богородиці Марії Діви по чоловіцтву, що один і той самий Христос Син Божий, єдинородний, має бути признаний у двох природах незмінно, неподільно, нерозлучно; що через ту злуку ніяк не зникла різниця природ, а навпаки—збереглася питоменність кожної з них і дає одну особу й одну іпостась, що Він є не розложений або поділений на дві особи, але один і той самий Син і єдинородний Бог-Слово правдивий Господь Ісус Христос.

Також визнаю, що божество Господа нашого Ісуса Христа, через яке Він є одного суцтва з Отцем і Святим Духом, не може терпіти і не може вмерти, та що Він був розпятий і помер тільки тілом, як то було вирішено на згаданому Соборі і в листі святого Льва, Папи Римського, котрого устами як закликали Отці того Собору, говорив святий Апостол Петро. Через таке вирішення осуджується безбожна єресь тих, що додавали до Трисвятого, переданого від Апостолів і відспіваного на згаданому халкедонському Соборі: Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас, ще: що був розпятий за нас— і цим додатком висказували, що Божа природа трьох Осіб може терпіти й умерти.

ДРУГИЙ ЦАРГОРОДСЬКИЙ (553 р.) п'ятий з черги, на якому повторено рішення вище згаданого халкедонського Собору.

ТРЕТІЙ ЦАРГОРОДСЬКИЙ (690 р.) шостий з черги: визнаю, що на ньому вирішено проти одновольців (монотелітів), що в одному і тому самому Господі нашому Ісусі Христі є дві природні волі і два природні діяння невіддільно, неперемінливо, нерозлучно, незмішано і людська Його воля не є противна, але піддана Його Божій та всемогучій волі.

ДРУГИЙ НІКЕЙСЬКИЙ (787 р.) сьомий з черги: і визнаю що на ньому було вирішено проти іконоборців: що годиться образи Христа, Пресвятої Діви Марії та інших Святих мати і задержувати та віддавати їм належну честь і почитання.

ЧЕТВЕРТИЙ ЦАРГОРОДСЬКИЙ (869 р.), восьмий з черги: і визнаю що на ньому слушно осуджено Фотія та привернено святого Отця нашого, Патріярха Ігнатія.

Також почитаю і приймаю всі інші Вселенські Собори, канонічно переведені і потверджені властю Римського Архієрея, а передовсім:

ФЛЬОРЕНТІЙСЬКИЙ СОБОР (1439 р.) і визнаю те, що на ньому вирішено: що Святий Дух є вічно від Отця і Сина та що Він має Свою суть і Своє буття разом від Отця і Сина і походить від Них обох вічно як з одного початку і з єдиного дихання, так само, що цей висказ: „і Сина“ був доданий до Символу віри правно й розумно для висвітлення правди та конечности. Також визнаю, що Тіло Христове довершується правдиво як на прісному, так і на квасному хлібі, та що священники мають довершувати Тіло Христа на одному з них, кожний по звичаю своєї Церкви, західньої чи східньої.

Так само визнаю, що душі тих які правдиво покаялися і померли в Божій любові, а не задоситьучинили гідними овами покути за свої грішні поповнення або несповнення, очищуються після смерти карами чистилища; і щоб їм облегшити ті кари, є для них корисне заступництво живучих вірних, себто жертви Служб Божих, молитви і милостині та інші побожні діла як це вірні по уставам Церкви мають звичай за інших вірних робити; а душі тих, що після одержання Хрещення не стягнули на себе ніякої плями гріха, як також такі душі, що сплямилися гріхом, але очистилися за життя, або після смерти, є зараз прийняті до неба й оглядають ясно самого Триєдиного й одного Бога таким, яким Він є, однак відповідно до різного ступеня заслуг — один досконаліше від другого; а душі тих, що умирають у стані поповненого смертного гріха або хочби первородного гріха, сходять зараз до пекла, одначе караються нерівними карами.

Також визнаю, що святий Апостольський Престіл і Римський Архієрей має первоначальство в усьому світі і що сам Римський Архієрей є наслідником святого Петра, верховного Апостола, і правдивим намісником Христа та головою цілої Церкви й Отцем всіх християн та учителем; і Йому в святому Петрі передана від Господа нашого Ісуса Христа повна власть пасти, кермувати і правити Вселенською Церквою, як це (що ствердив і фльорентійський Собор) міститься в діяннях Вселенських Соборів та в святих Канонах.

Також визнаю, що обряди по законам Старого Завіту або по закону Мойсея, відправи, жертви і тайни перестали обов'язувати з приходом Господа нашого Ісуса Христа та що після проголошення Євангелії не можна їх зберегти без гріха. Також різниця страв по Старому Закону, чистих і нечистих, як таких, що належать до обрядовости, уступила після появи Євангелії. Також та заборона Апостолів уживати ідолю-

жертв, крові й удавленини була добра на ті часи, щоб усунути причину незгоди поміж жидами і поганами. Коли ж відпала причина тієї Апостольської заборони, то відпали й наслідки.

Так само почитаю і приймаю ТРИДЕНТСЬКИЙ СОБОР (1563 р.), і визнаю те, що на ньому було вирішено та проголошено; що на Службі Божій приноситься Богові правдива, властива і перепрошуюча жертва за живих і померших, та що в Найсвятішій Тайні Евхаристії (по вірі, що все була в Божій Церкві) є правдиво, дійсно і существенно Тіло і Кров, разом з душею і Божеством Господа нашого Ісуса Христа, отже цілий Христос; і що ціле существо хліба переміняється в Тіло і ціле существо вина в Кров, а Католицька Церква називає ту переміну дуже влучно пресуществленням (трансубстанціяцією); і під кожним видом і поодинокими частинами кожного виду, після довершеного поділу, є цілий Христос.

Також вірую, що є сім Тайн Нового Завіту, установлених Господом нашим, Христом, для спасіння людського роду хоч не всі є кожному потрібні, а саме: Хрещення, Миропомазання Евхаристія, Сповідь, Єлеопомазання, Священство і Подружжя та що вони дають благодать, і що Хрещення, Миропомазання та Священство не можуть бути повторювані. Також Хрещення є конечно до спасіння і тому, як грозить небезпека смерти, треба ту Тайну уділити негайно без жадного відкладання, та що воно (Хрещення) є важне, хтонебудь і колинебудь його уділив би з відповідним збереженням матерії і форми та намірення.

Також звязь Тайни Подружжя є нерозривна і хоч допускається між подругами розділ від ложа і співжиття, з причини подружжя невірності, ересі і задля інших причин, то одначе не вільно їм заключувати нового подружжя. Так само, що треба приймати та почитати Апостольські й церковні передання.

Також вірую, що Христос установив у Церкві власть відпустів та що їх уживання є для християнського народу дуже спасенне. Так само приймаю і визнаю те, що вирішено на згаданому тридентійському Соборі про первородний гріх, про оправдання, про канон святих книг Старого і Нового Завіту та їхнє пояснювання.

Також почитаю і приймаю вселенський СОБОР ВАТИКАНСЬКИЙ (1870 р.) і все, що він передав, вирішив та обяснив, зокрема якнайтвердше приймаю і визнаю первоначальство Римського Архієрея і Його непомильне учительство.

Також приймаю і визнаю все, що приймає та визнає свята Римська Церква і рівночасно осуджую, відкидаю та передаю анатемі все противне, розєднання і єресі, що їх та Церква осудила, відкинула і передала анатемі.

До цього обіцюю і присягаю правдивий послух Римському Архієреєві, наслідникові святого верховного Апостола Петра, заступникові Ісуса Христа.

Цю віру католицької Церкви, що поза нею ніхто не може бути спасенний, і я тепер добровільно визнаю та правдиво тримаю, буду старатися її цілу та ненарушену аж до останнього віддиху життя непохитно при Божій допомозі затримати і визнавати, я сам і оскільки лише зможу, буду старатися, щоб мої підчинені, як і ті, що будуть повірені мому душпастирству, ту саму віру тримали, її вчилися та щоб вона була їм проповідана, і це я (ім'я) ..... обіцюю, прирікаю і на це присягаю.

Так мені Боже поможи й це святе Євангеліє!

Взірець б.

Коротке визнання віри

Я ..... дотикаючи своєю рукою цієї святої Божої Євангелії кленусь, що, просвічений ласкою Божою, визнаю віру, яку подає Свята, Католицька, Апостольська, Римська Церква. Вірю, що вона є та єдина й правдива Церква, що її оснував Ісус Христос на землі; тож цілим серцем я її піддаюся.

Вірю в Бога Отця Вседержителя, Творця неба й землі, і в Ісуса Христа, Сина Його єдинородного й Господа нашого, що від Духа Святого воплотився й від Марії Діви вочоловічився; що при Понтії Пилаті страждав і розп'ятий умер і похований зійшов до аду; що третього дня воскрес із мертвих і вознісся на небо й сидить праворуч Бога Отця Вседержителя, звідки прийде судити живих і мертвих. Вірю в Святого Духа, в святу, католицьку Церкву, в спільноту Святих, у відпущення гріхів, у воскресення тіла і життя вічне. Амінь.

Вірю, що сім св. Тайн установив Ісус Христос на спасіння родові людському, тобто: Хрещення, Миропомазання, Євхаристію, Покаяння, Єлеопомазання, Священство й Супружество.

Вірю, що Римський Архієрей то намісник Ісуса Христа на землі, видимий Наставник—Голова цілої Церкви, що навчає непомильно, в що вірити та як жити належить.

Вірю ще й в усе те, що Свята, Католицька, Апостольська, Римська Церква обозначає і проголошує, в що треба вірити. Тож і держуся цілим серцем тієї Церкви, а всі мильні науки й роздори, що вона їх осудила, і я відкидаю.

Так нехай мені Бог допоможе й оця св. Євангелія, що її дотикаюсь.

ПІДПИС:.....

Свідки: 1).....

2).....

Визнання віри прийняв.....

дня..... р..... в.....

Ч.: 319/49.

17. Прохання про диспензи.

При передшлюбному протоколі виявляється нераз розривна або забороняюча супружа перепона; якщо перепона не є Божого, а тільки церковного права, тоді треба внести прохання до Ординаріату про диспензу від неї. Прохання вносять або самі наречені і його підписують, а душпастир окремо від себе на цьому проханні стверджує, чи наведені в проханні причини є правдиві і чи не заходить тут затаєння чого, чи невірне представлення справи, що могло б зробити розршення неважним; або душпастир вносить прохання з уряду, а тоді в самому проханні подає мотиви, що промовляють за уділенням розршення.

Поза канонічними причинами, яких повинно бути бо-дай дві, вказано подати ще й інші, які самі не вистарчали б, але є добрі для яснішого наświetлення справи.

При цьому звертається особливу увагу Отців Душпастирів на конечність дбайливого переведення передшлюбного протоколу, для ствердження, чи крім одної перешкоди не заходить яка друга перешкода, що може бути причиною неважного подружжя.

Прохання повинні бути писані чітко, ясно і в загально прийнятій формі, бо цього вимагає пошана, належна для Духовної Влади.

Ч. 400/49.

18. В справі вписів у метрикальних книгах.

Пригадується Всч. Отцям Душпастирям, що в книзі уроджених при дитині, якої батьки живуть у цивільному подружжі і не є звінчані в церкві, належить вписати імя, прізвище й усі дані батька дитини, так як це робиться звичайно, а в відповідчій рубриці зазнати: *parentes vivunt in matrimonio civili*. Дитину, що вродилася з цивільного подружжа, не можна записувати як неправоложну.

Надто пригадується, що батьків—у книзі уроджених, подругів у книзі вінчаних й усіх—у книзі померлих треба вписувати з можливо всіма даними про час і місце їх уродин, зазначаючи їхнє звання згл. теж звання їхніх батьків, де жили в краю і т. д. Можливо докладні дані важні зі зрозумілих причин в умовах нашого теперішнього побуту.

Ч. 401/49

19. Надсилання метрикальних копій.

Пригадуємо Всч. О. О. Душпастирям, що дня 31.3.1949. р. минув реченець надсилання метрикальних копій до Ординаріату Апостольського Візитатора.

Хто з Всч. Отців не виконав ще того обов'язку, має зробити це найпізніше до дня 15.IV ц. р. Звертаємо теж увагу, що копії перед надісланням їх до Ординаріату, мають бути коляціоновані іншим священником нашого віровизнання.

Ч. 404/49.

20. Транскрипція імен і назв.

Вписи до метрикальних книг прізвищ осіб, назв міст і сіл належить переводити в українській вимові, без огляду на це, чи вписи переводиться в латинській, німецькій чи в іншій мові. (Не Leopoldis, Lemberg, Lwów, тільки Lwiv).

21. Про обов'язок забезпечити церковний інвентар при ліквідації таборів.

Продовж кількох років перебування на скитальщині повстали в багатьох таборах завдяки дбайливості поодиноких О. О. Душпастирів та жертвенності наших вірних гарно прикрашені й добре вивінувані таборові молитовниці. Іконостаси, кивоти, вишивані літургічні ризи розбуджують іноді подив серед чужинців для мистецького змісту українських скитальців. Ясно, що ті всі речі, що є власністю нашої Церкви, треба старатись зберегти перед затратою, а такий обов'язок мають передусім місцеві О. О. Душпастирі. Доручається Всч. Отцям Душпастирям на майбутнє придержуватись ось таких постанов:

1) Якщо влада ІРО переносить табір в цілості на інше місце, даний О. Душпастир перевозить туди також увесь церковний інвентар враз із канцелярією душпастирства. Якщо на новому місці переселення є вже готова й вивінувана церква, згл. молитовниця, а також є на місці давний Душпастир табору, тоді Душпастир переселеного табору передає йому канцелярію і метрикальні книги враз з церковним інвентарем в цілості, а відпис переданого інвентаря пересилає до Генерального Вікаріяту Апостольської Візитатури, котрий вирішить, які предмети перевезеного інвентаря треба переслати до розпорядимости Духовної Влади, а котрі залишити в новому місці переселення. Сам О. Душпастир переселеного табору стає до розпорядимости Апостольського Візитатора, який в міру потреби залишить його на новому місці, або приділить відповідне заняття в іншому таборі.

2) Якщо зліквідований табір розселяють по різних таборах, тоді О. Душпастир обов'язаний передати весь інвентар враз із канцелярійним діловодством до Генерального Вікаріяту Апостольського Візитатора, згл. своїм властивому О. Деканові, пересилаючи водночас точний відпис переданого інвентаря до Генерального Вікаріяту Апостольського Візитатора.

3) Під ніякою умовою не вільно передавати церковного майна згл. інвентаря до розпорядимости церковних провізорів, комітетів, таборових управ і загалом світських людей. За цілість і ненарушимість інвентаря відповідає даний О. Душпастир перед своєю Церковною Владою.

4) Де ще існують українські католицькі таборіві молитовниці спільні з нез'єднаними УАПЦ, на яких вивічування складалися католики і нез'єднені, там треба завчасу подбати за справедливий розподіл церковного інвентаря і з частиною припадаючою для католиків поступити як вище сказано.

5) Буває, що вірні при нагоді переселення табору підносять нічим неоправдані претенсії до права розпоряджуватися церковним інвентарем, мовляв, його придбано їхніми стараннями і пожертвами. Того роду скривлені погляди на поняття жертви на Божу славу, обов'язані спростовувати Отці Душпастирі у проповідях і при інших нагодах.

Ч.: 266/49.

22. Формальні вимоги ІРО в справі перенесення священиків.

В справі переходу священиків з одної окупаційної смуги (зони) в Німеччині до другої, як теж з одної околиці (area) до іншої в межах тієї самої смуги, Головна Кватира ІРО ставить такі вимоги:

1) Прохання за міжзональне перенесення має даний священик спрямувати на адресу: International Refugee Organisation, Headquarters Area, 193 Ingolstädterstr., Munich.

Його треба внести в приписаній службовій дорозі, починаючи від команди табору свого дотеперішнього місця перебування і своєї властивої околиці (area).

2) Наскільки йдеться про перенесення до іншої околиці у цій самій окупаційній полосі, тоді треба внести прохання через Welfare Officer-а власного табору до головної квартири нової околиці.

3) Якщо даний священик жив дотепер приватно в рядах німецького господарства, і бажає перенестись до табору, тоді має він внести прохання за прийаття до табору до Welfare Officer-а даної околиці через Field Welfare Officer-а. На повищі домагання влад ІРО звертається увагу передусім тих Всч. Отців, що вже одержали або в майбутньому одержать душпастирське призначення в британській та французькій окупаційних смугах Німеччини.

Ч. 269/49.

23. В справі еміґрації священників у заморські країни.

Відносно виїзду наших священників з Європи подається до відома таке:

1) З правила без усяких перешкод можуть виїздити священники, що одержали від одного з наших Преосвященних заморських Ординаріїв запевнення прийняття до їхньої Єпархії. На основі такого письменного запевнення, на яке треба покликатися в окремому письмі до Апостольського Візитатора Зах. Європи, даний священник одержить нормальну відпускну грамоту до заморської Єпархії.

2) З огляду на те, що тільки незначне число священників має можливість виїхати на основі запевнення, що будуть прийняті до одної з заморських єпархій, а зате дехто має можливість виїхати при матеріяльній допомозі свояків або знайомих, Апостольський Візитатор не ставить перешкод священникам у виїзді, одначе звертає увагу на труднощі, що їх по приїзді можуть стрінати на новому місці в одержанні душпастирського приділу. Дані священники одержать теж відповідні відпускні грамоти, які допоможуть їм перебороти ці труднощі бодай частинно.

3) Всі Отці, без огляду на те, в якому характері виїжджають, обов'язані задалегідь внести до Апостольського Візитатора Зах. Європи, як до свого властивого Ординарія, відповідно умотивоване прохання про дозвіл на виїзд, подаючи докладні дані, в якому характері виїздить та адресу майбутнього місця перебування. Без внесення окремого прохання не зможуть одержати відпускну грамоти.

4) Ті Всч. Отці, що бажають одержати душпастирське призначення в одній із наших заморських Єпархій, мають внести прохання до даного Єпископського Ординаріату з додученням опису життя через Апостольського Візитатора Українців у Зах. Європі.

Ч. 18/49.

24. Реєстрація українців католиків у Велико-Британії.

Тому, що наші робітники у Велико-Британії примушені часто змінити місце свого осідку і праці, заходить konieczна

потреба запровадити точну евіденцію всіх наших людей, що живуть на території Велико-Британії. Центральна твоя евіденція буде знаходитися при нашому Деканальному Уряді в Лондоні. В найближчому часі розішлеться на адресу Всч. Отців Душпастирів та до поодиноких місцевих установ формуляри, що їм належить дати до виконання кожному українцеві-католикові поодинокі.

Подаючи вище до відома Всч. Отців Душпастирів, поручається повчити вірних про необхідну потребу реєстрації, повчити їх, як треба виконати формуляри, а за необізнаних з формою виконання виконати самому. Треба доложити всіх зусиль, щоб усіх без винятку наших вірних в Англії обнято евіденцією.

Виконані формуляри слати на адресу: Ukrainian Catholic Church, 143 Saffron Hill, London, E. C. 1.

Ч.: 18a/49.

25. Розподіл дару Свят. Отця дітям в Англії.

Щоби справедливо і всеціло перевести розподіл Різдвяного Дару Святішого Отця Українським Дітям в Англії, заряджено реєстрацію українських дітей окремим оголошенням у тижневику „Українська Думка“, ч. 3/100 з дня 23.I.49.

Поручається Всч. Отцям Душпастирям подбати, щоб твоєю реєстрацією охоплено усіх наших дітей на території Англії.

Ч.: 192/49.

26. Проща до Люрд.

В днях 20—25. липня 1949. р. відбудеться міжнародня проща „Пакс Христі“ до Люрд, під протекторятом Їх Експедиції Преосв. Єпископа Апостольського Візитатора Кир Івана. Поручається Всч. Отцям Душпастирям повідомити вірних про це паломництво, а списки учасників переслати до свого Генерального Вікаріяту найдалше до кінця травня ц. р.

Ч.: 24/49.

27. Писанка.

Як попереднього так і цього року доручаємо Всч. О. О. Душпастирям, з нагоди Празника Христового Воскресення

перевести по всіх душпастирських станицях збірку на цілі Ординаріату т. зв. Писанку.

При пересиланні зібраної суми на адресу Ординаріату, Згл. Ген. Вікаріату треба на відвороті поштового переказу зазначити: „писанка в сумі...“.

Ч.: 690/49.

28. Про обов'язок відслужити св. Літургії за одержані літургічні книги.

Наші священики на скитальщині одержали літургічні книги, як Євангелію, Служебник, Апостола, Требник та Вечірню й Утреню з обов'язком відслужити за це означену кількість Служб Божих.

Поручається всім Всч. Отцям негайно зголосити окремим письмом своєму Генеральному Вікаріатові, які літургічні книги вони одержали, коли й від кого, чи й скільки відслужили за них Служб Божих і в котрі дні (подати дати).

Ч.: 314/49.

29. Формулярі для урядових книг.

Повідомляється Всч. Отців Душпастирів, що в Канцелярії Апостольської Візитатури в Мюнхен-Пазінг, Planeggerstr. 22, можна отримати такі формулярі урядових книг і друків для душпаств. урядів:

- 1) протокол дійств,
- 2) передшлюбний протокол,
- 3) книга оповідей,
- 4) копії метрикальних книг: уроджених, вінчаних і померших,
- 5) свідоцтва уродин і хрещення,
- 6) витяг з метрики...

Ч.: 435/49.

30. Осторога перед сектярськими письмами.

Серед нашої скитальщини по всіх краях Західньої Європи, зокрема в Англії й Німеччині поширюються сектярські часописи й книжки, щоби наших вірних захитати в вірі, а то

й звести на манівці сектярських фальшивих видумок про Христову Церкву. Деякі наші необережні вірні беруть в руки сектярські книжки й часописи тільки тому, що вони писані українською мовою, читають їх, затримують у себе, або дають другим читати. Читання такої літератури вже спричинило свої погубні наслідки в деяких одиниць, що збаламучені письмами „свідків Єгови“, „Баптистів“, „Байбелників“ і інших т. зв. євангельських сект, зачали відчужуватися від своєї Церкви і від св. Тайн, вдоволяючись приватними виявами Богопочитання.

Немає сумніву, що це успіх сатани, що всілякими підступними засобами змагає до знищення Христової Церкви на землі, щоби перешкодити в звершенні людського роду.

Треба з прикрістю ствердити, що чуйність наших вірних дещо послаблена в тій справі, а бувають навіть випадки, що дехто дається спокусити на „юдин гріш“, полегші в справах еміграції за океан, чи для поправи свого лихого матеріального положення, пристає зі сектярами і з часом переходить на їхній бік. Звичайно те все починається необережним читанням з цікавості сектярської літератури.

Ч.: 784/49.

31. Подяка Папського Інституту Східніх Наук.

Папський Інститут Східніх Наук надіслав на руки Преосвященого Апостольського Візитатора Українців у Західній Європі подяку за одержані від музею Української Вільної Академії Наук українські видання, що її ось тут подається в верекладі:

ПАПСЬКИЙ ІНСТИТУТ СХІДНИХ НАУК, П'яцца Санта Марія Маджджоре 7, Р и м 27. грудня 1948.

Преосвященний Владико!

Прошу вибачити, що спішу з опізненням, а це частинно з причини легкого занедужання, щоби подякувати Вам за цінний дар для нашої бібліотеки.

Ми з подивом оглядали різноманітність творів українських письменників, а передусім високо оцінили ми подивугідну наполегливість, з якою українські вчені продовжали свої дослідження і розшуки в умовах зовсім несприятливих. Тим більше вра-

жає серце лиха доля, що припала цьому миролюбному й працьовитому народові. Та з другого боку ми тим твердше пересвідчені, що така талановита нація не може бути переможена, та що прийде день, коли вона зможе дати свій внесок для світової культури.

Наша Бібліотека дуже вдячна Вашому Преосвященству, зате, що дали їй можливість цим цінним даром засвідчити всім відвідувачам бібліотеки широку й багату українську творчість на різних ділянках людського знання.

Від імені цілого Інституту, крім цієї подяки висловлюю Вашому Преосвященству найщиріші побажання на наступний рік. Нехай Господь подасть мир для світу, але правдивий мир, передусім же для Українського Народу, так тяжко до-свідчуваного.

З висловами глибокої пошани для Вашого Преосвященст-ва відданий слуга в Христі

о. Еміль Герман Т. І.

Преосвяшений Архієрей
Кир Іван Бучко
Єпископ Кадоєнський
Апостольський Візитатор, Рим.

Ч.: 785/49

32. Поручення католицьких видань.

Повідомляємо Всч. Отців Душпастирів, що організація нашої Католицької Акції урухомила „Українське Християнське Видавництво“, яке з початком цього року почало видавати власний тижневик „Християнський Голос“. Надто випускає це видавництво кожного місяця одну книжку. Адреса видавництва: „Ukrainischer Christlicher Verlag“, München 8, Ayingerstr. 17/II.

Поручається Всч. Отцям Душпастирям вказувати вірним при всякій нагоді на їхній обов'язок підтримувати католицьку пресу, заохотити їх до пренумерати „Християнського Голосу“ та організувати на терені власного душпастирства відповідну кольпортажу. Поширення власної католицької преси в наших умовах це вже не якоесь надзвичайне добре діло, але один із важливих обов'язків кожного священика, зокрема діючого душпастиря.

При цій нагоді зазначається, що гроші за продані часописи і книжки треба висилати просто на адресу Видавництва, а не до Ген. Вікаріяту Апостольської Візитатури. Всякі інші грошеві посилки на цілі Католицької Акції треба висилати до Ген. Вікаріяту Апостольського Візитатора з зазначенням, що вони призначені для Католицької Акції.

Рівночасно поручається:

1. Гарно опрацьований і багатий змістом молитовник для українського народу — „Господи возвах к Тебі“, виданий О.О. Студитами в 1947 р. — сторінок 459 до набуття в канцелярії Апостольського Візитатора — Мюнхен-Пазінг в кім 44.

2. Вісник Української Грекокатолицької Церкви в Західній Європі виданий в Парижі як місячник. Адреса: 186 Boulevard St. Germain, Paris VI. France.

3. Життя й Слово — Alexander MOCH, Innsbruck 9, Mühlau Postfach 27. Österreich.

4. Квартальник „Слідами Малої Святої“ — листок почитателів св. Терені від Дитяти Ісус. Ціна одного примірника 15 фр. франків. Адреса: Abbe Julien Prokopiw, 15. Square Côte St. Thibault, Bois-Colombes (Seine), — France.

Ч. 653/49

33. Домагання управи N. C. W. C. до тих, що її заходами виїзджають до ЗДПА.

Виконний Директор WRS — NCWC. повідомляє, що декотрі переміщені особи (Д П) після приїзду до ЗДПА нерадо пристосовуються до нових умовин та не додержують прийнятих на себе зобовязань. Буває, що рідня чи приятелі новоприбуваючих забирають їх до себе, а головний ручитель остає без робітника, якому влекшив виїзд з Німеччини.

Щоби заощадити заслуженій Американській Установі зайвих прикостей у важливій переселенчій акції, а скитальцям не утруднювати виїзду, доручається Всч. О. О. Душпастирям пригадувати при всякій нагоді виїзджаючим до ЗДПА на велику відповідальність за їхню поведінку на новому місці, та за солідне придержування прийнятих на себе зобовязань. Всч. Отці повинні зі своєї сторони доложити всякого впливу, щоби на квоту виїзджаючих до ЗДПА заходами N. C. W. C. уміщувано сумлінних і певних людей, які не шкодили б тим скитальцям, що дотепер не мали щастя виїхати.

Оголошення

1. Український переклад „Ordo celebrationis“ можна набути в Канцелярії Ординаріату Ап Візитатора в Мюнхені.

На ст. 24 під ч 100 справити на: „робить тричі малу мессанію“, бо так є в оригіналі.

2. Літургично-обрядова казуїстика. — Хочемо допомогти Всеч. Отцям у вивченні поодиноких церемоній і рубрик, як теж вказати, як їх практично приміювати й взагалі ми готові давати відповіді в усяких обрядових і уставових справах. Тому є бажане, щоб Всеч. Отці, що мають якінебудь сумніви, неясності чи труднощі, зокрема в звязку з приписами „Уставу служення“ зверталися з запитами до Канцелярії Ординаріату. Апост. Візитатора в Мюнхені. Посідаючи цього рода матеріал з богослужебно—душпастирської практики будемо в спроможі дати фахово-компетентні вияснення в евентуальних причинках, статтях чи в окремій розвідці на практично-літургичні теми.

ХРОНІКА

1. Англія

Деканом Української Католицької Церкви на Велику Британію іменованій:

Впр. о. Йосафат Жан Ч. С. В. В. Адреса: Very Reverend Father Josaphat Jean O. S. B. M., 143 Saffron Hill, London, E. C. 1.

Душпастирями іменовані:

1) Всч. о. Бабій Олександр, Ч. п. ю. 3851 — Шкотія

2) Всч. о. Габак Микола, Ч. п. ю. 3952 — Шкотія

3) Впр. о. Радн. Гірняк Юстин, Ч. п. ю. 3848 — Рочдель—Манчестер

4) Всч. о. Годис Антін, Ч. п. ю. 3861 — для українців католиків бувшого Польського Корпусу

5) Всч. о. Дзьоба Володимир, Ч. п. ю. 3850 — Манчестер і округа

6) Всв. о. д-р Дячишин Петро, Ч. п. ю. 3847 — Лондон — округа

7) Всч. о. Колянківський Степан, Ч. п. ю. 3849 — Манчестер — округа

8) Всч. Кордуба Емануїл, Ч. п. ю. 3858 — Ілі — Кембрідж

9) Впр. о. Ранд. Лопатинський Даміян, Ч. п. ю. 3846 — Лондон

10) Всч. о Маркевич Олександр, Ч. п. ю. 3856 — Потінг-гам і округа

11) Всч. о. Паславський Василь, Ч. п. ю. 3855 — Йорк і округа

12) Всч. о. Ратушинський Михайло, Ч. п. ю. 3854 — Йорк і округа

2. Бельгія

Всв. і Впр. о. Маврикій Ван де Малє Ч. Н. І., Генеральний Вікарій для Бельгії, Голяндії і Данії. (Адреса: Bruxelles, rue Belliard 28).

Секретар: Всч. о. Іван Тетерка.

Радник: Впр. о Купе Лаврентій Ч. Н. І.

Душпастирями іменовані:

1) Округа Ген'о (Hainaut)

Всч. о. Кіт Іван у Тразені (Trazegnies, rue de l'Argilette 16).

Впр. о. Коле Губерт у Сіро (Sirault, Collège du Xst Roi).

Всч. о. Курилас Богдан Ч. Н. І. (Mons, rue Grande Triperie 17).

Всч. о. Тетерка Іван у Шарлеруа (Charleroi, Bld. de l'Yser 32).

Всч. о. Фуканчик Григорій в Орні (Hornu, rue de Mons, 220).

2) Округа Лієж (Liège)

Всч. о. Атаманець Ігнатій в Ан (Ans — Liège, rue des Ecoles 5).

Преп. о. Л. Ванганзенвінкел (Liège, rue Hors Chateau 27).

Всч. о. Гаврик Іван у Серень (Seraigne — Liège, Place Kuborn 1).

Впр. о. Шамбелян Малицький Йосиф у Лієж (Liège, rue de Feronstrée 83B).

3) Округа Лімбург (Limburg).

Преп. о. Купе Лаврентій Ч. Н. І. в Ейсден (Eysden — rue Belliard 28, Bruxelles).

Всч. о. Музичка Григорій у Берінген (Beringen, Stal pastorie).

Всч. о. Рижак Антін у Ватершей (Waterschei, Varenlaan 9).

4) Округа Брабант (Brabant).

Преп. о. Германюк Максим Ч. Н. І. в Лювені (Louvain, rue de la Brabançonne 97).

Преп. о. Костенобле Ришард Ч. Н. І. в Брюсселі (Bruxelles, rue de Belliard 28).

Прп. о. Купе Лаврентій Ч. Н. І. сотруди́ник у Брюсселі (адреса як вище)

Прп. о. Регарт Людвик Ч. Н. І. в Жет (Jettes-Bruxelles, Redemptoristes).

5) Округа Намюр (Namur)

Прп. о. Буле Ахил, Ч. Н. І. у Намюр (Namur, rue Godefroid 19).

3. Голяндія

Душпастирські обов'язки над укр. кат. вірними на території всієї Голяндії виконує Всв. і Впр. о. Маврикій Ван де Малє, Ч. Н. І. (Roermond, Parklaan 3).

Духовна Семінарія в Кулємборг (Culemborg, Ridderstraat 42).

Настоятелі:

Всв. і Впр. о. Малиновський Александер, Ректор Семінарії

„ „ о. Міня Людвик, Ч. Н. І., Духовник

Професори:

Всв. і Впр. о. д-р Лаба Василь — св. Письмо і патрологія

„ „ о. д-р Маланчук Володимир, Ч. Н. І. — христ. філософія

„ „ о. Міня Людвик, Ч. Н. І. — кан. право

„ „ о. д-р Липський Богдан — моральна богословія і літургіка

„ „ о. д-р Сопуляк Михайло — догматика

„ „ о. д-р Василик Михайло — догматика

Вц. п. Антонович Богдан — спів

4. Данія

Душпастир для укр.-кат. вірних у Данії:

Всч. о. Сивенький Михайло в Копенгазі (Kobenhavn, St. Jos. Hospital, Griffenfeldgade 44).

5. Німеччина

Всесв. і Впр. о. Николай Вояковський 1-й Генеральний Вікарій Апостольського Візитатора в Німеччині звільнений і відпущений до Апостольського Ексархату Північної Америки з днем 3. березня 1949.

Всесв. і Впр. о. Петро Голинський іменованій 1-им Генеральним Вікарієм Апостольського Візитатора в Німеччині.

Душнастирі: Всч. о. Блавацький Іван—ч. 92/1 з 20.1.29.— сиротинець в Бад Айблінг.

Всч. о. Веселовський Евстахій—ч. 105/1 з 12.1.49—доїзд. Франкфурт Майн.

Всч. о. Джиджора Василь—382/1 з 4.11.49.—Фаллінгбостель.

Всч. о. Коцюмака Роман—ч. 104/1 з 12.1.49.—академ. душп. в Гайдельбергу з осідком в Еттлінген.

Всч. о. Кравчук Михайло—ч. 3427/1 з 7.12.48.—Ляндегут.

Всч. о. Левицький Роман—доїзд душп. Дельменгорст. ч. 139/1 з 17.1.49.

Всч. о. Маселко Володимир—ч. 3238/1 з 13.XI.1948.—перех. табор в Бремені.

Всч. о. Макар Михайло—ч. 3406/1 з 16.12.48.—чеські табори Людвігсбургу.

Всч. о. Сендецький Ігор-Петро—ч. 139/1 з 17.1.49.—Бургдорф.

Всч. о. Стангрет Константин—ч. 125/1 з 15.1.49—Бравншвайнг з доїздом до Годенав.

Всч. о. Стангрет Константин—ч. 383/1 з 4.11.49.—Вольфсбург з осідком у Бравншвайгу.

Всч. о. Харина Мирослав—ч. 3272/1 з 7.12.48.—Вайссенбург.

Катихити:

Всч. о. Винницький Николай—ч. 498/1 з 14.11.49. гімназія в Авгсбурзі.

Всч. о. Гнат Дмитро—ч. 207/1 з 26.1.49—гімназія в Регенсбургу.

Всч. о. Оришкевич Іван—ч. 507/1 з 14.11.49. нар. школа в Регенсбурзі.

6. Франція

Генеральний Вікарій і Церковна Рада.

Всв. і Впр. о. Мітрат Перрідон Яків, Генер. Вікарій.
186 Boulevard St. Germain, Paris VI. France.

Впр. о. Бачинський Осип, Радник і Референт.

Впр. о. Леськович Іван, Радник і Референт.

Впр. о. Марків Микола, Радник і Референт.

Впр. о. Сапрун Северин, Радник і Референт.

Розміщення О.О. Душпастирів у Франції:

Місто Париж:	Всв. і Впр. о. Мітрат Перрідон Яків.	Всч. о. Жолкевич Володимир.
		Впр. о. Леськович Іван.
		Впр. о. Марків Микола.
		Всч. о. Прокопів Юліян.
		Впр. о. Сапрун Северин.
		Всч. о. Яцків Іван.
Округа Кан:	Впр. о. Бачинський. Осип	
Округа Ліль:	Всч. о. Нарожняк Зиновій.	
Округа Ліон:	Всв. о. д-р Сидорів Осип.	
Округа Мец і Люксембург:	Всч. о. Шевчук Михайло.	
Округа Нант:	Всч. о. Лебедович Іван	
Округа Орлеан:	Всч. о. Брездень Григорій	
Округа Ремс:	Всч. о. Гаврилюк Іван.	
Округа Санс:	Всч. о. Хабурський Степан.	
Округа Страсбург:	Всч. о. Цурковський Маріян.	
Туніс і Алжирія:	Всч. о. Чеховський Степан.	

Іменування:

Всч. о. Брездень Григорій, душпастир округи Орлеан—відповідальним редактором місячника „Вісник Укр. Кат. Церкви у Франції“ ч.: 198/49/ААВ. Впр. о. Марків Микола—референтом соборчиків ч.: 156/49/ААВ. Впр. о. Марків Микола—заступником декана і душпастиря округи Парижа. Всч. о. Чеховський Степан, душпастир округи Клермон-Ферран іменований душпастирем в Тунісі і Альжирі.

ВИЊАЛИ

З Англії: Пр. о. Патрило Ізидор Ч. С. В. В. до Аргентини

З Бельгії: Впр. о. Германюк Максим Ч. Н. І. до Канади

З Німеччини:

- 1) Всч. о. Бахталовський Євген — до З.Д.П.А.
- 2) Всч. о. Білоскірка Лев — до З.Д.П.А.
- 3) Всч. о. Дурбак Тарас — до З.Д.П.А.
- 4) Всч. о. Гурко Теофіль — до Канади
- 5) Всч. о. Джулинський Павло — до Канади
- 6) Всч. о. Куссий Лютослав — до Канади
- 7) Всч. о. Пасічняк Онуфрій — до Канади

- 8) Всч. о. Липин Петро " "
- 9) Впр. о. Лопатинський Дамян — до Англії
- 10) Всч. о. Музичка Григорій — до Бельгії
- 11) Всч. о. Смаль Павло — до Австралії
- 12) Всч. о. Онуфрів Григорій — до Бельгії
- 13) Всч. о. Теліжин Йосиф — до Канади
- 14) Всч. о. Трешневський Александер до ЗПДА
- 15) Всч. о. Шуль Дмитро — до ЗПДА

З Франції:

- 1) Всч. о. Бялецький Роман — до Канади
  - 2) Всч. о. Гаврилюк Михайло — до Канади
  - 3) Всч. о. Гаврусевич Юліян — до Канади
-

З Ординаріату Апостольського Візитатора Українців у Західній Європі.

Рим, дня 1. квітня 1949. р.

о. Михайло Левенець
Канцлер

† Іван Епп.
Апостольський Візитатор.

Короткий Церковний Устав *)

Квітень 1949.

3. ІУ. (21. ІІІ.) Четверта Неділя Вел. Посту.

Гл. 8. Утр. Єв. 8. Можна брати тріодну службу св. Івана Ліствичника.

5. ІУ. (23. ІІІ.) Вівторок П'ятого Тижня Вел. Посту.

В понеділок вечер „Поклони”. Тому, що в цьому році в Четвер Великого Канона випадає Празник Благовіщення, службу цього Канона переносимо на сьогодні. Все на Утрені, як у Четвер за вимком, що тропарі 1-го Сідална, Трипісонець, закінчення Тройчна й Світильна беруться з Вівтірка.

6. ІУ. (24. ІІІ.) Середа П'ятого Тижня Вел. Посту. — Передпразд. Благовіщення Пресв. Богор.

Посні Часи з Обідницею. Служба Преждеосв. Дарів. На ній катизм (і малих Єкт.) нема. На „Гди воззвах” стихир 10: Тріоди 5 і Праз. 5. Сл. І Нині: Празн. По вході паремій 5: Тріоди 2 з своїми прокіменами й Празн. 3.

7. ІУ. (25. ІІІ.) Благовіщення Пресв. Богородиці.

В середу вечером або сьогодні (четвер) рано Вел. Повечеря з Литією. На Повеч. по 1-ім Трисв. тропар Празн., по 2-ім Трисв. Кондак Празн. На Литії й на Стихов. стихири Празн. На благослов. хлібів тропар Празн. 3 р. — На Утрені по „Бог Гдь” тропар Празн. 2 р. Сл. І Нині: тропар Празн. — Стихословій 3, а саме катизми 6-а, 7-а й 8-а. По 1-ім стихосл. нема мал. Єкт. тільки зараз обидва Сідални Тріоди; по 2-ім і 3-ім стихосл. Єктенії і Сідални Празн. — По Полюсл. Величання Празн. (за особливим напівом з Іромол.), Єкт. і Сідални Празн. — Далі все до Канона Празн. — Канон Празн. на 14: ірмоси по 2 р., тропарі на 12. На 4-ій. 8-ій і 9-ій піснях Канони 2 на 14: Празн. з ірм. на 6 і Тріоди без ірм. на 8. На 9-ій пісні замість „Величить душа моя” припиви Празн. до ірмоса й тропарів Празн. на переміну, до тропарів Тріоди припів Тріоди. Катав. Празн.; по 4-ій і 8-ій пісні катав. ірмоси Тріоди (Трипісн.), по 9-ій пісні ірмос Тріоди й ірмос Празн. з другим припівом (оба хори разом). На „Хвалитех” 4 стихири Празн. Сл. І Нині: Празн. Славосл. Мале. Стихири на Стиховні Тріоди. Сл. І Нині: Празн. — „Благо єсть” 1 р., по Трисв. тропар Празн. 1 р. Великі поклони 3 р. (без „Гди й Владико”). По поклонах „Премудрость” — „Сий благословен” і зраз „Прийдіте поклон.” 3 р.

* Перша дата є за новим стилем, друга в скобках за старим стилем (Юліянським). — В цьому Уставі не подаємо точніших даних на дні, яких Устав міститься в видані „Вечірня й Утрєня”.

і Перший Час. По 1-ому Часі Отпуст Празн. (від „Слава тобі Христе Боже”). Часи Посні за Уставом Вел. Посту, дебо на всіх 4-ох Часах читаються катизми (1-ший: 9-а, 3-тий: 10 а, 6-тий: 11-а, 9-ий: 12-а), на 6-ім Часі між Богородичним і стихами з Ст. Завіта тропар Пророчества й паремія Пророч. між двома прокименами. Однак на кожному Часі тропар і кондак Празн. (не посні) й нема поклонів ані Єфремової молитви, крім трьох великих поклонів мовчки перед кінцевою молитвою кожного Часу. Після Часів негайно слідує Посна Обідниця, однак по „Отче наш” тільки кондак Празн. і поклонів нема крім трьох великих (мовчки) перед кінцевою молитвою „Всесвятая Тройце”.

Літургія св. Івана Золот. з Вечірнею, Катизм ані малі Єкт. ані поклонів нема. На „Гди воззвах” стихир 11: Тріюди 5, Празн. 3, Арх. Гавриїла 3 (остання з приспівом) „Творяй ангели”, Сл. І Нині: Празн. Вхід з Єван. Паремій 4: Тріюди 2 з своїми прокименами і Празн, 2. По мал. Єкт. Возглас Трисв. і далі Літ., на якій все Празн. Замість „Достойно”: ірмос 9-ої пісні з рипівом.

10. ІУ. (28. ІІІ.) **П'ята Неділя Посту.**

Гл. 1. Утр. Єв 9. Можна брати тріодну службу св. Марії Єгип.

17. ІУ. (4. ІУ.) **Квітна Неділя**

Все за Уставом Господ. Празн. На Утрени по 50-ім Пс. благословення лоз (вай): замість Світільна „Свят Гдь Бог наш”.

18. ІУ. (5. ІУ.) **Великий Понеділок.**

Все за особливим уставом. Служба Преждеосв. Дарів з входом і читанням Єван.

19. ІУ. (6. ІУ.) **Великий Вівторок.**

Все за уставом Вел. Понед.

20. ІУ. (7. ІУ.) **Велика Середа.**

Все за уставом Вел. Понед.

21. ІУ. (8. ІУ.) **Великий Четвер.**

Літургія св. Василя Вел. з Вечірнею. (За Львів. Собором заборонено служити більше Літургій, тільки одна, всі священники солітургізують). — Вечером „Страсті” (Страшна Утренья Вел. Пятниці з читанням 12-и Страсних Єванг.)

22. ІУ. (9. ІУ.) **Велика Пятниця.**

Царські Часи. Вечірня з виносом і положенням Плащаниці. Вечером Єрусалимська Утренья (Утренья Вел. Суб.)

23. ІУ. (10. ІУ.) **Велика Субота.**

Літургія св. Василя Вел. з Вечірнею. По Заамв. молитв. (а не аж по отпусті, як денедє подано) благословення хлібів (за взором Литії). „Буди Ім'я Госп.” 3 р., 33 Пс. „Благословеніє Госп.” і Отпуст.

24. ІУ. (11. ІУ.) **Свята й Велика Неділя Пасхи.**

Весь устав у Цвітній Тріюди. Устав Пасх. Утрени в Службнику, римського вид. ст. 140-160.

25. ІУ. (12. ІУ.) **Світлий Понеділок.**

Вся Служба в Світлий Тиждень за уставом Пасхи крім: нема Єктенії по 1-ій, 4-ій, 5-ій, 7-ій і 8-ій піснях Канону

на Утр. та Єванг. на Вечірні, яке є тільки в сам день Пасхи. Воскресні стихирі на Веч. і Утр., прокимени і алілуярі на Веч. і Літ. інші на кожний день.

26. ІУ. (13. ІУ.) **Світлий Вівторок.**

Травень 1949.

1. У. (18. ІУ.) **Томина Неділя (Антипасхи — Провідна).**
Все за уставом Господ. Празника крім, що немає на Веч., паремій і на Літ. окремих антиф По Єванг. „**Воскр. Христ.**” 3 р. — За уставом у Світлу Суботу по Заамв. молитві священик відмовляє молитву на роздроблення артоса й по св. Літ. роздає артос вірним замість антидо-ру (Службеник, рим. вид. ст. 472-474). Однак з огляду на чисельнішу участь вірних у недітю, є звичай, що розда-ють артос сьогодні.
6. У. (23. ІУ.) **Св. Великомученика, Побідоносця й Чудотворця Юрія.**
Все за уставом Святому з Всенічною службою в Попразд. з тим, що на Утр. по Єванг. **Воскр. Христ.** 1 р. (За Львів. Собором переноситься служба Святого на неділю).
8. У. (25. ІУ.) **Неділя Мироносиць.** Гл. 2. Утр. Єв. 3.
15. У. (2. У.) **Неділя Розслабленого.** Гл. 3. Утр. Єв. 4.
21. У. (8. У.) **Св. Апостола й Євангелиста Івана Богослова.**
Все за уставом св. вмч. Юрія.
22. У. (9. У.) **Неділя Самарянки. Перенесення мощей св. Николая.**
Гл. 4. Утр. Єв. 7. Служба Переполовл. П'ятидесятниці про-пускається. Служба Самарянки й св. Николая за уставом. Святого Поликл. у Попразд. з углядженням особливостей Пасхального часу.
29. У. (16. У.) **Неділя Сліпородженого.** Гл. 5. Утр. Єв. 5.

Червень 1949.

2. УІ. (20. У.) **Вознесення Г. Н. І. Х.** Все за уставом Госп. Празн.
5. УІ. (23. У.) **Сьома Неділя від Пасхи: св. Отців.**
Все за уставом служби цієї Неділі.
11. УІ. (29. У.) **Заупокійна Субота.**
Вся служба за померлих (як у Мясоп. Суб.)
12. УІ. (30. У.) **Неділя П'ятидесятниці.**
Вся служба Празн. Зараз по Літ. Вечірня з колінопри-клонними молитвами.
13. УІ. (31. У.) **Понеділок Св. Духа.**
Утрєня щойно від Канона велика (Славосл. Вел.)
19. УІ. (6. УІ.) **Перша Неділя по Зшесті Св. Духа: Всіх Святих.**
Гл. 8. Утр. Єв. 1. Вся Служба як у Трьоді, цебто Неділі й Всіх Святих. З цею Неділею починається перший стовп воскр. Єванг. Від завтра початок Петрового Поста.
23. УІ. (10. УІ.) **Четвер Другого Тижня по Зшесті Св. Духа.** Торжествен-но поклонення Пречистим Тайнам Тіла й Крови Г.Н.І.Х. Вся служба Празн. (За Львів. Соб. цей Празн. перено-ситься на наступну неділю).
26. УІ. (13. УІ.) **Друга Неділя по Зшесті Св. Духа.**
Гл. 1. Утр. Єв. 2. З цею Неділею починається безперерив-на черга гласів (аж до 5-ої Нед. Вел. Посту включно).

П О М Е Р Л И :

1. **О. Карло Більке Ч. Н. І.** Уродж. в Гохстратен 25. УІ. 1898. Зложив обіти 9. ХІ. 1918. Священик: 22. ІХ. 1923. В р. 1925 поїхав до Галичини, де був професором в ювентаті О. О. Редемптористів в Збоїсках. Опісля 1930 був місіонарем в Тернополі. 1939 повернув до Бельгії і був парохом при церкві св. Володимира в Брюселі. Зорганізував Реколекційний дім для українців. В р. 1945 іменованій Ректором для богословських студентів Редемптористів в Лювені. В р. 1947 перенісся до Сен Трон, з відкля обслуговував українських вуглекопів провінції Лімбург і в тому році був іменованій Радником Апостольського Візитатора в Бельгії. Водночас виконував обов'язки адміністратора і був співредактором місячника: „Голос Христа Чоловіколюбця“. В дорозі до своїх вірних в Лімбургу помер трагічною смертю дня 21. серпня 1948.

2. **О. Василь Мельник**, Радник Апостольського Візитатора і Референт, Церковний Асистент Головної Управи Католицької Акції, Душпастир академічної молоді в Мюнхені, помер дня 8. березня 1949. р. після довготривалої недуги в 50-тому році життя в Мюнхені.

Покійний народився 31. ХІІ. 1899 у Небилові пов. Калуш у Західній Україні, богословські науки закінчив у Львові 1923. р. і тогож року прийняв єрейські свячення з рук Преосвященного Єпископа Кир Йосифа Боцяна. Душпастирював спершу як сотрудник у Зарваниці Львівської А-Епархії, опісля перейшов до Станиславської Епархії, де працював як парох Зеленої, Бучацького деканату аж до 1944. р. На еміграції душпастирював у 1945-1946 р. р. в Ліберці в Чехословаччині, а відтак був академічним душпастирем в Мюнхені.

Покійний був не лиш ревним душпастирем і дбайливим виховником молоді але водночас працював як громадський діяч, поет, письменник і католицький публіцист.

Їх душі поручаємо молитвам Всеч. Духовенства.

Вічна Їм пам'ять!

УРЯДОВИЙ ВІСНИК

АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА УКРАЇНЦІВ
У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Р. І.

ЛИПЕНЬ 1949

Ч. 3.

ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙ

У Світлий Празник Господнього Вознесення дня 26. травня ц. р. торжественно проголошено в Римі Папську Буллю „Великий Ювілей“, якою Святіший Отець заповів вірним християнам цілого світу, що наступний 1950-ий рік св. Церква буде святкувати як Рік Ювілейний, Милостивий, Святий. — Згідно зі стародавним звичаєм, Вселенська Христова Церква святкувала такий Ювілей зразу що 100 років, скоро потім що 50, що 33 роки, а вкінці від близько п'ятьсот літ такий Ювілей святкується що чверть століття — себто що 25 літ.

Яка ж то ціль того Великого Ювілею, що його заповів Святіший Отець?

Колись у Старому Завіті з Божого зарядження Ізраїльтяни святкували кожний 50-тий рік як ювілейний рік, освячуючи його першзавсе двома добрими ділами а саме: 1) відданням землі первісним власникам, 2) звільненням рабів-невільників. Тими добрими ділами, сповненими згідно з Божою волею,

Ізраїль узнавав над собою Божу владу, корився перед нею, сповняв Божу заповідь про любов ближнього. Немає сумніву, що ціль ювілею у Старому Завіті була ціль надприродна-релігійна.

Так само релігійну, надприродну ціль має святкування ювілею у Христовій Церкві а саме, як це підкреслює Святіший Отець у згаданій Буллі, загальна ціль Ювілею це обнова й освячення поодиноких душ, а в слід за тим і цілої людської спільноти. Правда ту ціль має св. Церква і в кожному звичайному році і кожної днини, та в Ювілейному, Святому Році Церква, як добра Мати, дозволює вірним своїм дітям користати в особливий спосіб і з тої безмежної скарбниці заслуг Ісуса Христа, Пресвятої Богородиці і Святих, щоби задоситьучинити Божій Справедливості, примиритись з Богом, обновити своє життя і запевнити собі вічне спасення. В тій цілі Святіший Отець Папа Римський, що по св. Петрі переняв найвишчу владу у Христовій Церкві, отвирає на час Ювілейного Року в особливий спосіб тую скарбницю і дозволює з неї черпати особливі благодати, яких у звичайних роках трудно дістати. Зокрема в часі Ювілею легко доступити повного відпусту від усякої вини і належної кари за гріхи, навіть кари дочасної. Само собою розуміється, що не може бути мови, щоби хто скористав з благодати Ювілею, хоч і не кааявся своїх провин. Тільки тоді можна мати надію на досягнення повного відпусту, якщо будемо каятися перед Богом за наші провини, тільки тоді можемо бути певні, що зможемо задоситьучинити Божій Справедливості за наші гріхи заслугами Ісуса Христа, Пресвятої Богородиці і Святих, що зложені у безмежній скарбниці Церкви. Тимто й Ювілейний Святий Рік це перш за все особливий рік покаяння і задоситьучинення, рік освячення людських душ.

Проголошуючи Святий Ювілейний Рік 1950, Святіший Отець у згаданій Буллі поручає всім пастирям Христового стада, щоби вони повчили своїх вірних про ціль і завдання Святого Року, а при цьому вказує ще на деякі особливі цілі і завдання, що їх треба мати на увазі.

Перш за все бажає Святіший Отець, щоби усі вірні Христової Церкви об'єдналися з ним немовби у хрестоносному поході молитов, благаючи у Бога про деякі благодаті, що особливо в нинішніх часах потрібні для цілої Церкви і для кожної людини зокрема. Благаймо Бога — каже Святий Отець, — щоби кожна людина молитвою і покаянням задоситьучи-

нила Богу за свої гріхи та й щоб змагала до правдивої віри і поправи на ліпше своєї поведінки перед Богом, стараючись за придбання християнських чеснот так, щоби цей Великий Ювілей підготував щасливо загальний зворот і поворот до Христа. Благаймо в Бога тої ласки, щоби ми всі були постійно вірні Божественному Спасителеві Ісусові Христові і Його Церкві Святій та й щоби завзято і непохитно дотримали тої вірності.

Благаймо — каже далі Святий Отець, — щоби належні права для Святої Церкви збереглись непорушно проти всіх ворожих засідок, підступів і переслідувань. Щоби ті всі, що ще не дійшли до світла католицької Правди і блукають по манівцях, а навіть ті всі безбожники і богопротивники, щоби, освічені надприродним світлом і порушені Божою благодаттю, узнали Христа за свого Царя, а Його Церкву за Божу установу, поза якою нема спасення.

Загал людства бачить, що зле діється в світі, що йде до щораз гіршого, що треба зміни якоїсь, треба направи життєвих умовин, та не всі здають собі з того справу, що не має іншої дороги на зміну людства як тільки та одна, а саме стати по боці Христа і Його Церкви і жити згідно з Христовим Євангелієм.

Людські змагання, хоч і які були б щирі, не в силі такої зміни досягнути. Одна тільки релігія, свята, християнська, може запевнити успіх для тих змагань, бо вона має надприродну підпору Божої благодаті. А що Божу благодать треба собі випрошувати, тому і взиває Святиший Отець до хрестосного походу молитов у злуці з Ним, зокрема в тому Святому Році, бо молитва має забезпечений успіх запорукою Христовою: „Шонебудь будете просити в Отця мого в ім'я моє, зроблю вам (Ів. 14, 14)“.

Зокрема поручає Святиший Отець благати Бога, щоби запанував мир у цілому світі, мир у всіх серцях, мир у родинах, мир серед народів, мир у цілій людській спільноті. Нехай згасне ненависть, нехай шезнуть роздори, нехай запанує спокій усюди, нехай прийдуть справедливі життєві умовини, щоби всі суспільні класи жили у братній згоді і справедливості. Нехай широкі маси робітників і бідаків мають за свою працю те, з чого можна чесно жити, а ті що посідають дочасні добра, нехай памятають про обов'язок давати конечну і вчасну допомогу тим, що її потребують.

Особливо поручає Святий Отець молитву за тих, що терплять переслідування за правду, щоби вони мали силу вит-

ревати. Треба молитися за скитальців і за полонених, щоби вони могли вернутись що скорше до своєї любої Батьківщини. Для тих, що терплять на душі і на тілі, для тих що в смутку і в тривозі про завтрішний день, випрошуймо з Неба обильної потіхи і солодкої надії.

А вкінці поручає Святіший Отець особливій увазі усіх вірних своїх дітей у молитвах підчас Святого Ювілейного Року християнську молодь, бо вона це майбутнє народів і Церкви. Перш за все треба благати Бога, щоби серед молоді заясніла і скріпилась встидливість. Та з другого боку треба, щоби дорослі і старші давали добрий примір молоді. За всіх треба нам молитися, щоби цінити собі скарб Божої благодати, що є завдатком вічного щастя в Небі, та й щоби боялися наразитись на втрату того скарбу. За всіх треба молитися, щоби не тільки каялися і задоситьучинювали за свої провини, але щоб змагали до поправи життя, до чеснот і до святости, бо того домагається Господь Бог у Святому Письмі (Лев. X, 7, I Петр. 1, 16): „Будьте святі, бо Святий Я Господь Бог ваш“.

Щоби влекшити вірним участь в хрестоносному поході молитов згідно з вижченаведеними цілями і завданнями, Святіший Отець зложив окрему молитву, яку повинні вірні відмовляти і надгородив тую молитву відпустом 7 літ за кожно-разове відмовлення, а повним відпустом раз у місяць при звичайних умовах. Подаємо на долі український переклад тієї молитви і заохочуємо наших вірних до якнайчастішого відмовлювання її у Святому Році. (За згодою самого Святішого Отця молитва у перекладі кінчиться славословієм згідно з духом наших літургійних молитов).

При кінці згаданої Буллі запрошує Святіший Отець своїх вірних дітей, щоби численно прийшли до Риму в тому Святому Році, бо Рим це для кожного вірного християнина, для кожного народу немов друга Батьківщина. Тут у Святому Місті Римі похований верховний Апостол св. Петро по своїм мучеництві, тут катакомби—підземелля, де ховалась Церква в перших віках, тут гроби мучеників, тут славні базиліки, тут пам'ятники прадідної віри і християнської побожності, тут живе Добрий Батько, що з одвертими раменами і ніжним щирим серцем очікує своїх вірних дітей, щоби їх привітати. Тут запевнює Святіший Отець для кожного, хто прийде, особливий дар зі скарбниці заслуг Ісуса Христа, Пресвятої Богородиці і всіх Святих, а саме повний відпуст і прощення усьої кари належної за гріхи.

Тільки в Римі можна доступити того Ювілейного повного відпусту і то під умовами, що їх поставив Святіший Отець: 1) висповідатися і запричащатися, 2) відвідати один однісінккий раз чотири (4) головні римські Храми — Базиліки: Св. Петра, св. Павла, св. Івана у Лятерані, і Пресв. Богородиці (Храм званий Маджоре) і з нагоди тих відвідин відмовити в кожному Храмі по 3 рази: Отче Наш, Богородице Діво, Слава Отцю, а крім цього ще 1 раз Отче Наш, Богородице Діво, Слава Отцю на намірення Святішого Отця. Попри ці молитви треба ще при відвідинах кожного зі згаданих Храмів додати одно Вірую.

Знає Святіший Отець, що не для всіх можлива подорож до Риму. Зокрема неможлива така подорож для тих, що задалеко живуть від Святого Міста, для тих що в біді і недостатках, для тих що в неволі та й для тих скитальців, що втратили все, навіть Батьківщину і шукають захисту для себе по всіх кутках землі. Та немає сумніву, що ті всі, що не мають змоги прийти до Вічного Міста через свою нужду чи які інші непоборимі труднощі, якщо тільки в згоді з Божою Волею переносять ті труднощі, вони знайдуть у Бога інший спосіб доступити благодатей Ювілею Святого Року, а своїми страданнями вони можуть дуже причинитись до осягнення тих цілей, що їх призначив Святіший Отець на цей Святий Рік.

Передаючи до відома наших вірних українців слова Святішого Отця про Ювілейний Рік, його цілі і завдання, ми свідомі того, що в теперішніх тяжких умовах, в яких найшовся наш український нарід, не маємо змоги на таку участь у ювілейних торжествах, як це мало місце за попередних Ювілеїв. Богато з нас живих памятає ще недавні два Ювілеї, святковані за життя Святішого Отця Папи Іїя ХІ. Один з них як черговий припав у 1925. р., а другий надзвичайний припав у 1933. р. з нагоди 1900-літньої річниці Смерти і Воскресення Ісуса Христа. Цей останній — як знаємо — завершився небувалою історичною всенародною релігійною маніфестацією у престольному городі Львові і по цілому Краю під кличем „Українська Молодь Христові“.

Остання страшна війна з усіма страшними наслідками затирає згадку про ті ювілейні торжества так, що вони видаються у нашій памяті як давно минулі події. Торжества найближчого Святого Ювілейного Року дадуть нам нагоду оживити милу память про ті величаві ювілейні маніфестації у Рідному Краю під кличем УМХ. Правда, проголошення

Святого Ювілейного Року 1950 застає наш український нарід в таких жалюгідних умовах страшного лихоліття, що ми й мріяти не можемо про це, щоби велика сила українців взяла участь у ювілейних торжествах, що будуть відбуватися у Вічному Місті Римі, престольному городі видимого Голови Христової Церкви.

Та хоч не будемо мати змоги вислати до Риму численні українські паломництва, так як це зроблять інші католицькі народи, то таки найдемо спосіб заманіфестувати серцем і думками нашу злуку з католиками цілого світу, що без ріжниць мови, народности, раси, об'єднані любовю християнською разом зі Святішим Отцем будуть благодати у Бога милосердя для цілого світу. Будемо старатися використати цей Святий Рік для скріплення почувань любови й вірности для Святишого Отця, що є Христовим Намісником на землі. Він та ска-ла, що на ній збудована Церква, Він непомильний Учитель Христової Правди, Він осередок і заорука єдности Христової Церкви, а для нас українців Він ще й любий Батько, що цілим серцем спочуває у нашій недолі і був би такий радий, щоби наші страданья скінчилися. Треба нам надіятися, що Милосердний Господь вислухає молитов усіх християн у Святому Році, обновить серця людей, просвітить їх розум і склонить волю до доброго так, що вони відвернуться від омани світу і будуть змагати до осягнення вічного Добра. Не сумніваємося, що знайдеться дехто серед українських скитальців чи серед давніших українських поселенців за океаном, що схоче на запрошення Святишого Отця прийти до Вічного Міста, щоби взяти участь в ювілейних торжествах та й виблагати у Бога тих особливих дарів для себе і для цілого українського народу.

Для гідного відсвяткування торжеств Святого Року створено в Римі Центральний Комітет, а по Краях усі католицькі народи світу потворили свої Ювілейні Комітети Святого Року для організації паломництв. Не сміє бракувати такого Комітету з боку українців. Його вже й зложено, а радше його функції передано Українському Допомоговому Комітетові в Римі, що є також місцем осідку Апостольського Візитатора для українців Західної Європи. Від цього Комітету призначено окремого Делегата для звязків з Центральним Комітетом Святого Року.

† І В А Н, Єпн., Апост. Віз.

Дано в Римі, дня 15. червня 1949. р.

Молитва Вселенського Архиєрея ПІЯ XII на час Святого Року

Всемогучий і вічний Боже, дякуємо Тобі з усієї душі за великий дар Святого Року.

Отче Небесний, що все бачиш, що знаєш людські серця та ними кермуєш, вчини людей послухними голосі Твого Сина в цю пору ласки і спасіння. Дай, щоби Святий Рік був для всіх роком очищення й освячення, роком внутрішнього життя й покути; дай, щоб для заблудших був він роком щасливого навернення і великого прощення.

Переслідуваним за віру подай духа Твоєї кріпости, що нерозривно з'єднав би їх із Христом і Його Церквою.

Бережи, Господи, Намісника Твого Сина на землі, Єпископів, священників, монахів і вірних. Дай, щоб усі, священники й миряни, молоді, дорослі і старі, тісно з'єднані думками й серцем, були як могутня скала, об яку розбивалися б ворожі напасти.

Хай благодать Твоя розпалить у всіх серцях любов до нещасних, що в біді та нужді вік свій коротають в умовах понижче людської гідности.

У душах тих, що Тебе Отцем називають, розбуди голод і прагнення соціальної справедливости й любови ближнього, що проявлялася б ділом і правдою.

„Дай, Господи, мир за наших днів“, мир душам, мир родинам, мир Батьківщині, мир між народами. Хай райдуга миру і поєднання своїм милим світлом осінить усю землю, що її освятив життям і страданнями Твій Божественний Син.

Боже всякої потіхи! Велика наша нужда, тяжкі наші провини, безчисленні наші потреби; та ще більше наше довір'я до Тебе. Свідомі нашого безсилля складаємо нашу долю до Твоїх рук як Твої діти, з'єднуючи наші слабкі молитви зі заступництвом та заслугами Пресвятої Богородиці й усіх Святих.

Недужим подай терпеливість і здоровля, юнакам дай сильну віру, дівчатам невинність, батькам добробут і святість родини, матер'ям успішне виховання дітей, сиротам ласкаву опіку, скитальцям і полоненим Батьківщину, всім подай Свою благодать, як запоруку вічного щастя в небі. Ти бо еси Бог милосердя, і Тобі славу віддаємо з Єдинородним Твоїм Сином і пресвятим, і благим, і животворним Твоїм Духом — тепер, і завжди, і на віки вічні. Амінь.

(Відпусти: 7 літ за кожний раз. Повний раз у місяць за щоденне відмовлення).

Ч.: 4802/49.

1. Про обов'язуючу силу нового подружнього законодавства.

Подається до відома Всечесного Духовенства, що з днем 2. травня (н. ст.) 1949. р. обов'язує усіх східних католиків нове подружнє законодавство, що його проголосив Святіший Отець Папа ПІІ ХІІ дня 28. лютого (н. ст.) 1949. р. документом, який зачинається словами: "Cerebrae allatae sunt".

Нове подружнє законодавство вийде в українському перекладі. Але заки воно вийде, Всечесні Отці одержать з Канцелярії Генерального Вікаріату в Мінхені короткий начерк нового законодавства.

Ч.: 4681/у/49.

2. Повновласти українських Душпастирів на терені Західньої Європи у подружніх справах.

Подається до відома Всечесного Духовенства, що у зв'язку з появою Декрету про нове подружнє законодавство Свящ. Конгрегація для Східньої Церкви дня 11. травня 1949 р., Ч. прот. 554/48, надіслала Нам письмо, яке наводимо у вільному перекладі з італійської мови:

СВЯЩЕННА КОНГРЕГАЦІЯ
„ДЛЯ СХІДНЬОЇ ЦЕРКВИ“

Рим, дня 11. травня 1949 р.

Ч. прот. 554/48

Преосвященніший Владико!

Щоби не було якогонебудь сумніву, що мігби повстати по проголошенні документу *Motu Proprio* „*Cerebrae allatae sunt*“, Священна Конгрегація виразно заявляє як слідує:

а) Ваше Преосвященство, *servatis de jure servandis*, може благословити подружжя вірних українців, що є повірені Вашій опіці у Краях Західньої Європи;

а) Ваше Преосвященство може дати згадану власть своїм заступникам (Генеральний Вікарій або Делегат) у поодиноких Краях;

в) Так Ваше Преосвященство, як і заступники Вашого Преосвященства, можуть делегувати:

1) — точно визначеного священника для благословення точно визначеного подружжя двох вірних Вашого обряду і дати йому власть субделегувати для тої самої цілі іншого точно визначеного священника;

2) — усіх священників Вашого обряду, зайятих з яким-небудь титулом (парох, сотрудник . . . .) у душпастирстві вірних Вашого обряду, даючи їм власть благословити подружжя вірних Вашого обряду. Священики, про яких є мова під ч. 2, можуть зі свого боку делегувати іншого точно визначеного священника, щоб поблагословив точно визначене подружжя двох українців, уповажуючи його, щоб в разі потреби міг себе заступати іншим точно визначеним священником.

Для благословення подружжя, у якому одна сторона є латинського обряду, треба конче мати делегацію від місцевого Ординарія або від пароха місця згідно з приписом канону 1099, § I, ч. 3 Кодексу Канонічного Права.

Остаю з висловами глибокої пошани

Вашому Преосвященству відданий брат

† ЄВГЕН Кард. ТИССЕРАНТ
Секретар

† В. ВАЛЕРІ
Ассесор

Його Преосвященство
Преосв. Кир Іван БУЧКО
Єпископ тит. Кадійський
Апостольський Візитатор
Р и м

На основі вищенаведеного вияснення передаю оцим письмом дотичні повновласти моїм Впр. Отцям Генеральним Вікаріям і всім Всеч. Отцям Душпастирям у поодиноких Краях Західньої Європи.

Вслід за тим вже не буде ніякого сумніву, що:

1). Усі українські священники, заняті у будьякому характері у душпастирстві (парох, сотрудник, самостійний завідатель і т. п.) можуть благословити подружжя вірних свого обряду силою свого уряду душпастиря для українських вірних.

2). Для вінчання подруж обох своїх вірних українські Душпастирі не потребують просити делегації від місцевих латинських Ординаріїв чи латинських парохів.

3). Український Душпастир, який може благословити подружжя обох своїх вірних, може делегувати іншого точно визначеного священника, щоби поблагословив точно означене подружжя, уповажнюючи того ж священника, щоби міг в разі потреби заступити себе іншим точно визначеним священником.

На основі припису нового законодавства (кан. 87, § 2) український Душпастир може дати згадану делегацію другому священникові тільки тоді, коли він сам виповнив все, що треба для ствердження вільного стану наречених.

4). Священна Конгрегація виразно зазначає, що для благословення подружжя, у якому одна сторона є латинського обряду, український Душпастир мусить мати делегацію від місцевого латинського Ординарія або від латинського пароха місця, згідно з приписом канону 1099, § I, ч. 3 латинського Кодексу Канонічного Права. Та делегація є конечна для важности подружжя.

5). Латинський парох, як парох місця, може благословити подружжя, в яким обі сторони є нашого обряду, але тоді він мусить мати від нашого Душпастиря не делегацію, а дозвіл. Якщо він такого дозволу не просив, то поблагословлене ним подружжя є важне, але не дозволене і він мусів би звернути нашому Душпастиреві таксу прийняту при тій нагоді.

6). Українські священники, які в краях Західньої Європи не є заняті в душпастирстві наших вірних, можуть важно звінчати наших вірних тільки тоді, коли дістають на те окрему делегацію від Апостольського Візитатора або Генерального Вікарія або властивого українського Душпастиря.

Звертається увагу Всечесному Духовенству на точне збереження приписів нового законодавства.

Ч.: 1987/48.

3. В справі уділювання Св. Тайни Миропомазання віддільно від Св. Хрещення.

З огляду на те, що дехто серед нашого Духовенства на скитальщині підніс сумнів, чи Св. Тайну Миропомазання віддільно поза Св. Хрещенням може уділити звичайний священник, чи тільки Архієрей, подається до відома, що в нашій

українській Католицькій Церкві віддавна є звичай, що Св. Тайну Миропомазання віддільно поза Св. Хрещенням може уділити кожний священик. Цього звичаю нашої української Католицької Церкви Апостольська Столиця не усунула, а противно потвердила письмом Свящ. Конгрегації для Східної Церкви з дня 27. лютого 1948. р. (Ч. прот. 428/46), в якому сказано, що кожний наш священик може уділити Св. Тайну Миропомазання дитині, яка з браку нашого священика була охрещена латинським священиком.

Ч.: 4596/VI.

4. В справі Декрету Свящ. Конгрегації для Східної Церкви про обов'язок зберігати закон відносно здержности і посту.

В попередньому числі нашого „Урядового Вісника“ ч. 2. стор. 13, (Ч. прот. 850/49) проголошено Декрет Священної Конгрегації для Східної Церкви відносно посту і здержности. При друкарському складі зайшли деякі похибки головню в переставленні слів інтерпретації Декрету, а це моглоби викликати хибне розуміння рішення Священної Конгрегації для Східної Церкви, яке має обов'язувати, доки не буде іншого зарядження. Супроти того подається отут щераз вірний український переклад Декрету.

Д Е К Р Е Т

про обов'язок зберігати закон відносно здержности і посту.

Тому, що вже майже всюди до деякої міри змінилися на краще умовини, які в зв'язку зі світовими подіями від місяця грудня 1941 зложились на потребу злагіднення закону про здержність і піст, рішено напередодні Милостивого Святого (Ювілейного) Року на бажання численних Преосвящених Ординаріїв, бодай частинно цей закон знова привернути.

У зв'язку з цим Святіший Отець Наш Пій з Божого Провидіння Папа XII рішив ласкаво, щодо всіх вірних Східного Обряду, також щодо тих, які належать до Монаших Чинів і Релігійних Згромаджень, обмежити уділену колись Ординаріям власть відносно розрешування від вищезгаданого закону про піст в тому значенні, що з першим днем найблищого Великого Посту Чотиридесятниці на майбутнє, доки не буде ін-

шого зарядження, треба зберігати закон про здержність і піст „настільки і в такій мірі, як його заховують поодинокі обряди“ у наступні дні:

I) Здержність: в кожен п'ятницю;

II) Здержність і піст:

1) У перший день Великого Посту;

2) У Велику П'ятницю;

3) У Навечеря Різдва Г. Н. Ісуса Христа, згл. для вірних візантійського обряду також в Навечеря Богоявлення;

4) У Навечеря Успення Пресвятої Богородиці.

Водночас Святіший Отець уповажнює Преосвященних Ординарів, дозволити в днях, коли обов'язує здержність і піст, на їду яєць і молочних страв — рано й вечером.

Місцеві Ординарії, які користуються цим новим розпорядком відносно нормування закону про здержність і піст, нехай не занедбують нагадувати вірних, а надієсе духовних осіб, монахів та монахинь, щоби в цих надзвичайно тяжких часах радо додавали від себе добровільні діла християнської досконалости та вчинки любови ближнього головно супроти вбогих і хворих та щоби молилися в наміренні Св. Отця.

Дано в Римі, в Палаті Священної Конгрегації для Східної Церкви, дня 28. місяця січня Року Божого 1949.

† Євген Кардинал Тіссерант, Секретар.

† Валерій Валері, Асесор.

Поручається Всеч. ОО. Душпастирям проголосити вірним повище рішення Святішого Вітця дане через Свящ. Конгрегацію для Східної Церкви, пояснюючи різницю між постом і здержністю згідно з поясненням Львівського Синоду 1891. р., у якому кажеється виразно на стор. 241:

„Напевно це звісне, що заходить різниця між постом і здержністю. Кожний знає, що до посту, стисло такого, допускається тільки одно насичення в день. Однак у тій справі треба мати перед очима звичай і потребу місцевостей“.

Як видно з повищих слів Львівський Синод прийняв клясичне поняття посту у Церкві візантійського обряду, яке то поняття було рівнозначне з т. зв. стислою здержністю, що заборонювааа споживання м'яса, набілу, риби, олію, вина, а дозволювала на одно насичення впродовж 24 годин.

Та хоч Львівський Синод поручав і похвалював строге

заховання постів, однак зогляду на різні життєві умовини злагіднив первісну строгість постів і впровадив умірковану (злагіднену) здержність, дозволяючи на уживання набілу в деякі дні посту.

Поки не буде проголошений Кодекс Церковного Права Східної Церкви, для нас на скитальщині постанови Львівського Синоду остануться як напрямні при поучуванні вірних про обов'язок заховувати піст.

Як нам відомо, тяжкі обставини останньої війни склонили Святішого Вітця до дуже великого злагіднення приписів відносно заховання посту.

Але наведеним вгорі рішенням Святіший Отець вважав за вказане повернути також у Східній Церкві, бодай частинно, строгіше ніж підчас війни заховання посту, а то від хвилі Святої Чотиродесятниці (Великого Посту) наказуючи, щоб закон про піст і здержність до хвилі іншого відносного Зарядження заховувано згідно зі звичаєм поодиноких східних обрядів.

Відносно нашої Української Католицької Церкви піст буде обов'язувати ось як:

1) У всі п'ятниці в році (крім Загальниць) — уміркована здержність, цебто здержність від м'яса.

2) Натомість строга здержність, або як кажеться у наведеним Декреті „піст і здержність“, цебто здержність від м'яса, набілу і яєць, обов'язує нас Українців:

- а) в перший день Великого Посту,
- б) у Страсну П'ятницю,
- в) у Навечеря Різдва Христового,
- г) у Навечеря Богоявлення.

Не обов'язує нас Українців строга здержність („піст і здержність“) у Навечеря Успення Пречистої Діви Марії, бо не було в нас досі такого звичаю.

А що відносно днів, у яких обов'язує строга здержність („піст і здержність“) Святіший Отець дав Ординаріям власть дозволювати на споживання набілу і яєць також рано і вечером — Ординаріят Апостольського Візитатора для Українців у Західній Європі, знаючи тяжкі життєві умовини нашої скитальщини, передає оцим таку власть Всеч. ОО. Душпастирям у відношенні до повірених їм душ і Впр. о. Ректорові нашої Духовної Семінарії у відношенні до питомців, дозволювати на те, якщо того будуть вимагати життєві умовини.

Вкінці поручається Всеч. ОО. Душпастирям, щоби часто пригадували у проповідях своїм вірним обов'язок заховувати піст бодай у тому злагідненому виді, як це рішив Святіший Отець, а при тому заохочували їх своїм добрим приміром до заховування і строгіших постів у душі покаяння і задоситьу-чинення за гріхи.

Також треба пригадувати вірним, що вони, користаючи зі злагідненого посту, повинні почуватись зобов'язаними до виконування вчинків (діл) християнського милосердя та до молитов, зокрема по наміренні Святішого Отця.

Рим, дня 16. VI. 1949

*† ІВАН, Єпископ,
Апостольський Візитатор.*

Ч.: 4961/VI.

5. Відправа Св. Літургії в годинах пополудневих і вечірних.

Письмом з дня 13. червня 1949 р., ч. 771/48, Священна Конгрегація для Східньої Церкви подає до відома, що Святіший Отець, узгляднюючи прохання Преосвященного Апостольського Візитатора, зволив погодитися на продовження ще на один рік (до дня 13. червня 1950 р.) права дозволювати Українським католицьким священикам в Англії на відправу св. Літургії в пополудневих чи вечірних годинах не тільки в неділі і в приказані свята (по юліянському календарі), але також і в будні.

Оцим письмом даю дозвіл усім нашим священикам в Англії користати, якщо будуть вважати за потрібне, з того привілею, проголошуючи рівночасно вірним, що Святіший Отець даючи цей привілей нашим священикам зогляду на духовне добро наших вірних, зволив продовжити також деякі дані полекції для священиків і для вірних відносно евхаристийного посту.

А саме:

- 1.) Священики, що будуть відправляти св. Літургію у вечірних годинах, і вірні, що бажали б приступити тоді до св. Причастя, мають право споживати страви на 4 години перед св. Літургією, а прийняти напитек (виключаючи рішучо алькоголевий напитек) на одну годину перед св. Літургією.
- 2.) Священики, що відправляють св. Літургію в пополудневих

годинах, можуть прийняти напиток (каву, чай, молоко) на одну годину перед св. Літургією.

Поручається Всеч. ОО. Душпастирям провадити евіденцію, скільки разів користали з привілею відправи св. Літургії в пополудневих чи вечірних годинах, скільки вірних приступило до св. Причастя за час того одного року (до 13. УІ. 1950) і про те донести до Ординаріату Апостольського Візитатора, зазначаючи при цьому, наскільки священники й вірні користуються полекшами в захованні евхаристийного посту.

Українські Душпастирі в Бельгії, Франції і Нмеччині з волі Святішого Отця можуть покористуватися щодо відправи Служб Божих вечерами і щодо евхаристийного посту тими самими властями, що їх мають в тій матерії місцеві латинські Душпастирі Франції, Бельгії і Німеччини.

Відносно права двосннн (бінування) св. Літургії остає в силі зарядження вміщене в попередньому числі (Ч. 2) „Ур. Вісника“ на стор. 17.

Рим, дня 16. УІ. 1949

† ІВАН Єпископ
Апостольський Візитатор

Ч.: 4897/VI.

6. Про обов'язок священників плекати внутрішнє духовне життя.

Остання війна й переслідування української католицької Церкви на рідних землях, викинули сотки нашого духовенства на незавидну скитальщину, у західні краї Європи. Багато священників виїхало в заморські краї, більшість однак перебуває і мабуть ще довго залишиться в Європі. Найбільше скупчення наших священників скитальців припадає на Німеччину й Австрію, де вони живуть переважно в таборах як душпастирі, або катихити в школах, або просто без ніякого душпастирського приділу.

Усі наші отці живуть з правила своїм питомим життям у тісній злуці зі своєю скитальською громадою, її журбами і надіями, відмежовуючися від впливів чужинного середовища. В неділі і празники відправляються у наших таборових церквах Богослужби, співають гарні хори, священники проповідують, уділяють св. Тайни, працюють у церковних братствах, розвивають діяльність у громадських установах — все так, як

недавно тому відбувалось воно на нашій дорогій Батьківщині.

Не змінилися ні засоби душпастирювання, ні внутрішнє духовне життя священників. Вслід за цим також вияв побожного релігійного життя у вірних не переходить межі пересічності.

Коли ця пересічна міра у релігійній духовості священників і вірних у нормальних часах перед війною була ще добра, то сьогодні, в обличчю понурої скитальчої дійсності, у непевності завтрашнього дня, у зустрічі з більше небезпечними, бо спритно замаскованими ворогами душ, вона є далеко невистарчальна. Щоб вірні могли опертися спокусам і зберегти себе на чужині для нашої Української Католицької Церкви, якій Боже Провидіння приділило таке почесне й важливе в історії цілої Церкви завдання, треба піднести їхнє внутрішнє життя побожності на вищий щабель, поглибити в них розуміння релігійних правд, підсилити любов і прив'язання до католицької Церкви та розбудити місійного католицького духа в службі святого ідеалу Єдності Церков. Вірність тому ідеалові виправдає нас перед Божою Справедливістю за минулі й новітні занедбання наших братів та порушить Боже Милосердя до вкорочення важкого допущу, який упав на нашу Церкву та весь український нарід.

Щоби Всч. Отці духовні змогли виконати те відповідальне перед Богом і народом завдання, треба щоби повели усильну працю над поглибленням власного богословського знання, а більш за все власного внутрішнього духовного життя.

Богословське знання треба священникові постійно відсвіжувати головню у тих ділянках, які зараз є для нас більше актуальні напр. про Боже Провидіння, про ролю терпіння, про Страшний Суд, про прикмети головнож єдність Церкви, про Верховного Пастиря вселенської Церкви й його непомильність у навчанні Христових правд, про почитання Божої Матері та про Божу Матір як Співвідкупительку, про приватну власність і т. д. Сьогодні легше нашому священникові працювати над здобуттям знання як колись у хаті, бо тут напр. у Німеччині мається чимало католицьких релігійних місячників і появляється чимало гарних католицьких наукових видань, які можна без більшого труду купити або позичити. А кожний наш священник настільки знає німецьку мову, що легко може користуватися німецькою лектурою.

Другий обов'язок священника є працювати над удуховненням себе, бо стара засада християнської філософії голосить,

що ніхто не дасть другому того, чого сам не має. Коли Канонічне Право накладає на священника обов'язок відбувати що три роки стислі реколекції, то священник скиталець повинен доложити старання, щоби відбути їх кожного року. Іншими засобами, поза св. Тайнами, є постійне щоденне відчитування єрейського молитвослова, духовне читання, читання аскетичних творів учителів духовного життя і містиків, розважання, удуховнений спосіб життя, який проміював би на оточення. Священик взагалі, а священник скиталець зокрема дуже рідко є так перетяжений душпастирськими заняттями, щоби оправдати опущення часослова. Навпаки, у свідомості великого часу, що його переживає наша страдницька Церква й увесь нарід, він, як посередник поміж Богом і своїми вірними, повинен відчути потребу дати зі себе більше молитви, як обов'язковий часослов, і цього духа молитви повинен старатися прищепити своїм вірним та цілому оточенню. На Страшному Суді довідаємося, скільки заважило на страданнях нашої Церкви й народу занедбання часослова і загалом побожної молитви священниками й вірними. У почутті високої вартости тісної сполуки з Богом, священник-скиталець повинен свої власні терпіння і терпіння своїх вірних жертвувати постійно Богові як надолуження за власні провини і занедбання, за провини наших співбратів у Христовій службі, за провини провідників народу й усіх братів. Терпіння, що нам їх посилає Господь — не знаємо, чи за гріхи, чи на пробу, чи для здобуття скарбів неба — можна й треба перетворити у великанські вартости надприродного ряду. Якби так ці глибокі правди засвоїти нашим побожним вірним, бодай тим у церковних братствах, які користи вийшли б із цього для нас усіх!

Наші вірні роз'їдуться незабаром по всьому світі. Не один попаде в країну, де не матиме змоги може й до кінця життя почути Боже Слово в рідній мові. Інші знайдуться в середовищі сектантів та безбожників, де їхня католицька правовірність буде виставлена на тяжку пробу.

Від духовної постави наших священників тепер на скитальщині та від їхньої ревности в душпастирській праці над вірними залежить рятунок тисячів наших скитальців.

Цю важливу справу Всеч. Отці повинні мати постійно на увазі і посилити душпастирську працю над дорученими їм вірними.

7. К О Н К У Р С

на прийняття кандидатів до нашої Духовної Семінарії
на шк. рік 1949/50 у Кюлемборгу (Голяндія)

Розписується конкурс на прийняття кандидатів духовного стану до нашої Духовної Семінарії у Кюлемборгу (Голяндія). Кандидати зложуть особисто подання про прийняття до рук дотичного Генерального Вікарія найдалі до 30. липня ц. р. з такими залучниками:

1. свідоцтво хрещення і миропомазання,
2. свідоцтво зрілості, а по змозі і всі гімназійні свідоцтва,
3. свідоцтво моральности від Всч. о. Душпастиря чи від Впр. о. Декана,
4. Точний опис життя, в якому подати:
а) родовід, б) хід студій, в) які перебув недуги, г) де перебував і чим займався в часі перерви студій.
5. адреси трьох священників, які можуть дати про кандидата потрібне поручення,
6. кандидати мусять обовязково піддатися повним лікарським оглядинам і предложити враз з поданням свідоцтво лікарське про стан здоровля.

Рівночасно подається до відома майбутнім кандидатам до Духовної Семінарії, що як довго наша українська-католицька Церква є на вигнанні, будуть узгляднювані прохання тільки таких кандидатів, які будуть готові на жертвенну апостольську працю серед нашої скитальщини, розсіяної по всіх краях світу і заявлять свою готовість по скінченні студій св. Богословія прийняти св. Тайну Священства в безженному стані.

З Ординаріату Апостольського Візитатора
українців-католиків в Західній Європі.

Рим, дня 16, червня 1949

† І В А Н, Єпископ
Апостольський Візитатор

8. Забезпечення духовної опіки для (тих) вірних, що остаються по краях Західньої Європи.

Немає сумніву, що не всі українські скитальці зможуть виїмигувати до заоканських країв. Поважне число наших вірних остануться по всіх краях Зах. Європи, зокрема в Німеччині остануться ті, що для них немає виглядів на еміграцію. Остануться старці, вдови, сироти, хворі по лічницях і санаторіях, інваліди, студенти, врешті ті що мали чи набули вже німецьке громадянство, або ввійшли в німецькі родини. Для тих усіх треба буде забезпечити духовну опіку, а вслід за тим оставити деяку скількість наших священників по більших осередках у різних краях.

Серед нашого Духовенства на скитальщині, зокрема в Німеччині й Австрії, є багато таких, що з огляду на родинні обставини цебто, щоби не розлучитись з близькими своїми рідними, мають намір виїмигувати до заоканських країв навіть без огляду на те, чи будуть мати змогу там душпастирювати чи ні. Ті обставини Церковна Влада має перед очима від самого початку нашої скитальщини, узгляднює їх і не робить перешкод в еміграції священників, хоч і остерегає перед тими труднощами, які стрінуть їх у заоканських краях зокрема тих, де нема укр. катол. Церк. Єрархії.

Та є такі серед нашого Духовенства, що не мають змоги або (не мають) окремих причин до еміграції і вони саме повинні остатись в Європі. Щоби наперед зорєнтуватись в тій справі, доручається дотичним священникам зголосити негайно письмом до Канцелярії Апост. Віз. у Мюнхен, що вони готові остатись для душпастирської праці серед наших вірних в Німеччині, чи інших краях Європи, доки того буде треба. Якщо зголоситься достаточне число таких священників, тоді легше буде подбати про забезпечення на еміграції решти священників. Якщо число зголошених священників не було б достаточне для безпеки духовної опіки в Європі, тоді Ординаріят Апост. Віз. буде змушений відмовити дозволу на виїзд деяким священникам, доки того треба буде. Само собою розуміється, що зголошуватись до душпаст. праці в Європі повинні перш завсе молодші священники й необтяжені родинами,

бо душпаст. праця серед прорідненої розсіяної скитальщини буде вимагати великих зусиль, частих поїздок на місце, і то без відповідної безпеки для утримання священничої родини.

Ч.: 4856/VI.

9. Ще в справі еміграції священників у заморські краї.

Додатково до оголошення поміщеного у II. числі Ур. Вісн. стор. 34. для в'яснення справи подається до відома:

1) що відпусну грамоту до заморської Епархії пересилається урядово просто на руки дотичного Преосв. Ординаріату, який надіслав обітницю прийняття даного священника. Отже безцільні є прохання священників до Апост. Віз., щоби давати їм у руки відпусні грамоти.

2) Хто виїжджає на терен заморської Епархії згл. Апост. Ексархату в Америці чи Канаді на основі урядового прийняття чи тзв. інкардинації, не потребує ніякого іншого документу, як тільки тзв. „целібрет“.

3) Хто виїжджає за дозволом своєї Духовної Влади до своїх знайомих чи свояків за океаном, не може просити відпусної грамоти, а тільки тзв. „целібрет“. Якщо дотична Духовна Влада зажадала від Апост. Віз. для Укр. Зах. Ев. відпусної грамоти, то її перешлеться просто до даної Духовної Влади.

4) Хто виїжджає до країн, у яких нема нашої укр. катол. Епархії, може просити від Ап. Віз. для Зах. Ев. окремого документу - посвідки, яка помоглаб даному священникові побороти бодай частинно ті труднощі, що звичайно стрічають кожного священника східного обряду у тих краях. Звертається увагу нашого Духовенства, що ті труднощі подекуди є дуже тяжкі; щоби їх побороти, треба великої терпеливості й виrozumіння для умовин даних країв. Деякі наші священники, що виїхали до таких країв, вже від кількох місяців не мають змоги душпастирювати між своїми людьми, а дехто навіть не має змоги відправляти св. Літургію. В тому останньому випадку дані священники повинні знати, що тільки суспендований священник не може бути допущений до відправи св. Літургій.

Маємо в Бозі надію, що при помочі Святого Апост. Престолу труднощі, що походять в наслідок виїмкових обставин,

зчасом вдасться побороти з успіхом для забезпечення духовної опіки наших нещасних скитальців.

Ч.: 4900/УІ.

10. Празник св. Верховних Апостолів Петра і Павла і збірка на „Петрів гріш“.

Празник св. Верховних Апостолів Петра і Павла треба — як це у нас бувало в звичаю на Рідній Землі — теж і на еміграції відсвяткувати особливо врочисто, так у головній Службі Божій для вірних, як теж у Богослуженнях для шкільної молоді. У проповіді, якої темою має бути правда віри про Примат Римського Єпископа, Всеч. Отці Душпастирі заохотять вірних, а всеч. Отці Катихити молодь, до молитов і добрих діл в наміренні об'єднання Східної Церкви з Апостольським Престолом під зверхництвом Петрових Наслідників у Римі.

Зібрану того дня в часі Богослуження тацу треба відослати до Генерального Вікаріату власної території з допискою „Петрів Гріш“. Збірку треба заповісти на проповіді.

Рівнож Всеч. О.О. Катихити переведуть збірку на повищу ціль серед шкільної молоді, при чому вкажуть на великі потреби Святішого Вітця на місійні цілі та на злагіднення нужди серед мільонів людей у стіті, так католиків, як і некатоликів, що примирають з голоду. Не йдеться тут про один-два сотики, що їх може зложити навіть найбідніша дитина, але про високу виховну вартість того роду збірної акції, бо в цей спосіб плекається в дітей почуття обов'язку помагати Церкві в її потребах, та з нею співпрацювати.

Ч.: 4901/УІ.

11. Річниця хрещення України.

У річницю хрещення України, дня 14. серпня ц. р. (н. ст.) Всеч. ОО. Душпастирі обов'язані відслужити в своїх церквах торжественну св. Літургію і виголосити відповідну проповідь, в якій треба розвинути і підкреслити історичний факт, що католицька віра в Україні закріпилась вже за св. Рівноапостольного Князя Володимира.

Рим, дня 16. червня 1949 р.

† ІВАН, Єпископ,

Ч.: 4904/УІ.

12. Господарка церковним майном.

Церковною касою, як і взагалі цілим церковним майном, завідує місцевий Душпастир. Він веде книгу приходів і розходів, переховує готівку і квити розходів та предкладає Ординаріятові Ап. Віз. щомісячний касовий звіт, який має бути вірною відбиткою касової книги. Касова книга й місячні звіти мають бути ведені після взірця, поданого в Урядовому Віснику Ч. І. стр. 28. Церковні провізори ведуть підручну касову книжку в захристі, в якій нотують всі приходи по обчисленні кожної збірки в приваності о. Душпастиря.

Впр. оо. Декани у своїх звітах з візитації Душпастирів подадуть доклані відомості про господарку церковним майном в усіх душпастирствах їхнього деканату,

Ч.: 4905/УІ.

13. Про т. зв. „Парохіяльні Ради“ і „Церковні Комітети“.

По деяких Душпастирствах повстали вже давніше т. зв. „Парохіяльні Ради“ або „Церковні Комітети“, які вважають себе надрядним органом для Душпастиря. Буває, що члени такого Церковного Комітету чи Парохіяльної Ради замість помагати оо. Душпастирям в утриманні порядку в церкві, а зокрема відзначатись діяльністю в організаціях Катол. Акції в найтіснішій співпраці з оо. Душпастирями, радше хочуть накинати оо. Душпастирям свою волю, зачинають різні спори і вносять скарги до Ординаріяту. Тому що в наших умовах скитальщини немає основи для існування Церковних Комітетів і Парохіяльних Рад, як це було у Рідному Краю, поручається оо. Душпастирям існуючі Комітети та Ради розв'язати, а старання про Божий Храм поручити місцевому Кружкові „Харітас“, що у своїй статутівій діяльності попри добродійність, має також обов'язок дбати про вивінування Божого Храму і про забезпечення свого Душпастиря.

14. Заохота до монашого життя.

Здорове релігійне життя мусить з конечности обнимати змагання до християнської досконалости. Ті, що мають ласку покликання до досконалого духовного життя і бажають всеціло посвятитися Богові, заховуючи євангельські ради, вступають звичайно до монаших Чинів чи Згромаджень. Немає сумніву, що серед нашого народу на скитальщині є молоді люди, що відчувають покликання до монашого життя — як це мало місце колись на нашій Рідній Землі.

Всч. Отці Душпастирі та Катихити повинні заопікуватись такими кандидатами до досконалого життя, підтримати їх та допомогти їм здійснити побожний намір. Тим, що бажають вступити до Чина Отців Василіян, треба порадити, щоби внесли прохання до одного з Новіціятів ЧСВВ за океаном, а саме:

1. Новіціят ЧСВВ в Півн. Америці:

Basilian Fathers — Dowson Pa, USA.

2. Новіціят ЧСВВ в Канаді:

Basilian Fathers — Mundare, Alta — CANADA.

3. Новіціят ЧСВВ в Бразилії:

Padres Basilianos — Prudentopolis, — Paraná BRASIL.*

Тих, що бажають вступити до монастиря Братів Студитів, які від деякого часу живуть стало в Бельгії в монастирі оо. Бенедиктинів, треба спрямовувати на адресу:

Les Studites — c/o Prieuré Benedictin.

Chevetogne (Namur) BELGIQUE.

Кандидати до оо. Салезіян нашого обряду, куди можуть рефлектувати в першу чергу спосібні ученики нищих клас середніх шкіл, мають вносити прохання до:

Revmo Padre Ispettore della Centrale Salesiana

Via Cottolengo, 32

Torino (109), ITALIA

Ч.: 4899/УІ.

15. Звіти Всч. ОО. Катихитів з релігійно-виховної праці.

Всеч. О.О. Катехити всіх шкіл обов'язані пересилати до Ординаріату Апост. Візит. два рази до року, а саме при кінці першого й другого півроку, вичерпуючі звітження з релігійно-виховної праці над шкільною молоддю.

Звітження має охоплювати ось такі дані: назву і характер школи, кількість української католицької молоді в поодиноких класах, кількість молоді інших віровизнань, число годин релігії на тиждень, вислід класифікації, замітки про перероблений матеріал, знання та зацікавлення учнів для предмету науки релігії, про релігійно-моральний стан молоді, про діяльність Марійської Дружини, перешкоди в релігійно-виховній праці, про поставу учительського збору і впливи довкілля. У звіті треба зазначити, чи молодь відбула великопісні реколекції, як часто в році приступала спільно до Св. Тайн, чи шкільна молодь уладила в році яку релігійну маніфестацію напр. в честь св. Священомученика Йосафата.

Врешті треба відмітити евентуальні надзвичайні позитивні й негативні прояви шкільного життя, та якими виховними засобами послуговувався даний о. Катихит в поборюванні труднощів. Катихити середніх шкіл мають при кінці шкільного року переслати до Ординаріату Ап. Візит. списки абсолювентів найвищої класи зі замітками про їхню придатність до духовного стану.

Ч.: 4916/УІ.

16. Чвертьрічні звітження про стан Душпастирства.

З покликком на тутешнє зарядження Ч.: 2203/І, поміщене у першому числі нашого Урядового Вісника стор. 34, пригадується Всечеснішим оо. Душпастирям, щоби подавали у своїх чвертьрічних звітженнях докладні дані про стан своїх Душпастирств. В тій цілі пересилається рівночасно для кожного о. Душпастиря 3. примірники дотичного квестіонара, потрібні для звітження за три чвертьріччя біжучого року 1949 (І. квітень - червень, ІІ. липень - вересень, ІІІ. жовтень - грудень). Ви-

повнений квестіонар має бути предложений дотичному Генеральному Вікаріатові найдалі до двох тижнів по упливі даного чвертьріччя. Недокладні звідомлення будуть відіслані до доповнення.

ОРДИНАРІЯТ АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Звідомлення за час: .....

.....
(Край)

.....
(Терен латинської Єпархії)

.....
(Душпастирство)

.....
(Осідок)

О. ....
(Прізвище, ім'я, дата уродження і рукоположення Душпастиря)

1. Чи є своя церква або каплиця? .....
2. Коли збудована? .....
3. Її покров: .....
4. Чи переховуються в ній Найсвятійші Тайни і де? .....
5. Чи є в ній іконостас? .....
6. Тетрапод? .....
7. Сповідальниця? .....
8. Скільки є чаш? .....
9. Дискосів? .....
10. Ложочок? .....
11. Копій? .....
12. Чи вони добре позолочені? .....
13. Чи з лівого боку Престола є стіл Предложення? .....
14. Скільки фелонів і в якому стані? .....
15. Скільки стихарів і в якому стані? .....
16. Скільки на терені Душпастирства (числово і процентово)
  - а) українців католиків .....
  - б) українців незєдинених .....
  - в) римокатоликів різних народностей .....
  - г) протестантів і іновірців .....

17. Чи приналежні до інших визнань мають свого душпастиря? .....
18. Як часто відбувається Богослуження:
  - а) в осередку душпастирства? .....
  - б) в інших місцях Душпастирства? .....
19. Коли відправляється св. Літургія, рано чи вечером? .....
20. Чи Душпастир бінує і коли? .....
21. Кілько приступає до св. Причастя? .....
22. Кілько сповідається що тижня? ..... що місяця? .....
23. Чи є проповіді і коли? .....
24. Чи відбувається катихизація дітей? ..... старших? .....
- коли? .....
25. Коли була св. Місія і де? .....
26. Яка участь вірних у Богослуженнях? .....
- Який процент на цілу оселю? .....
27. Скільки людей не ходить до церкви? ..... який процент? .....
- чому? .....
28. Скільки не відправило пасхальної сповіди? .....
- Який процент? ..... чому? .....
29. Скільки народилось? .....
30. Скільки незаконних? .....
31. Чи всі хрещені нашим священиком? .....
32. Скільки повінчалось? .....
33. Скільки мішаних подруж? .....
34. Скільки диких (цивільних) подруж? .....
35. Скільки наложництв? .....
36. Скільки померло? .....
37. Чи вмер хто без сповіди? ..... чому? .....
- а) Чи є особні метрикальні книги? .....
- б) Чи відіслано до Ординаріату копії за останнє чвертьріччя? .....
38. Які є на терені душпастирства Церковні Брацтва та скільки мають членів:

мужчин	жінок	хлопців
дівчат		

 Яка діяльність кожного Брацтва? .....

39. Чи зорганізована Католицька Акція? ..... Кілько членів? .....
40. Які є на терені Душпастирства католицькі організації та скільки членів? .....
- .....
- .....
41. Чи зорганізована допомогова акція кружка „Харітас“? .....
42. Які є інші світські організації та яким чином участь Душпастиря? .....
- .....
- .....
43. Кілько є передплатників католицької преси? .....
44. Що вірні найбільше читають? .....
- .....
- .....
45. Чи вірні читають некатолицьку пресу і яку? .....
- .....
46. Чи є секти на терені Душпастирства і які? .....
- .....
47. Чи відпав хто від своєї віри? ..... обряду? ..... чому? .....
- .....
48. Чи є на терені Душпастирства українські школи і які? .....
- Скільки в кожній учителів, ... учнів? .....
- .....
49. Чи є в тих школах наука релігії та кілько годин на тиждень? .....
- .....
- .....
50. Чи при Душпастирстві є: а) Дяк? ..... б) Паламар? .....
51. Чи вони платні з церковної скарбони? ..... кілько? .....
52. Хто і що справив для церкви? .....
- .....
- .....
53. Який є загальний стан Душпастирства та які його особливі труднощі? .....
- .....
- .....

54. Що треба зарядити на будуче? .....
55. Чого вірні собі бажають? .....
56. Які є приходи з таці: тижневі? ..... місячні? .....
57. Чи є окремі пожертви на церкву? .....
58. Які видатки церкви? .....
59. Чи вірні покривають Душпастирєві видатки подорожі? .....
60. Де мешкає Душпастир, в таборі чи приватно? .....
61. Коли робив останні реколекції? .....
62. Як довго працює на тому місці? .....
63. Чи провадить хроніку Душпастирства? .....
64. Де працював безпосередньо передтим? .....
65. Які має побажання? .....
66. Чи є на терені Душпастирства інші українські священики?
(подати їх особисті дані та адресу замешкання!) .....

Ч.: 4903/УІ

17. В справі проці до Люрд.

Інформаційні листки в справі проці до Люрд та полагаджування звязаних з цим виїздових формальностей вислано для всіх учасників на руки дотичних оо. Душпастирїв. Всеч. Отці звернуть паломникам увагу на потребу прискорити старання про паспорти, зокрема про поліційне свідоцтво бездоганної поведінки.

За додатковими інформаціями треба відтепер задля вказаного поспіху звертатися безпосередньо до представника „Пакс Хрісті“ (Адреса: „Пакс Хрісті“, Якоб Бауманн, Мюнхен, Ляндверштасе 32ц — недалеко головного двірця). Ті, що мають документи на виїзд до ЗДПА, не мають права брати участі у проці, бо кожної хвилі можуть бути викликані до виїзду, а через те наразитись на прикроці.

Після відбутої проці Всеч. Отці Душпастирі повідомлять свій Генеральний Вікаріят, скільки вірних з їхнього Душпастирства взяло участь у проці та надішлють їхній список.

Ч.: 4902/УІ.

18. Евіденція вірних, які мають намір залишитися в Німеччині.

Поручається Всеч. О.О. Душпастирям перевести точну евіденцію тих вірних, які не мають наміру, чи з будь яких причин не мають змоги виїхати і є приноровлені остатись в Німеччині. Точний список тих скитальців зі заповненням їх особистих даних (коли й де родилися, чим займаються і т.д.) та їх родинного стану належить надіслати найдалі до кінця липня ц.р. до Генерального Вікаріяту Апост. Віз. в Мюнхені.

Х Р О Н І К А

1. Італія

Всеч. о. Марусин Мирослав Степан Ч. 4927/УІ, придільний до Канцелярії Апост. Візитатора в Римі.

Всеч. о. Пунько Александер звільнений з обов'язків допомічної сили в Канцелярії Апост. Візит. в Римі, виїхав до ЗДА.

2. Англія

Ч.: 4344/ІІ. Впр. о. Маланчук Володимир, Д-р, Ч. Н. І., звільнений з обов'язків Професора Духовної Семінарії у Кюльмборг (Голяндія) й іменованій Генеральним Вікарієм Апост. Візитатора на Англію і Шкотію.

Ч.: 4242/І. Всеч. о. Музичка Роман, іменованій Душпастирем в Англії.

Ч.: 4242/І. Всеч. о. Сполітакевич Юрій, іменованій Душпастирем в Англії.

3. Німеччина

Впр. о. Мохнацький Степан, Ч. 4917/УІ з 20. 6. 1949, звільнений з обов'язків Декана і Душпастиря Мюнхена та іменованій Протопресвитером американської області і Радником Апост. Візитатора.

Впр. о. Веселовський Евстахій, Ч. 4918/УІ з 20. 6. 1949, Декан і Душпастир Ашаффенбурга, іменованій Радником і Референтом Апост. Візитатора.

Душпастирями іменовані:

Впр. о. Радн. Пилипець Володимир, Ч. 1759/І з 1. 6. 1949
München, Kapuzinerstr. 38.

Всч. о. Дашо Станислав, Ч. 932/І з 31. 3. 1949, Neu Ulm.

Всч. о. Москалик Михайло, Ч. 1089/І з 27. 4. 1949, Braun-
schweig.

Всч. о. Стангрет Константин, Ч. 1089/І з 27. 4. 1949,
Hamburg, Falkenberg.

Всч. о. Цегельський Євген, Ч. 1162/І з 11. 4. 1949,
переходовий табір Ludwigsburg.

Всч. о. Пиріг Михайло, Ч. 1953/І з 22. 6. 1949, Amberg.

Всч. о. Іванчук Семен, Ч. 1792/І з 16. 6. 1949, доїзд. Paderborn.

Всч. о. Галушка Ігнатій, Ч. 1925/І з 21. 6. 1949, доїзд Lar.

Катихити:

Всч. о. Шехович Іван, Ч. 1162/І з 11. 4. 1949, народня
школа Berchtesgaden-Strub.

Всч. о. Олексюк Іван, Ч. 1834/І з 21. 6. 1949, народня
школа в Ellwangen

Душпастирі хворих:

Всч. о. Коцюмака Євген, Ч. 1167/І з 19. 4. 1949, Heilbronn.

Всч. о. Мигаль Василь, Ч. 1393/І з 30. 4. 49, München.

і околиця.

Душпастир в'язнів:

Всч. о. Яремак Василь, Ч. 1307/І з 20. 4. 1949, München
і околиця.

Помічний душпастир:

Всч. о. Бачинський Степан, Ч. 777/І з 5. 4. 49, Frankfurt,
Napaу і околиця.

4. Франція

Впр. о. Сапрун Северин, Ч. 956/ААВ/9, Декан і Душпас-
тир Округи Парижа (доповнення хроніки в другому числі
Урядового Вісника).

Всч. о. Онуфрив Григорій, Ч. 524/ААВ/9, з 17. 3. 49 р.
тимчасовий душпастир Округи Мец.

ВІЇХАЛИ

З Німеччини:

1. Всч. о. Атаманюк Теодозій — до США.
2. Всч. о. Атаманюк Йосиф — до США.
3. Впр. о. Боднар Юрій, Радник Ап. Віз. — до Канади
4. Всч. о. Ганас Роман — до США
5. Всч. о. Дихдала Евген — до США
6. Всч. о. Дубицький Николай — до Бразилії
7. Всч. о. Золотий Захар — до Канади
8. Всч. о. Качмар Дмитро — до Австралії
9. Всч. о. Ліщинський Лев — до США
10. Всч. о. Лозинський Богдан — до Канади
11. Всч. о. Максимець Василь — до США
12. Всч. о. Марусин Мирослав — до Риму
13. Всч. о. Мігоцький Дмитро — до США
14. Всч. о. Оришкевич Іван — до США
15. Всч. о. Пришляк Теодор — до США
16. Впр. о. Скрутень Йосафат, ЧСВВ. Др. — до Риму
17. Всч. о. Стародуб Роман — до Канади
18. Всч. о. Стек Марко-Михайло, Єромон. ЧСТС — до Бельгії
19. Всч. о. Чайковський Йосиф — до США
20. Всч. о. Шараневич Омелян — до США

З Італії:

Всч. о. Пунько Олександр — до США

З Ординаріату Апостольського Візитатора Українців у Західній Європі.

Рим, дня 1. липня 1949 р.

о. Михайло Левенець
Канцлер

† Іван, Епп.
Апостольський Візитатор.

Короткий Церковний Устав

Липень 1949.

1. XII. (18. УІ.) П'ятниця Третього Тижня по П'ятд. Празник Ісуса Христа Чоловіколюбця, — Вся служба Празн.
2. УП. (19. УІ.) Субота Третього Тижня по П'ятд. Сострадання Пресвятої Богородиці. Св. Апост. Юди, господ. брата по плоти — тілу. Обидві служби поливлейні і їх береться за уставом Полиел. Святого в Госп. чи Богор. Празник (напр. Св. Івана Богос. на Вознес., за виїмком Литії.)
3. УП. (20. УІ.) Третя Неділя по П'ятд. Гл. 2. Утр. Ев. 3.
7. УП. (24. УІ.) Рождество св. Івана Хрестителя. — Вся служба Празника.
10. УП. (27. УІ.) Четверта Неділя по П'ятд. Гл. 3. Утр. Ев. 4. — В завтрішний день 11. УП. (28. УІ.) кінець Петрового Посту.
12. УП. (29. УІ.) Св. Первоверховних Апостолів Петра й Павла. — Вся служба Празн.
17. УП. (4. УП.) П'ята Неділя по П'ятд. Гл. 4. Утр. Ев. 5.
24. УП. (11. УП.) Шоста Неділя по П'ятд. Гл. 5. Утр. Ев. 6.
28. УП. (15. УП.) Св. Рівноапостола, Великого Українського Князя Володимира. Вся служба за уставом Святого з литією.
31. УП. (18. УП.) Сьома Неділя по П'ятд. Св. Отців перших шести Всел. Соборів. Гл. 6. Утр. Ев. 7. Службу Святого переноситься на інший день.

Серпень 1949.

2. УП. (20. УП.) Святого Пророка Іллі. Вся Служба за уставом Святого з литією. Якщо мала б переноситися, то (в цьому році) на попередню неділю і тоді береться зі службою Св. Отців (за уставом Св. Івана Богосл. (8. У.) у неділю св. Отців.)
7. УП. (25. УП.) Осьма Неділя по П'ятд. Успення Св. Анни. Гл. 7. Утр. Ев. 8. Служба за уставом Полиел. Св. в неділю.
14. УП. (1. УП.) Дев'ята Неділя по П'ятд. Проісходженіє Чесного Хреста і сімох мучеників Макавеїв. Пам'ять хрещення України. Гл. 8. Утр. Ев. 9. Служба за уставом Попразд. з Безпол. Святим у Неділю — Особливості цього дня: 1) по Вечірні винесення Ч. Хреста з жертвенника на трапезу. 2) На Утрени в часі Славосл. обхід довкола трапези з Ч. Хрестом по Трисв. „Прем. Прости“ перед Цар. вратами і зложення Ч. Хреста на тетраподі. Слідуює поклонення Ч. Хресту. 3) Водосвяття за окремим чином, поданим у Требнику на цей день. Воно відбувається або в часі Утрени між зложенням Ч. Хреста на тетраподі і поклоненням або по Утрени або на св. Лі-

тургії по Заамв. Мол. або по св. Літургії. Буває в церкві або на дворі. Початок Богород. Посту, який триває до 27. УШ. (14. УШ.). По Вечірні в неділю вечер внесення Ч. Хреста з тетраподу на жертвенник.

19. УШ. (6. УШ.) **Преображення ГНІХ.** Вся служба Празн. по Заамв. Мол. свячення овочів.
21. УШ. (8. УШ.) **Десята Неділя по П'ятд.** Гл. 1. Утр. Ев. 10.
28. УШ. (15. УШ.) **Одинадцята Неділя по П'ятд.** Успення Пресв. Богородиці. Гл. 2. (Утр. Ев. 11., та його пропускається а береться Богор.). Служба за уставом Богород. Празн. в неділю. По Заамв Мол. свячення зілля.

Вересень 1949.

4. ІХ. (22. УШ.) **Дванадцята Неділя по П'ятд.** Гл. 3. Утр. Ев. 1.
11. ІХ. (29. УШ.) **Тринадцята Неділя по П'ятд.** Усікновення Чесн. Голови Св. Івана Хрестителя. Гл. 4. Утр. Ев. 2. Вся служба за уставом Святого з литією в неділю. Посний день.
18. ІХ. (5. ІХ.) **Чотирнадцята Неділя по П'ятд.** Гл. 5. Утр. Ев. 3.
21. ІХ. (8. ІХ.) **Рождество Пресвятої Богородиці.** Вся служба Празн.
24. ІХ. (11. ІХ.) **Субота перед Воздвиженням Ч. Хреста.** На Літ.: прокімен — аллилуя Суб. перед Воздв., Апостол-Євангел. наред Суб. перед Воздв, по нім рядові (під зачало); причастен празн. Богород.
25. ІХ. (12. ІХ.) **П'ятнадцята Неділя по П'ятд.** Неділя перед Воздвиж. Віддання Празн. Рожд. Пресв. Богородиці. — Гл. 6. Утр. Ев. 4. На Літур.: прокімен, аллилуя-причастен неділі перед Воздв. і Празн. Богород.: Апостол. Єванг. Неділі перед Воздв., рядові (під зачало), Празн. Богород.
27. ІХ. (14. ІХ.) **Воздвиження Чесного і Животворного Хреста (з Литією).** Вся служб Празн. Особливістю цього Празн. є: 1) перед Вечірнею винесення Ч. Хреста з жертвенника на трапезу. 2) на Утрені під кінець Славосл. обхід з Ч. Хрестом довкола трапези, по Трисв. „Прем. Прости“ і зложення Ч. Хреста на тетраподі. 3) по обкадженні Ч. Хреста чин воздвигання Ч. Хреста з умильтельною особливою ектенією і звєрненням в усі чотири сторони світа. 4) поклонення Ч. Хресту „Хресту Твоєму“ і стихири на й цілування. — На Літ. замість „Святий Боже“ — „Кресту Твоєму“ (але тільки в день Празн.)

Справлення похибок у попередньому (другому) числі „Ур. Вісника“

- ст. 37. У сьомім рядку здолу має бути „пишу“, а не „спішу“. Тому ціле речення має звучати: „Прошу вибачити, що пишу з опізненням...“
- ст. 40. В „Хроніці“ під „Душпастирями“ під числом 5 бракує „Д-р.“. Тому має бути: Всев. о. д-р Дзьоба Володимир.
- ст. 41. Між „Душпастирями“ „Округи Гено“ має бути:
Впр. о. Коле Губерт, Ч. Н. І. у Сіро.
Впр. о. Радник Тетерка Іван у Шарлеруа.
Між „Душпастирями“ „Округи Лієж“ має бути:
Преп. о. Ванганзенвінкел Людвик, Ч. Н. І. у Серень
- Між „Душпастирями“ „Округи Лімбург“ має бути:
Впр. о. Радник Купе Лаврентій, Ч. Н. І. в Ейседен.
- Між „Душпастирями“ „Округи Брабант“ має бути:
Впр. о. д-р Германюк Максим, Ч. Н. І. в Лювені,
Преп. о. Костенобель Ришард, Ч. Н. І. в Брюсселі.
- ст. 42. Впр. о. Радник Купе Лаврентій, Ч. Н. І., сотрудник у Брюсселі,
Преп. о. Реґарт Людвик, Ч. Н. І., у Жет.
- Між „Душпастирями“ „Округи Намюр“ має бути:
Преп. о. Бульс Ахил, Ч. Н. І., у Намюр.
- Між Настоятелями Духовної Семінарії у Кулемборґ має бути:
Всев. і Впр. о. д-р Міня Людвик, Ч. Н. І., Духовник.
- Між Професорами має бути:
Всв. і Впр. о. д-р Міня Людвик, Ч. Н. І., кан. право.
- ст. 44. В рубриці „Виїхали“ має бути:
З Англії: Впр. о. д-р Патрило Ізидор, Ч. С. В. В., до Аргентини,
З Бельгії: Впр. о. д-р Германюк Максим, Ч. Н. І. до Канади.

УРЯДОВИЙ ВІСНИК

АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗНАТЦА УКРАЇНЦІВ
У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Р. І.

ЖОВТЕНЬ 1949

Ч. 4.

ДЕКРЕТ

Найвищої Священної Конгрегації Святого Уряду ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Оцій Найвищій Священній Конгрегації було поставлено такі чотири питання:

1. Чи дозволено вписуватися до комуністичних партій або давати їм підтримку?

2. Чи дозволено видавати, поширювати або читати книжки, часописи, газети або летючки, що обстоюють вчення або практику комунізму, або дописувати в них?

3. Чи можна допускати до Св. Тайн тих вірних, що свідомо й добровільно роблять учинки, зазначені в першому й другому питаннях?

4. Чи ті вірні, що визнають матеріалістичне й протихристиянське вчення комунізму, а особливо ті, що захищають або поширюють його, вже через те саме, як відступники від католицької віри, підпадають відлученню від Церкви (анатемі), застереженому в особливий спосіб Апостольському Престолові?

Їх Емінінції Високопреподобні Отці, що поставлені на сторожі віри й обичаїв, беручи до уваги думку Високопреподобних Отців Дорадників, на загальному засіданні, що відбулося у вівторок, 28, червня 1949. року, ухвалили, що відповідь має бути така:

На 1. — Ні. Комунізм є справді матеріялістичний і протихристиянський; а провідники комунізму хоч іноді й заявляють на словах, що вони не поборюють релігії, однак у дійсності, чи то своєю теорією, чи то практикою, виявляються ворогами Бога, правдивої релігії і Христової Церкви.

На 2. — Ні. Ці дії заборонені самим церковним правом (Канон 1399).

На 3. — Ні. Відповідно до засад про відмову Св. Тайн тим, хто не є належно до них приготований.

На 4. — Так.

Наступного четверга, 30-го того самого місяця й року, Його Святість Папа Пій XII, на звичайній авдієнції, уділений Його Експедиції Високопреподобному Отцеві Асесорові Святого Уряду, схвалив повністю вищезгадану постанову Їх Емінінцій Отців і наказав проголосити її в Урядовому Збірнику Актів Апостольського Престолу.

Дано в Римі 1. липня 1949. року.

ПЕТРО ВІГОРІТА

Нотар Найвищої Священної
Конгрегації Святого Уряду

Вияснення Найвищої Священної Конгрегації Святого Уряду (Офіціум) про вінчання комуністів з дня 1. липня 1949.

Поставлено запит, чи рішене Декретом Святого Уряду виключення комуністів від Св. Тайн потягає за собою також їхнє виключення від заключення подружжя; а якщо негативно, то чи подружжя комуністів підпадають під приписи канонів 1060—1061.

В тій справі Священна Конгреґація Св. Уряду вияснює: Беручи на увагу особливу суть Св. Тайни Подружжя, якої служителями (ministri) є ті, що його заключають, і в якій священник виступає як урядовий свідок, священник може асистувати при подружжі комуністів по приписам канонів 1065, 1066.

А при подружжях тих, що про них мова в точці 4. згаданого Декрету, треба додержуватися приписів канонів 1061, 1102, 1109, § 3.

Дано у Палаті Святого Уряду, дня 11. серпня 1949. р.

Маріос Марані

Заступник Нотаря Святого Офіціум

Декрет з 1. 7. розрізняє виразно два роди комуністів: одвертих комуністів, що обороняють та поширюють матеріялістичну протихристиянську науку, та звичайних членів комуністичної партії. Щоб допустити перших до Св. Подружжя з католичкою (—ком), Церква вимагає всіх запорук, та ставить всі обмеження, що є вимагані при подружжях мішаного віросповідання та нерівного Богопочитання. Для звичайних членів комуністичної партії Церква вдоволяється обережністю, що її вона вживає супроти осіб, які відпали від католицизму або вписались до товариства, осудженого Церквою, чи підпали церковним карам. В такому випадку не треба окремого дозволу (від Єпископа), як у першому випадку, але вистачає формальна заява, що діти будуть по-католицьки охрещені і виховані, тай є дійсно моральна певність, що всі діти такого подружжя будуть по-католицьки охрещені і виховані. (гл. Оссерваторе Романо 16. 8. 1949.).

Пояснення Редакції „Оссерваторе Романо“.

Вияснення Св. Уряду не має в собі нових запобіжних засобів, а тільки висвітлює деякі висновки з 1-липневого Декрету; проте воно дуже придатне, щоб усунути деякі непевності, що виникли з неточних тлумачень декрету, особливо щодо подружжя.

Подружжя, певно, є св. Таїнством. Додаймо, однак, що воно відрізняється від інших св. Таїнств деякими своїми особливими прикметами, між іншими, такою: служителями цього Таїнства є самі супруги. Значить, дійство Таїнства не виконує

священик, але ті, що вінчаються. Священик є урядовий свідок, звичайно вимаганий для важности таїнственої (сакраментальної) умови; зате він є справжнім служителем обрядів і священних церемоній, якими Церква возвеличує вінчання і просить у Бога благословення для повінчаних.

У світлі цих уваг і треба розглядати вирішення декрету та сьогоднішнє вияснення святого Уряду. Легко зрозуміти, що виключення від св. Таїнств є вповні чинне, коли йдеться про всі інші Таїнства; але щодо подружжя, слід його стосувати з певними відмінами, яких вимагає особлива суть самого подружжя. Ці відміни вже встановлені Церквою в канонах 1060—1066 Кодексу Канонічного Права. Що стосується вінчання, на підставі цих канонів розрізняємо два випадки.

Перший випадок є тоді, коли католик хоче заключити подружжя з особою, вписаною до некатолицької секти чи релігії. Тоді між цією парою існує особлива подружня перепона (мішаного віровизнання—*mixta religio*—або різниці культу—*disparitas cultus*), від якої Церква дає диспензу тільки тоді, коли до цього є слушні причини і коли є задовільна записка, що обидві сторони хочуть заснувати справді християнську сім'ю. Тим то вимагає від них виразної, формальної обіцянки (приречення), що всі діти будуть хрещені та виховані в католицькій релігії і що некатолицька сторона не турбуватиме католицької в її релігійному житті. Крім того, в цьому першому випадку Церква обмежує якнайдалі обряд вінчання: себто каже священикові тільки запитати та прийняти від обоїх заяву згоди подружньої, а пропустити всі обряди і священні церемонії католицького вінчання, забороняючи завжди служити при цьому Літургію. *) Вкінці, Кодекс канонічного права наказує, щоб такі вінчання відбувалися поза Церквою (в захристії, в парохіяльному будинку). З такими записками й обмеженнями допускаються до подружжя „*in facie Ecclesiae*“ (перед лицем Церкви) теж і погани, жиди, магометани, коли заключають подружжя з католицькою особою.

Другий випадок є тоді, коли католик хоче заключити подружжя з особою, яка хоч і не вписана до некатолицької

*) У нашій укр. катол. Церкві обов'язуючий тепер Декрет „*motu proprio*“ „*Crebrae allatae*“ не згадує про ті обмеження. Прим. Ред. Ур. Вісн.

секти чи релігії, однак є віровідступником або є вписана до заборонених Церквою товариств, або стягнула на себе церковну кару, т. зв. цензуру. Тут не треба спеціальної диспензи, ні не вимагаються звичайно формальні обіцянки про хрещення і виховання дітей по-католицькому, про які ми згадували вище; однак на подружжя не слід дозволити, коли не передбачається з моральною певністю, що усі діти дійсно будуть охрещені і виховані по-католицькому. Коли ж дано дозвіл на подружжя, вінчання відбувається, як звичайно, без обрядових обмежень, як це було в попередньому випадку.

До котрого з цих двох випадків віднести подружжя комуністів?

1-липневий Декрет ясно розділяє комуністів на дві категорії: до першої належать ті, що відкрито визнають, обороняють, пропагують матеріялістичні і протихристиянські доктрини, які сьогодні є властиві комунізму; до другої належать звичайні послідовники. Щоб допустити перших до вінчання з католицькою особою, Церква вимагає всіх заборук і накладає всі обмеження вищеподаного першого випадку. Від звичайних послідовників вона вдовольняється запобіжними заходами, встановленими для другого випадку.

В теперішніх умовах може трапитись, що обоє супруги признаються до комунізму в розумінні другої категорії, себто як звичайні послідовники. І в такому випадку можна дозволити на подружжя, завжди, однак, коли є морально певне католицьке виховання (в цім вже включається хрещення) всіх дітей. Але в такому випадку часто трудно буде мати цю певність.

Благословення Святішого Отця для українських скитальців в Європі.

Здійснюючи бажання українців різних осередків Західної Європи, що в часі маніфестацій проти переслідування Католицької Церкви, а Української зокрема, заявляли непохитну вірність Католицькій Церкві та Апостольському Престолові в Римі, Преосвященний Апостольський Візитатор для Українців у Західній Європі Кир Іван, передав Святішому

Вітцеві ті заяви вірности Христовому Намісникові й у відповідь одержав з Ватикану телеграму такого змісту:

„Святіший Отець, дуже потішений однодушними виявами синівської вірности та молитвами українських скитальців священників і вірних, що їх Ваше Пресвященство останньо відвідували, всім дякує і з цілого серця благословить“.

Монтіні, Субститут

Ч: 210339/49.

Секретаріят Стану
Його Святости

З Ватикану, дня 11. жовтня 1949.

Ваша Ексцелєнція,

Святіший Отець отримав від Апостольського Делегата в Лондоні суму 49 (сорокдев'ять) фунтів стерл., яку Ви бажали переслати Йому як жертву на „Петрів Гріш“ від Українців Католиків, що живуть у Великій Британії.

Цей шляхетний чин справив Його Святости велику радість і потіху, бо Він бачить в тому так дуже наглядно тую непохитну відданість, з якою відносяться Його улюблені українські сини до Петрового Престолу.

Далі Він бачить в тому доказ їхнього бажання спомогати Його в Його різнорідних ділах любови на користь бідних і прибитих тяжкою долею і Він певний, що наш Божественний Господь призначить щедрий уділ в небесній нагороді для тих усіх, що причинились для того дару.

Найвищий Архисреєр поручає мені передати Вашій Ексцелєнції вислови Його сердечної вдячности й признання, а на доказ Його любови й прихильности Він з любов'ю дає Вашій Ексцелєнції, Українському Духовенству й Вірним в Англії Своє особливе Апостольське Благословення.

Повторюючи вислови моєї високої пошани й сердечної приязні остаюсь

Ваш щиро у Христі

І. Хр. Монтіні, Субст.

Його Ексцелєнція

Високопреосвященний Кир Іван БУЧКО

Апост. Візитатор для Українців

Р и м

Ухвала Св. Апостольського Престолу в справі дальшої еміґрації українських священиків.

Бажаючи насамперед запевнити духовну опіку для наших українських скитальців, що переселяються до різних країв Європи й поза океаном, Св. Апостольський Престіл від самого початку нашої скитальщини злагіднив видані перед війною заборони щодо еміґрації жонатих священиків до країв поза океаном і радо дозволяв їм еміґрувати до всіх тих країв, куди виїжджали наші вірні. Та скоро показалось, що в тих краях, особливо ж у краях Південної Америки й Австралії прилюдна опінія не є достаточо приготована, щоби зрозуміти звичай, апробований Католицькою Церквою, що й жонатий священик може бути католицьким Душпастирем. Католицька Церковна Єрархія латинського обряду у тих краях рішучо відмовилась приймати жонатих священиків до своєї юрисдикції, а коли вони зачали приїжджати туди як звичайні робітники-поселенці й просили призначення на душпастирську працю серед Українців — та сама латинська Церковна Єрархія звернулась до Святішого Вітця з проханням припинити приїзд жонатого Духовенства до тих країв, а присилати для душпастирства серед Українців тільки безжених українських священиків.

Супроти того Священна Конґреґація для Східньої Церкви для добра наших вірних та й для заощадження труднощів нашому Духовенству у душпастирській праці в католицьких краях вважала за вказане ухвалити деякі обмеження відносно дальшої еміґрації нашого Духовенства і повідомила про те Ординаріят Апостольського Візитатора для Українців у Західній Європі письмом з дня 11. серпня 1949 Ч: 701/48, доручаючи повідомити про ті ухвали підлегле Духовенство а саме:

1) жонаті священики повинні закинути думку про переселення до заморських країв, де нема української Церковної Єрархії;

2) аж до нового зарядження в тій справі забороняється безженим священикам переселюватись до Кана-

ди і до З'єдинених Держав Північної Америки, де є українська Церковна Єрархія, бо туди радше треба спрямовувати переселення українського жонатого Духовенства, яке натрапляє на великі труднощі в переселенні до країв без української Церковної Єрархії.

3) Священна Конгрегація для Східної Церкви звертається з новим дорученням до наших Преосв. Апостольських Єрархів Канади й Північної Америки, щоби приймали до своїх Екзархатів жонатих священників і в міру потреби затруднювали їх в душпастирстві серед українців, яких число в останньому часі помітно там збільшилось.

4) Безженні священники остаються до розпорядимости Апостольського Престолу, що застерігає собі право післати їх для забезпечення духовної опіки над українськими скитальцями в тих краях, де немає української Церковної Єрархії.

Повищі високі ухвали Св. Апостольського Престолу ясні й недвозначні, хоч до деякої міри в'яжуть дотеперішню особливу свободу безжених священників у виборі місця переселення, то кожний розуміє, що особисте мусить уступити перед загальною справою добра Церкви і спасення душ. Зрештою, кожний священник памятаючи про зложену підчас єрейських свячень присягу послуху передусім для Св. Апостольського Престолу, радо повинен прийняти до відома ті зарядження й узгіднити з ними свої пляни на майбутнє.

Отже жонаті священники, хоч і мріяли про переселення до країв Південної Америки чи Австралії чи інших заморських країв, повинні покинути ту думку, а старатись про прийняття на душпастирську працю в одному з п'ятих наших Апостольських Екзархатів Канади й Америки. Та при цьому нехай пам'ятають, що виїжджаючи туди без формальної інкардинації у зв'язок з клиром одного з тих Апостольських Екзархатів мусять бути приготовані на те, що тільки з часом і в міру потреби можуть числити на душпастирську працю, бо тільки час покаже, наскільки можна буде створити нові осередки душпастирства. При цьому завважається, що на випадок конечности безпеки духовної опіки для наших вірних у краях Західної Європи зокрема у Німеччині, Ординаріят

Апостольського Візитатора може бути змушений відмовити й декому з жонатих священиків дозволу на переселення поза океаном.

Безженні українські священики всі без виїмку остаються на своїх дотеперішніх місцях до розпорядимости Св. Апостольського Престолу. Якщо котрий з них дістав уже дозвіл на виїзд до Америки чи Канади, то цей дозвіл з днем 11. серпня 1949 є неважний супроти вище наведеної ухвали Св. Апостольського Престолу. Зрештою, те рішення є зобов'язуюче також для наших Преосв. Апостольських Екзархів Канади й Америки, які з днем 11. серпня 1949 не будуть могли приймати до своїх Екзархатів наших безжених священиків, що з волі Апостольського Престолу мають інше призначення.

Рим, дня 14. жовтня 1949.

Ч.: 2742/49.

У справі паломництва до Риму з нагоди Святого Ювілейного року.

У попередньому числі „Урядового Вісника Апост. Візитатора“ повідомлено наших вірних про „Великий Ювілей“ у Святому Році 1950 і про приготування до якнайвеличчішого відсвяткування тогож Ювілею в Римі, Престольному Городові Христового Намісника й Голови вселенської Христової Церкви. В цілому світі вже збираються побожні християни, щоби продовж Святого Року відвідати вічне місто Рим безчисленними паломництвами, взяти участь в торжествах і позискати особливі благодати зі Скарбниці Христової Церкви.

Не вишлють до Риму паломництва Українці з Рідних Земель, бо вони в тяжкій неволі. Але серед паломництв усіх християнських народів напевно не буде бракувати паломництва від вірних Українців, розсіяних по всьому світу. Паломництвами державних народів кермуватимуть т. зв. Національні Комітети Святого Року. Ролью такого Національного Комітету для Українців розсіяних по краях Європи, Америки, Австралії буде сповняти наш Український Допомоговий

Комітет в Римі, що для тієї справи дістає окрему назву „Комітет Прийняття Українців в Римі“ з тою самою адресою. Представником того нашого Комітету при Центральному Комітеті Святого Року в Римі буде Всесв. Отець Др. Юрій Милляник, Канцлер і Секретар Апост. Візитатора.

Щоби розсіяні Українці мали змогу відвідати Святе Місто окремим численним паломництвом і брати участь в богослуженнях в нашому обряді в порозумінні з Центральним Комітетом Святого Року в Римі, призначається на те місяць жовтень 1950. р. Блищі дані проголоситься пізніше по вислуханні відповідних звідомлень з усіх країв.

Високопреподобні Отці Генер. Вікарії призначуть відповідні Комітети по своїх краях для приготування паломництва.

Рим, дня 14. жовтня 1949.

*† Іван, Єпископ
Апост. Візитатор*

Ч.: 2704/49.

Опіка над хворими і немічними в Німеччині.

У лічницях і санаторіях на цілому просторі Німеччини перебуває значне число наших хворих, а в різних захистах, сиротинцях, ба навіть в окремих таборах поважна кількість старців, вдів та сиріт. Ці найбільшні з-поміж скитальців не матимуть змоги нікуди емігрувати.

Попри лікарську та всяку іншу поміч, одержувану від світської влади і від добродійних установ, вони потребують душпастирської опіки може більше, як усі інші вірні.

Тому й поручається дотичним Всч. О.О. Душпастирям, щоби спішили з особливою духовною опікою до тих наших нещасних вірних, що перебувають у лічницях, санаторіях, захистах чи сиротинцях, вишукували їх, часто відвідували та потішали їх добрим словом, подавали їм рідну католицьку книжку й часопис. Зокрема, поручається по змозі раз на тиждень відправити св. Літургію на місці й виголосити відповідну проповідь.

Евіденція вірних, що виїзять до країн, де немає нашої католицької Єрархії.

Чимало наших вірних емігрує до Австралії, Аргентини, Нової Зеландії, Бразилії, Парагваю та інших країн, де немає нашої Єрархії, ані зорганізованих душпастирських станиць.

Всч. О. О. Душпастирі всіх таборів мають обов'язок вести точну евіденцію, куди емігрують їхні вірні. Нетяжко про це розвідати від самих вірних, а втім управи таборів радо доставлять потрібні дані О. О. Душпастирям на їхнє бажання.

Щоби тим нашим вірним забезпечити душпастирську опіку, треба конче знати, скільки їх до котрого краю (подати, по змозі, ближчі адреси) виїхало.

У зв'язку з цим поручається при нагоді переслання чвертьрічного звіту з душпастирської діяльності долучити до нього окремо, якщо неможливо поіменні списки, то бодай загальне число вірних зі заподанням країв, згл. теж провінцій, до яких виїхали наші вірні з даного душпастирства.

У справі подання списків вірних, що остаються в Німеччині.

У попередньому числі Урядового Вісника доручено було Всч. О.О. Душпастирям, завести евіденцію вірних, що без огляду на перешкоди в еміграції примушені залишитися в Німеччині, та надіслати поіменні списки.

Всч. О. О. Душпастирі, які досі списків не надіслали, мають це зробити негайно.

Завважається, що списками треба обняти не лиш табориків, але й тих, що живуть приватно. Точні списки, потрібні для устійнення числа наших вірних у поодиноких округах для забезпечення їм духовної опіки на майбутнє.

Заохота вступати до чина Найсв. Ізбавителя (О.О. Редемптористів).

Додатково до поміщеного в Урядовім Віснику Ч:З, стор. 23 оголошення подається до відома, що бажаючі вступити до згаданого Чина, мають внести прохання на адресу:

1. Всв і Впр. О.Маврикій Ван де Малє Ч.Н.І. 28 Rue Belliard, Bruxelles.

Новіціят находиться в Esschen у Бельгії.

2. Для тих, шо їдуть за океан: Новіціят О. О. Редемптористів — Yorkton, Katherinestr. Sask. Canada.

Всч. О.О. Катихити середніх шкіл заохотять тих своїх учнів, шо виявляють покликання до монашого життя досконалости, щоби вступили до Чина О. О. Редемптористів, який упродовж своєї діяльності на українських землях здобув собі великі заслуги в праці над спасінням душ.

У справі поширення нового видавництва.

Незабаром одержать Всч. О. О. Душпастирі в усіх станицях Західньо-Европейського Екзархату видання малого формату Християнської Бібліотеки для масового поширення серед загалу наших вірних. Кожний випуск Християнської Бібліотеки обговорюватиме в популярній формі актуальні питання для поглиблення католицької свідомости серед наших скитальців, шо перебуваючи на чужині, часто-густо серед оточення ворожого для католицької віри, а то й для релігії взагалі, є наражені на небезпеку захитання у вірі. Та небезпека ще збільшиться, якщо наші вірні, емігруючи до різних країв поза океаном, не знайдуть у деяких краях своїх Отців Душпастирів, а позбавлені своєї духовної опіки можуть попасти в руки різних т. зв. евангельських сектярів, шо чигатимуть на те, щоби притягнути їх до своєї секти. Тому й треба дати в руки наших вірних деяку духовну літературу, щоби збільшити їхню релігійну свідомість.

Ціна поодинокого випуску за аркуш друку і більше виноситься 0,50НМ., за видання меншого об'єму 0,20НМ., 25 фр. фр. =4 Б. фр.=6 ар. В оправданих випадках Всч. Отці Душпастирі можуть давати книжечки безплатно.

З огляду на потребу протидіяти ворожій протикатолицькій акції, поручається Всч. О.О. Душнастирям для добра повірених їм душ зайнятися поширенням цих видань.

Ч.: 3174/49

Поручення католицьких видань.

1. „Голос Христа Чоловіколюбця“ — Єдиний релігійний місячник для плекання внутрішнього духовного життя. Місячна передплата (50 бельг. франків річно).
Адреса: R. P. Boon C. SS. R. Brabançonnestraat 97 Leuven, Belgique.
2. „Християнський Голос“ — Єдиний аполітичний український католицький тижневик у Західній Європі. Місячна переплата 1.30 ДМ.
Адреса: München 22, Adelgundenstr. 38/III. Deutschland.
3. „Життя і Слово“ — Квартальник релігії і культури. Видає: Українське Видавництво „Добра Книжка“. Ціна одного числа 2.—НМ.
Адреса: A. Mach, Innsbruck-Mühlau, Postfach Nr. 27. Österreich.
4. „Вісник“ — Української греко-католицької Церкви у Західній Європі, місячник (500 ф. фр. річно)
Адреса: 186 Boulevard Saint-Germain Paris 6. France.

Х Р О Н І К А

1. Англія:

Церковна Рада:

1. Всв. і Впр. о. Генер. Вікарій о. Др. Маланчук Володимир;
2. Впр. о. Лопатинський Дамян, Радник Апостольського Візитатора;
3. Всв. о. Др. Дячишин Петро, Радник Апостольського Візитатора;
4. Впр. о. Кордуба Емануїл, Радник Апостольського Візитатора.

Душпастирями іменовані:

Лондон.

1. Всв. і Впр. о. Генер. Вікарій о. Др. Маланчук Володимир: Душпастир Української Католицької Церкви при Сафрон Гіл;
2. Впр. о. Радник Лопатинський Дамян: незалежний сотрудник при тій же церкві;
3. Всв. о. Радник Др. Дячишин Петро: Душпастир округи Лондон і Південної Англії;

Їх осідок: 143 Saffron Hill, London, E. C. 1.

Манчестер.

4. Впр. о. Гірняк Юстин: Єпархія Селфорд;
Осідок: 15, Dowling Str. Rochdale, Lancs.
5. Впр. о. Колянківський Степан: Єпархія Честер, Шрусбері, Бермінггам;
Осідок: 4. Norfolk Str., Strangeways, Manchester.
6. Всч. о. Гаврилюк Ярема: Єпархія Селфор, Ліверпул Ланкастер;
Осідок: 21 Briedoak, Cheetham, Manchester.

Брадфорд.

7. Всч. о. Ратушинський Михайло: Єпархія Лідз, Міделсберов;
Осідок: 32 Peel Square, Lumb Lane, Bradford, Yorks.

8. Веч. о. Паславський Василій: Єпархій Лідз, Міделсберов;
Осідок: 22. St. Mary's Rd. Laisterdyke, Bradford, Yorks.

Нотінґгам.

9. Веч. о. Габак Мокола: Єпархія Нотінґгам;
Осідок: 37. Burns Str, Nottingham.

10. Веч. о. Маркевич Олександр: Єпархія Нотінґгам;
Осідок: Tattershall Thorpe Hostel, nr. Coninsby, Lincs.

Кембрідж.

11. Впр. о. Кордуба Емануїл: Єпархія Нортгамптон;
Осідок: 5. Ship Lane, Ely, Cambridgeshire.

12. Веч. о. Сполітакевич Юрій: Єпархій Нортгамптон і
Вестмінстер;

Осідок: 143 Saffron Hill, London, E. C. I.

Валія.

13. Веч. о. Др. Дзьоба Володимир: Єпархій Кардіф, Менівія;
Осідок: St. Mary's, Newport, Monmouthshire.

Шкотія.

14. Веч. о. Бабій Олександр: Єпархій Св. Андрея, Единбург;

Осідок: 32 Broughton Place, Edinburgh.

15. Веч. о. Музичка Роман: Єпархій Св. Андрея, Единбург;
Осідок: 32 Broughton Place, Edinburgh.

2. Бельгія

Впр. о. Музичка Григорій, Душпастир у Берінген, іменованій Радником Апостольського Візитатора.

Впр. о. Фуканчик Григорій, Душпастир в Орні, іменованій Радником Апостольського Візитатора.

3. Німеччина

Впр. о. Чавс Петро ч. 2132/І з 11.7.1949. Декан і Душпастир у Ліндав, іменованій Радником і Референтом Апостольського Візитатора.

Душпастирями іменовані:

Веч. о. Будз Николай ч. 2137/І с 13.7.1949 — Stephanskirchen, Rosenheim.

- Всч. о. Дикий Роман ч. 2343/І 4.8. 1949 — Freiburg i. B.
 Всч. о. Іванчук Семен ч. 2451/І з 16.8.1949 — доїзджаючий до Augustdorf.
 Всч. Ілевич Николай ч. 2770/І з 15.9. 1949 — München, — Luitpoldkaserne.
 Всч. о. Креєр Николай ч. 2573/І з 27.8.1949 — околиця Augsburg.
 Всч. о. Кудрик Теодозій ч. 2926/І з 17.10.1949 — Schweinfurt.
 Всч. о. Кульчицький Діонізій ч. 2243/І з 27.7.1949 — Burgdorf.
 Всч. о. Кушкевич Михайло ч. 2080/І з 5.7.1949 — Augsburg.
 Всч. о. Михайлів Макар ч. 2065/І з 6.8.1949 — Ludwigsburg.
 Всч. о. Соловій Василь ч. 3005/І з 14.10.1949 — München-Warner Kaserne.
 Всч. о. Соломка Володимир ч. 2557/І з 1.9.1949 — Kandel.
 Всч. о. Тимків Лев ч. 2338/І з 4.8.1949 — академ. душпастир München.

Катихити

- Всч. о. Барияк Тома ч. 2529/І з 30.8.1949 — середні школи Landshut.
 Всч. о. Дорош Лев ч. 2568/І з 27.8.1949 — народні школи Mittenwald.
 Всч. о. Клепарчук Степан ч. 2501/І з 22.8.1949 — народ. школа Dillingen.
 Всч. о. Щуст Ярослав ч. 2401/ІІ з 12.8.1949 — нар. школа Stuttgart-Zuffenhausen.

4. Франція

Душпастирями іменовані:

- Всч. о. Бойчук Іван, округа Ремс ч. 2446/ААВ
 Впр. о. Радн. Марків Микола, Урядуючим Деканом і Душпастирем Париж-Округи до повного видужання Впр. о. Радника Сапруна С.

В И Ї Х А Л И

З Німеччини:

Всч. о. Бачинський Степан	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Бойчук Іван	— до Франції
Всч. о. Була Михайло	— до Канади
Всч. о. Вареха Теодор	— до З.Д.П.А.
Впр. о. Веселовський Евстахій	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Винницький Николай	— до З.Д.П.А.
Впр. о. Вояковський Николай	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Галушка Ігнатій	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Ганушевський Богдан	— до Канади
Всч. о. Гнат Дмитро	— до Канади
Всч. о. Городиський Михайло	— до Канади
Всч. о. Даревич Петро	— до Канади
Всч. о. Дядько Микола	— до Канади
Всч. о. Збир Микола	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Каменецький Йосиф	— до Канади
Впр. о. Канда Григорій	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Кашубинський Іван	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Корчинський Володимир	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Кравчук Михайло	— до Канади
Всч. о. Левицький Теодор	— до Канади
Всч. о. Луговий Валеріян	— до Канади
Всч. о. Михайлів Іван	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Назаревич Андрій	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Олійник Павло	— до Канади
Всч. о. Остапович Богдан	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Павлович Зиновій	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Раковський Михайло	— до Канади
Всч. о. Федасюк Дмитро	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Харина Мирослав	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Цегельський Євген	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Шиманський Павло	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Шпилька Пантелеймон	— до З.Д.П.А.

З Франції:

Всч. о. Гаврилюк Іван	— до Канади
Всч. о. Лебедович Іван	— до З.Д.П.А.
Всч. о. Чеховський Степан	— до Канади
Всч. о. Шевчук Михайло	— до Канади

З Ординаріату Апостольського Візитатора Українців у
Західній Європі.

Рим, дня 15. жовтня 1949.

о. Михайло Левенець
Канцлер.

† Іван, Єпп.
Апостольський Візитатор.

Короткий Церковний Устав

Жовтень 1949.

1. X. (18. IX.) **Субота по Воздв. Ч. Хр.** На Літ.: Ап. і Ев. Суб. по Воздв. і рядове під зач., все інше тільки Воздв.
2. X. (19. IX.) **Шістнадцята Неділя по П'ятд. Неділя по Воздв. Ч. Хр.** Гл. 7. Утр. Ев. 5. — Все за уставом Святого безпол. з по-празд. в неділю. На лит.: троп. і конд. воскр. і Воздв. прок. — алил. Воздв., Ап. і Ев. Неділі по Воздв. і рядової під зач., прич. неділі і Воздв.
4. X. (21. IX.) **Віддання Празн. Воздв. Ч. Хр.** — Все за устаром віддан-ня Госп. Празн. — по св. Літ. перенесення Чесн. Хреста з тетрапода до святилища.
9. X. (26. IX.) **Сімнадцята Неділя по П'ятд. Переставлення (смерть) св. Івана Бог.** — Гл. 8. Утр. Ев. 6. Все за уставом Святого з литією в нед.
14. X. (1. X.) **Покров Пресв. Богор.** — Все за уставом Богор. Празн (однак без попразд.). За Львів. Собором переноситься цей празник на наступну неділю.
16. X. (3. X.) **Вісімнадцята Неділя по П'ятд.** Гл. 1. Утр. Ев. 7.
23. X. (10. X.) **Дев'ятнадцята Неділя по П'ятд. Неділя Св. Отців Семо-го Всел. Соятра.** Гл. 2. Утр. Ев. 8. — Береться служби: воскр. і Св. Отців за уставом інших Неділь Св. Отців. Служ-бу Святого дня переноситься на інший день.
30. X. (17. X.) **Двадцята Неділя по П'ятд.** Гл. 3. Утр. Ев. 9.

Листопад 1949.

6. XI. (24. X.) **Двадцятьперша Неділя по П'ятд.** Гл. 4. Утр. Ев. 10.
8. XI. (26. X.) **Св. Великомуч. Димитрія.** — За уставом Святого з литією.
13. XI. (31. X.) **Двадцятьдруга Неділя по П'ятд.** Гл. 5. Утр. Ев. 11.
20. XI. (7. XI.) **Двадцятьтретя Неділя по П'ятд.** Гл. 6. Утр. Ев. 1.
21. XI. (8. XI.) **Собор св. Арх. Михайла.** — За уставом Святого з литією.
25. XI. (12. XI.) **Св. Священ. Йосафата, укр. Апостола Св. З'єдинення.** За уставом Святого з литією. — За розпор. нашої Єрархії пере-носиться на неділю, (тоді за уставом Святого з литією в нед.).
27. XI. (14. XI.) **Двадцятьчетверта Неділя по П'ятд. Св. Апостола Фи-липа.** Гл. 7. Утр. Ев. 2. — За уставом Святого з литією в нед. Якщо на сьогодні переносимо Св. Йосафата, то Св. Апостола Филипа беремо 25. XI. (12. XI.) — Завтра починаємо Різдвакий Піст. (Пилипівку).

Грудень 1949.

4. XII. (21. XI.) **Двадцятьп'ята Неділя по П'ятд. Введення Пресв. Богор.** Гл. 8. Утр. Ев. 3. — Все за уставом Богор. Празн. в неділю.
11. XII. (28. XI.) **Двадцятьшоста Неділя по П'ятд.** — Гл. 1. Утр. Ев. 4.
13. XII. (30. XI.) **Св. Ап. Андрея Первозв., Апостола Українських Земель.** За уставом Святого Полиєл., однак ради великого торжества може бути з литією.
18. XII. (5. XII.) **Двадцятьсьома Неділя по П'ятд.** — Гл. 2. Утр. Ев. 5. За уставом Святого з литією в нед.
19. XII. (6. XII.) **Святого Миколая Чудотв.** — За уставом Святого з литією.
22. XII. (9. XII.) **Зачаття Св. Анни, (коли зачала Пресв. Богор.).** — За уставом Богор. Празн. (однак без перед. і попразд.).
25. XII. (12. XII.) **Двадцятьвосьма Неділя по П'ятд. Нед. Св. Праотців,** — Гл. 3. Утр. Ев. 6. Береться служби тільки: воскр. і Св. Праот. — Службу Святого дня береться на Повеч. На Літ.: троп. воскр. і Св. Праот. Сл. І нині.: конд. Св. Праот., Прок. алил. тільки Св. Праот., Прич. Неділі „Хваліте“ й Св. Праот. „Радуйся“. Ап. Нед. Св. Праот. (кол. зач. 257.) і 28-ї Нед. (Кол. зач. 250) під зачало. Ев. Нед. Св. Праот. (Лк. зач. 76.) і 29-ї Нед. (зач. 85) під зачало.
31. XII. (18. XII.) **Субота перед Христовим Рідвом.** На Літ.: троп. Сл. І нині конд. дня; прок., алил. прич.дня. Ап. і Ев. Суб. перед Рідвом.

Січень 1950 *)

1. I. (19. XII.) **Двадцятьдев'ята Неділя по П'ятд. Неділя перед Христ. Рідвом: Св. Отців.** Гл. 4. Утр. Ев. 7. — Все за уставом Нед. Св. Праотців, тільки на Літ. Ап. один Нед. Св. Отців (Евр. зад. 328) і Ев. одне (Мт. зач. 1.)
2. I. (20. XII.) **Початок Предпр. Христового Рідва.** На Пов. замість кон. Богор. канон, чи радше Д-во, Три — Осьмопіснці.
6. I. (24. XII.) **Навечер'я Христ. Рідва.** — Царські Часи. Літургія Св. Василія Великого з Вечірнею. | Все за окремим уставом цього дня.
7. I. (25. XII.) **Рідво Господа Нашого Ісуса Христа.** Все за окремим уставом цього Празника. Вел. Повечеря з литією празн., Утрєня. Літургія Св. Івана Золот.

*) Подаємо устав по кінець грудня за ст. стилем, щоб у наступному році почати від першого січня за ст.ст., бо так воно й у типових і з практичних оглядів краще.

8. I. (26. XII.) **Тридцята неділя по П'ятд. Неділя по Різдві: Св. Богоотців. Другий день Празн. Хр. Різдва. Собор Пресв. Богор.** Гл. 5. Утр. Ев. 8. Служби береться: воскр., Празн. Різд. і Св. Богоот. (Собора пропускається). На Літ: тропар воскр. Різдва і Св. Богоот. Сл. конд. Св. Богоот. І нині: Різдв., Прокім. і прич. гласа й Св. Богоот., алил. Св. Богоот. Ап. і Ев.: Св. Богоот. і рядові під зачало.
9. I. (27. XII.) **Третій день Празн. Хр. Різдва. Св. Первом. Стефана.** Служби за уставом Святого на 6 стихир у попразд. На Літ-троп. Різд. і Святого Сл. конд. святого. І нині: конд. Різд. Прокім. і прич. Різд. і Святого. Ап. алил. і Ев. тільки Святого (Діян. зач. 17, Мт. зач. 87.)
13. I. (31. XII.) **П'ятниця Віддання Празн. Христа Різдва. Св. Мелянії.** Взе за уставом віддання Госп. Празн. з тим, що по стихирах на „Госп. воз.“ І нині: Різд. („Августу“), а не догмат сходячого гласа. На отпустах поминається Свят. дня (хоч службу переноситься на Повеч.) — На Літ.: троп. Сл. і нині: конд. Різдв. Прок., алил., прич. Різдв. Ап. і Ев. Суботи по Хр. Різд. (перенесені з завтр. дня).
-

Зміст Урядового Вісника за рік 1949.

I. Чвертьріччя.

1. Пастирське Послання Апостольського Візитатора до священників і вірних	стор. 1 — 21
2. Реколекції для священників і вірних	" 22
3. Богослуження для шкільної молоді	" 22
4. Душпастирювання в переходових таборах	" 24
5. Заклик до духовенства, що остається без зайняття (у Німеччині)	" 24
6. Зміна місця праці	" 25
7. В справі релігійно-обрядової частини у національних торжествах	" 25
8. Потреба Церковних Братств і Католицьких Товариств	" 26
9. Прохання про диспенси	" 27
10. Узнання за померших	" 27
11. Надсилання витинків з чужої преси	" 27
12. Предкладання касових звітів	" 28
13. Намірення Служб Божих	" 29
14. Коляда	" 29
15. Хроніка душпастирства	" 29
16. Евіденція матеріяльного стану духовенства	" 30
17. Оголошення в справі виїзов до США	" 30
18. Оснування Союзу церковної добродійности українців католиків „Харітас“	" 33
19. Чвертьрічні звіти з душпастирської діяльності	" 34
20. Статут Союзу церковної добродійности українців католиків „Харітас“	" 35 — 44
21. Жертви духовенства на вдовичий фонд	" 44
22. Відомості для картотеки вдів і сиріт по священниках	" 44
23. Обіжник Католицької Акції ч. 1. і ч. 2.	" 45 — 50
24. Поручення католицьких журналів	" 50
25. Хроніка	" 51 — 55
26. Анатема	" 55
27. Некрольог	" 56
28. Церковний устав	" 57

II. Чвертьріччя.

1. Пастирське Послання Апостольського Візитатора до священників і вірних	стор. 1 — 11
2. Святкування 50-літнього ювілею священства Святішого Отця Папи Пія XII.	" 12
3. ~~Обов'язок зберігати піст~~ <i>любно зберігати піст</i>	" 13
4. Реколекції для священників в Німеччині	" 14
5. Реколекції для священників в Бельгії	" 15

Стр. 11-14

6. Соборчик священників у Франції	стор.	15
7. Деканальні сходи і соборчики	"	15
8. Право двоєння (бінування) Служб Божих	"	17
9. Устав Служення	"	17
10. Третя Божа Заповідь і друга Церк. Запов.	"	20
11. Оснування Братств Матері Божої Неустанної Помочі	"	20
12. До Всч. О.О. Катихитів гімназій у справі підготовки кандидатів до Духовної Семінарії	"	21
13. В справі прийняття наших учеників до католицьких гімназій у Бельгії	"	21
14. В справі пресуднування наших робітників до християнських синдикатів у Бельгії	"	22
15. В справі жертв на релігійні цілі некатоліків	"	22
16. Уділювання диспензи від оповідей і освяченого часу	"	23
17. Перепона мішаного віроісповідання	"	23
18. Визнання віри Папи Урбана VIII і коротке визнання віри	"	24
19. Прохання про диспензи	"	30
20. В справі вписів у метрикальних книгах	"	31
21. Надсилання метрикальних копій	"	31
22. Транскрипція імен і назв.	"	31
23. Про обов'язок забезпечити церковний інвентар при ліквідації таборів	"	32
24. Формальні вимоги ПРО в справі перенесення священників	"	33
25. В справі еміграції священників в заморські країни	"	34
26. Реєстрація українців католиків у Велико-Британії	"	34
27. Розподіл дару Свят. Отця дітам в Англії	"	35
28. Проца про Люрд	"	35
29. Писанка	"	35
30. Про обов'язок відслужити св. Літургії за одержані літургійні книги	"	36
31. Формулярі для урядових книг	"	36
32. Осторога перед сектарськими письмами	"	36
33. Подяка Папського Інституту Східних Наук	"	37
34. Поручення католицьких видань	"	38
35. Домагання управи Н.Ц.В.Ц. до тих, що її заходами виїжджають до ЗДПА.	"	39
36. Оголошення	"	40
37. Хроніка	"	40 — 45
38. Церковний Устав	"	46

III. Чвертьріччя.

1. Великий Ювілей	стор.	1 — 6
2. Молитва Вселенського Архисрея Пія XII на час Святого Року	"	7
3. Про обо'язуючу силу нового подружнього законодавства	"	8
4. Повновласти українських Душпастирів на терені Західньої Європи у подружніх справах	"	8

5. В справі уділювання Св. Тайни Миропомазання віддільно від Св. Хрещення	стор.	10
6. В справі Декрету Свящ. Конгрегації для Східньої Церкви про обов'язок зберігати закон відносно здержности і посту	„	11 — 14
7. Відправа Св. Літургії в годинах пополудневих і вечірних	„	14
8. Про обов'язок священників плекати внутрішнє духовне життя	„	15
9. Конкурс на прийяття кандидатів до Дух. Семінарії	„	18
10. Забезпечення духовної опіки для (тих) вірних, що остаються по краях Західньої Європи	„	19
11. Ще в справі еміграції священників у заморські краї	„	20
12. Празник св. Верховних Апостолів Петра і Павла і збірка на „Петрів гріш“	„	21
13. Річниця хрещення України	„	21
14. Господарка церковним майном	„	22
15. Про т. зв. „Парохіяльні Ради“ і „Церковні Комітети“	„	22
16. Заохота до монашого життя	„	23
17. Звіти Всч. О.О. Катихитів з релігійно-виховної праці	„	24
18. Чвертьрічні звідомлення про стан Душпастирства	„	24
19. В справі прощі до Люрд	„	28
20. Евіденція вірних, які мають намір залишитися в Німеччині	„	29
21. Хроніка	„	29 — 31
22. Церковний Устав	„	32

ІУ. Чвертьріччя.

1. Декрет Найвищої Священної Конгрегації Святого Уряду проти комунізму	стор.	1
2. Вияснення Найвищої Священної Конгрегації Святого Уряду (Офіціум) про вінчання комуністів з дня 1 липня 1949.	„	2
3. Пояснення Редакції „Оссерваторе Романо“	„	3 — 5
4. Благословення Святішого Отця для українських скитальців в Європі	„	5
5. Ухвала Св. Апостольського Престолу в справі дальшої еміграції українських священників	„	7
6. В справі паломництва до Риму в нагоди Святого Ювілейного року	„	9
7. Опіка над хворими і немічними в Німеччині	„	10
8. Евіденція вірних, що виїздять до країн де немає нашої католицької Єпархії	„	11
9. У справі подання списків вірних, що остаються в Німеччині	„	11
10. Заохота вступати до чина Найсв. Ізбавителя (О. О. Редemptористів)	„	12
11. У справі поширення нового видавництва	„	12
12. Поручення католицьких видань	„	13
13. Хроніка	„	14 — 18
14. Церковний Устав	„	19